

SEMMELWEIS EGYETEM
Egészségügyi Közzolgálati Kar

Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak
Mintatanterv és tanulmányi tájékoztató

Budapest, 2021.

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK.....	2
I. INTÉZMÉNYI KERET ÉS ELÉRHETŐSÉG	3
II. KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK.....	4
III. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK	8
IV. TANTÁRGYI HÁLÓ	10
V. TANTÁRGYPROGRAMOK.....	14
VI. SZAKDOLGOZATI KÖVETELMÉNYEK.....	97

I. INTÉZMÉNYI KERET ÉS ELÉRHETŐSÉG

Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet

A Mentálhigiéné Intézet 2010 áprilisától a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar intézményeként folytatja tevékenységét.

Az Intézetben jelenleg egy mesterképzés folyik (szociális munka mesterképzés), valamint hat szakirányú továbbképzés (mentálhigiéné szakirányú továbbképzés, mentálhigiéné lelkipozítói szakirányú továbbképzés, laktációs tanácsadó szakirányú továbbképzés, integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció, közösségi és családi mediáció, iskolai szociális munka). Intézetünk feladatkörébe tartozónak tekinti a végzett hallgatók praxiskísérését, a kutatáson alapuló folyamatos curriculum-fejlesztést, a képzési szakanyagok készítését, valamint a segítő szakemberek képzését és továbbképzését.

Intézetigazgató: Dr. Pethesné Dávid Beáta Judit, egyetemi tanár

Szakfelelős: Dr. Albert Ildikó Fruzsina, egyetemi tanár

Elérhetőségeink:

Postacím: Mentálhigiéné Intézet, 1428 Budapest, Pf. 2.

Cím: Budapest, 1089, Nagyvárad tér 4. XIX. em.

Tel: (1) 266-0878

Fax: (1) 214-5685

Honlap: semmelweis.hu/mental/

Tanulmányi csoport:

E-mail: mental-tanulmanyi@public.semmelweis-univ.hu

Cím: 1089, Budapest, Nagyvárad tér 4. (XIX. emelet, 1908. szoba)

Tel: (1) 459-1500 / 56525-es mellék

Fax: (1) 214-5685

Ügyfélfogadás:

Hétfő: nincs ügyintézés

Kedd: nincs ügyintézés

Szerda: 9:00 – 12:00

Csütörtök: 13:00 – 15:30

Péntek: 9:00 – 12:00 és 13:00 – 16:00

Kérjük, hogy ügyintézőinket telefonon a fent megadott időpontokban keressék. Személyes ügyintézésre csak ügyfélfogadási időben, előre, e-mailen (mental-tanulmanyi@public.semmelweis-univ.hu) egyeztetett időpontban van mód.

Oktatásszervezéssel kapcsolatos ügyintézés:

Dr. Bóné Veronika

Tel: (1) 459-1500 / 56541 mellék;

E-mail: bone.veronika@public.semmelweis-univ.hu

II. KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

INTERDISZCIPLINÁRIS CSALÁDTUDOMÁNYI MESTERKÉPZÉSI SZAK

- 1. A mesterképzési szak megnevezése:** interdiszciplináris családtudomány (Interdisciplinary Family Studies MA)
- 2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:**
 - végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
 - szakképzettség: okleveles interdiszciplináris családtudományi szakember
 - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Interdisciplinary Family Studies
- 3. Képzési terület:** társadalomtudomány
- 4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok**
 - 4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe:** a társadalomtudományi képzési területről a szociális munka, szociálpedagógia, kulturális antropológia, szociológia, társadalmi tanulmányok.
 - 4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá**
 - a pedagógusképzés képzési terület szakjai,
 - a bölcsészettudomány képzési terület pszichológia, pedagógia, andragógia, néprajz alapképzési szakjai;
 - a társadalomtudomány képzési terület további (4.1. pontban nem említett) alapképzési szakjai;
 - az orvos- és egészségtudományi képzési területről egészségügyi gondozás és prevenció alapképzési szak védőnő szakiránya.
 - a gazdaságtudományok képzési terület alkalmazott közgazdaságtan, gazdaságelemzés, közszolgálati, gazdálkodási és menedzsment, emberi erőforrások alapképzési szakjai
 - valamint a jogi képzési terület osztatlan jogász szakja.
 - 4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá:** azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.
- 5. A képzési idő félévekben:** 4 félév
- 6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit**
 - a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
 - a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 6 kredit
 - a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása: 0310

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik korszerű családtudományi, kapcsolatelméleti és a hozzájuk kötődő módszertani és gyakorlati ismeretek birtokában képesek a családok vizsgálatára fókuszáló tudományos tevékenységre, kutatásra és oktatásra, képesek továbbá ezen ismeretek magas szintű, társadalmi kontextust is tekintetbe vevő alkalmazására. Képesek megelőző, támogató, erőforrásokat feltáró és fejlesztő módon hatást gyakorolni a családi kapcsolatokra, beleértve a speciális helyzetű családokat és alternatív együttélési formákat. Képesek a családokkal és a közösségekkel foglalkozó szolgáltatási rendszerek, intervenciós programok integrált, tudományos alapokon nyugvó tervezésére, kifejlesztésére és koordinációjára. A családok jóllétének erősítésével hatást gyakorolnak a társadalmi folyamatokra és a tágabb társadalmi rendszerek működésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A rendszerszemléletű családtudományi szakember

a) tudása

- Alapvető ismeretei vannak a családokkal kapcsolatos korszerű interdiszciplináris területeken, a pszichológiai, pedagógiai, szociológiai, demográfiai, történelmi, kulturális antropológiai, néprajzi, művészeti, etikai, vallástudományi és egyéb családtudományi vagy családokkal foglalkozó tudományágakban.
- Ismeri a családi rendszerek, a családi kapcsolatok és a családi működés elméleteit.
- Ismeri a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit.
- Ismeri a különféle családformák és alternatív együttélési módok sajátos működését, és segítésük sajátos szempontjait.
- Ismeri a családokkal kapcsolatos interdiszciplináris csapatmunka, univerzális és célzott intervenciós programok, szolgáltatások tervezésének és koordinációjának elméletét és gyakorlatát.
- Ismeri a családokat támogató rendszerekben folyó munka formáit, kereteit és hazai alapintézményeit.
- Ismeri a családtudományi kutatások elméletét és módszertanát.
- Ismeri a hatékony szakmai kommunikáció eszközeit.
- Ismeri az etikai normákat és alkalmazásuk szabályait a családokkal folytatott munka különböző színterein.

b) képességei

Képes a családdal összefüggő elméletek és tapasztalatok kritikus értékelésére és továbbfejlesztésére.

- Képes a családok és a bennük élő egyének helyzetének, erőforrásainak és nem patológiás szintű működési zavarainak feltárására, differenciált, rendszerszemléletű, a társadalmi és kulturális kontextust figyelembe vevő leírására.
- Képes olyan szakmai identitás kifejlesztésére, amelynek középpontjában a család mint életforma értékelése, tisztelete és támogatása áll.
- Hatékony gyakorlati együttműködésre képes a családokkal foglalkozó egyéb tudományágak és segítő szakmák képviselőivel.
- Képes családtudományi kutatások tervezésére, kivitelezésére és feldolgozására.
- Képes kutatási eredmények és közlemények elemzésére, kritikus értékelésére, és az új, bizonyítékon alapuló eredmények gyakorlati alkalmazására.
- Képes tudományos ismeretek és eredmények magas fokú, hatékony kommunikációjára, prezentációjára, és képviselőként szakmai és nem szakmai közegben.
- Képes a családokat érintő szakpolitikai koncepciók, intézkedések hatásainak elemzésére.
- Képes önismerete, elméleti és módszertani tudásanyaga integrálásával, etikusan végezni munkáját.
- Képes folyamatos szakmai megújulásra.

c) attitűdje

Szakmai munkája során nyitott és empátikus.

Szakmai identitásának része a család mint életforma értékelése, tisztelete és támogatása.

Szakmai munkája során elkötelezettség, felelősségtudatosság, és etikai érzékenység jellemzi.

Szakmai tevékenységek során önreflexív.

Készséggel vállal munkát interdiszciplináris teamben.

d) autonómiája és felelőssége

Munkáját minden körülmények között felelősen, a családdal foglalkozó tudományterületek értékeit, alapelveit és friss tudományos eredményeit figyelembe véve, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli.

- Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékkezőség mellett.

- Autonóm módon képes felismerni szerepét és helyét a családokkal és a családokért végzett munkában és a társszakmákkal való együttműködés során, a segítő munka közvetlen gyakorlatában, a különböző szinteken megvalósított team munkában.

- Tevékenységét a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzés, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók jellemzik.

- Elméleti és módszertani ismereteinek birtokában, szakmai kapcsolatrendszerén keresztül autonóm módon felelősen alkalmazza a családokkal való foglalkozás során hatékony feladatmegoldást elősegítő preventív és korrektív módszereket.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. A szakmai ismeretek jellemzői

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- társadalomtudományok (családtudomány, szociológia, családjog, családpolitika, szociálpolitika, kulturális antropológia, néprajz, humánökológia,) 30-40 kredit;
- bölcsészettudomány (pszichológiai és mentálhigiénés ismeretek) 20-30 kredit;

- további tudományterületek családra vonatkozó alapismeretei (jogi alapismeretek, etika, közgazdaságtudomány, egészségtudomány, műszaki tudományok) 20-30 kredit;
- kutatómódszertan (módszertani alapok, kvantitatív és kvalitatív kutatások, irodalomkutatás módszertana, szakirodalomfeldolgozás) 15-20 kredit;
- választható speciális programok 10-15 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A mesterképzés interdiszciplináris rendszerszemléletű megközelítése lehetőséget biztosít olyan szakemberek képzésére, akik képesek tudományos tevékenységre, kutatásra, oktatásra, valamint a családok támogatására.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma 30 kredit az alábbi területek szerint:

- pszichológiai ismeretek legalább 10 kredit,
- társadalomtudományi ismeretek legalább 20 kredit.

A felsorolt ismeretek megszerzése a képzéssel párhuzamosan, de legkésőbb a második félév végéig teljesíthető.

III. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

A képzésre jelentkezők figyelmébe

A mesterszak célja olyan szakemberek képzése, akik korszerű családtudományi, rendszer- és kapcsolatelméletek, valamint a hozzájuk kötődő módszertani és gyakorlati ismeretek birtokában képesek a családok vizsgálatára fókuszáló tudományos tevékenységre, kutatásra és oktatásra, különös tekintettel a családpolitikai tervezésre és elemzésre, képesek továbbá ezen ismeretek magas szintű, társadalmi kontextust is tekintetbe vevő alkalmazására. A családokkal kapcsolatos ismeretek bővülése a hallgatók saját életében, egyéni szinten, a családtagjaik szubjektív és objektív jólléte tekintetében is kulcsfontosságú, ugyanakkor a társadalmi kohézió erősítésének elengedhetetlen előfeltétele.

Tanulmányi kötelezettségek

A képzés tanulmányi követelményeire vonatkozóan a Semmelweis Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata az irányadó.

<https://semmelweis.hu/jogigfoig/dokumentumtar/szabalyzattar/szervezeti-es-mukodesi-szabalyzat/iii-konyv-hkr/>

Az egyes stúdiumokhoz tartozó követelményekről és határidőkről a honlapon keresztül részletes tájékoztatást kapnak hallgatóink. Az egyes stúdiumok tananyaga az előadásokon elhangzottakból, a gyakorlatokon elsajátítottakból és a kötelező irodalomból tevődik össze.

Beiratkozás

A hallgatói jogviszony létesítésekor

- az állami ösztöndíjjal felvételt nyert hallgatók beiratkozáskor nyilatkozatot írnak alá, melyben vállalják az állami ösztöndíjjal támogatott képzésnek a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvényben rögzített feltételeit.
- a hallgatók hallgatói szerződést kötnek az egyetemmel. Az önköltségi díj fizetésére kötelezett hallgató csak abban az esetben iratkozhat be a következő szemeszterre és folytathatja a képzést, amennyiben a befizetést igazoló dokumentumot vagy annak másolatát leadja, illetve ha részletfizetési kedvezmény vagy fizetési haladék iránti kérelme van folyamatban.

Jelenléti kötelezettség, hiányzások

A Semmelweis Egyetem Kreditrendszerű Tanulmányi és Vizsgaszabályzatával összhangban. Az aláírás megszerzésének feltétele a gyakorlatokon és előadásokon való legalább 75%-os részvétel. A képzés levelező jellégből fakadóan az órák blokkokban kerülnek oktatásra, ezért a jelenléti kötelezettség teljesíthető az összes óra 75%-án való részvétellel, függetlenül az egyedi tárgyak óráin való részvételtől.

Információk hallgatóknak

A hallgatók minden képzéssel kapcsolatos aktuális tudnivalókról és az egyes stúdiumok követelményeinek részleteiről az intézet honlapjáról (semmelweis.hu/mental/) és az egyetem moodle-felületéről (<https://itc.semmelweis.hu/moodle/>) tájékozódhatnak.

"Fórumok"

A hallgatók és a tanári kar közötti szervezett információcserére szolgálnak. A fórumszerű megbeszélésekre többféle lehetőség van. A hallgatók közvetlenül és/vagy választott képviselőik révén fordulhatnak az Intézet oktatói testületéhez.

Hallgatói Önkormányzat (HÖK) Irodája

1089 Budapest, VIII. Nagyváradi tér 4. (Akvárium) fszt. 3.

Tel: 210-2930/56100, Fax: 210-4407

Esélyegyenlőségi koordinátor

Horváth Balázs

E-mail: horvath.balazs@semmelweis-univ.hu

Tel: 06-20-825-8426

Tanári kar

A képzés tanári kara főállású és részállású intézeti munkatársakból, külső (szerződéses) munkatársakból, önkéntes munkatársakból és szakértőkből áll. A teljes stáb nyomon követi, illetve értékeli a hallgatók tanulmányi munkáját és fejlődését.

Kutatás, hallgatói visszajelzés

A képzési program fejlesztésének fontos módja hatékonyságának empirikus kutatása és az eredmények visszacsatolása a curriculumba. Ennek megvalósításához időről időre segítséget várunk a hallgatóktól kutatási anyagok, valamint hallgatói visszajelző kérdőívek kitöltésében.

Szakanyagok

A kötelező és ajánlott irodalom egy része (az Intézet által készített vagy az Intézet gondozásában megjelent jegyzetek) rendelést követően megvásárolhatóak. A könyvrendelés és vásárlás pontos menetéről részletes információk az Intézet honlapján találhatóak. Az egyes tantárgyak megadott kötelező és ajánlott irodalomjegyzékében szereplő források beszerzése a hallgatók feladata.

Kiadványaink

A 2006-ban alapított, félévenként megjelenő European Journal of Mental Health olyan nemzetközi lap, amely angol és német tanulmányaival, 9 nyelven közölt absztraktjaival elsősorban a kelet-közép-európai mentálhigiénés szakembereknek juttat közös érdeklődésre számító szakanyagokat, és kíván preventív szemléletet közvetíteni.

IV. TANTÁRGYI HÁLÓ

Stúdiumok		Tantárgy-felelős	Tantárgyfelelős beosztása	Oktatók	Elmélet / gyakorlat	Félévi óraszámok				Számonkérés módja	Kredit
						I.	II.	III.	IV.		
1. Társadalomtudományok						38	38	38	20		39
1.1.	A család fogalma és megjelenési formái , családszociológiai iskolák	Pethesné Dávid Beáta Judit	egyetemi tanár, intézetigazgató	Pethesné Dávid Beáta Judit	elmélet	14				írásbeli kollokvium	4
1.2.	Változó szerepek a családban (apák, anyák, nagygyűlők)	Albert Ildikó Fruzsina	egyetemi tanár	Albert Ildikó Fruzsina	elmélet		12			írásbeli kollokvium	3
1.3.	Család és kultúra	Pethesné Dávid Beáta Judit	egyetemi tanár, intézetigazgató	Bóné Veronika	elmélet		14			szóbeli kollokvium	4
1.4.	A család mint a társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődésének színtere	Albert Ildikó Fruzsina	egyetemi tanár	Antal István	elmélet			14		írásbeli kollokvium	4
1.5.	A családot körülvevő intézményrendszerek	Ládonyi Zsuzsanna	egyetemi adjunktus	Ládonyi Zsuzsanna	elmélet	10				gyakorlati jegy	3
1.6.	Interperszonális kapcsolatok	Albert Ildikó Fruzsina	egyetemi tanár	Albert Ildikó Fruzsina	gyakorlat	14				gyakorlati jegy	4
1.7.	Nemi szerepek	Albert Ildikó Fruzsina	egyetemi tanár	Török Emőke	elmélet			12		írásbeli kollokvium	4
1.8.	Életfordulók I.: születés és halál	Pethesné Dávid Beáta Judit	egyetemi tanár, intézetigazgató	Bóné Veronika	elmélet		12			szóbeli kollokvium	3
1.9.	Életfordulók II.: kapcsolatlétesítés, kapcsolatbomlás	Pilinszki Attila	egyetemi adjunktus	Pilinszki Attila	elmélet			12		írásbeli kollokvium	4
1.10.	Önkéntesség, civil szféra	Török Gábor	egyetemi adjunktus	Soltész Anikó	elmélet				10	írásbeli kollokvium	3
1.11.	Egyszűlős családok, örökbefogadás, mozaikcsalád	Semsey Gábor	egyetemi adjunktus	Hegedűs Réka	elmélet				10	szóbeli kollokvium	3

2. Böcsészettudományok						14	30	28	16		24
2.1.	Fejlődépszichológia	Danis Ildikó	tudományos főmunkatárs	Danis Ildikó	elmélet	14				szóbeli kollokvium	4
2.2.	Személyiség- és szociálpszichológia	Danis Ildikó	tudományos főmunkatárs	Jáki Zsuzsanna, Danis Ildikó	elmélet		14			szóbeli kollokvium	4
2.3.	Családpeszichológia, családi rendszerszemlélet	Danis Ildikó	tudományos főmunkatárs	Danis Ildikó	elmélet		16			szóbeli kollokvium	5
2.4.	Családi életre nevelés és szexuális nevelés a XXI. században	Semsey Gábor	egyetemi adjunktus	Semsey Gábor	elmélet				16	gyakorlati jegy	4
2.5.	Családokkal kapcsolatos intervenciók módszerei I.	Török Szabolcs	egyetemi docens	Török Szabolcs	gyakorlat			8		szóbeli kollokvium	2
2.6.	Családi kommunikáció	Semsey Gábor	egyetemi adjunktus	Papp Zsuzsanna Katalin	elmélet			12		szóbeli kollokvium	3
2.7.	Iskola és család	Ládonyi Zsuzsanna	egyetemi adjunktus	Semsey Gábor	elmélet			8		gyakorlati jegy	2
3. További tudományterületek családot érintő alapismeretei						14	10	12	52		23
3.1.	Jogi alapismeretek	Szebik Imre	egyetemi docens	Sztárainé Kézdy Éva	elmélet				8	írásbeli kollokvium	2
3.2.	Bioetika	Szebik Imre	egyetemi docens	Szebik Imre	elmélet				8	írásbeli kollokvium	2
3.3.	Közgazdaságtudomány és a család	Széman Zsuzsanna	egyetemi tanár	Soltész Anikó	elmélet			12		írásbeli kollokvium	3
3.4.	Egészségtudomány	Széman Zsuzsanna	egyetemi tanár	Lukács Ágnes, Kapitány-Fővény Máté	elmélet	14				írásbeli kollokvium	4
3.5.	A család és a környezet	Albert Ildikó Fruzsina	egyetemi tanár	Balázs Bálint	elmélet				8	gyakorlati jegy	2
3.6.	Család a médiában	Semsey Gábor	egyetemi adjunktus	Bóné Veronika, Semsey Gábor	gyakorlat				12	gyakorlati jegy	3
3.7.	Vallástudomány	Báilty Csaba	kutató	Báilty Csaba	elmélet		10			szóbeli kollokvium	3

3.8.	Közpolitikai elemzések	Albert Ildikó Fruzsina	egyetemi tanár	Juhász Péter	gyakorlat				16	gyakorlati jegy	4
4. Kutatásmódszertan a társadalomtudományokban						26	14	14	0		16
4.1.	A kutatásmódszertan alapjai	Albert Ildikó Fruzsina	egyetemi tanár	Bóné Veronika	elmélet	18				írásbeli kollokvium	5
4.2.	Kvalitatív adatelemzés	Albert Ildikó Fruzsina	egyetemi tanár	Bóné Veronika	gyakorlat		14			gyakorlati jegy	4
4.3.	Kvantitatív adatelemzés	Pethesné Dávid Beáta Judit	egyetemi tanár, intézetigazgató	Bóné Veronika	gyakorlat			14		gyakorlati jegy	4
4.4.	Az irodalomkutatás módszertana	Pilinszki Attila	egyetemi adjunktus	Bóné Veronika	gyakorlat	8				gyakorlati jegy	3
5. Kötelezően választható kurzusok						8	8	8	8		6
5.1.	Projekttervezés I .	Asztalos Bernadett	egyetemi adjunktus	Asztalos Bernadett	gyakorlat		8			gyakorlati jegy	3
5.2.	Projekttervezés II.	Asztalos Bernadett	egyetemi adjunktus	Asztalos Bernadett	gyakorlat			8		gyakorlati jegy	3
5.3.	Projekttervezés III .	Asztalos Bernadett	egyetemi adjunktus	Asztalos Bernadett	gyakorlat				8	gyakorlati jegy	3
5.4.	Tudományos publikációk készítésének és prezentációjának módszertana	Albert Ildikó Fruzsina	egyetemi tanár	Tróbert Anett Mária	gyakorlat	8				gyakorlati jegy	3
6. Szabadon választható kurzusok						8	8	8	8		6
6.1.	Hivatásápolás és kiegészítő előadás	Somosiné Tésenyi Tímea Livia	egyetemi adjunktus	Somosiné Tésenyi Tímea Livia	gyakorlat			8		gyakorlati jegy	3
6.2.	Idegennyelvű tudományos írásmű készítése, konferencia és workshop idegen nyelven	Albert Ildikó Fruzsina	egyetemi tanár	Albert Ildikó Fruzsina	gyakorlat		8			gyakorlati jegy	3

6.3.	Személyközpontú segítő kapcsolat	Somosiné Tésenyi Tímea Livia	egyetemi adjunktus	Somosiné Tésenyi Tímea Livia	gyakorlat	8				gyakorlati jegy	3
6.4.	Családokkal kapcsolatos intervenció módszerek II. (mediáció)	Pilinszki Attila	egyetemi adjunktus	Pilinszki Attila	gyakorlat				8	gyakorlati jegy	3
6.5.	Családfókuszú módszerek használata a közszolgáltatási rendszerekben	Albert Ildikó Fruzsina	egyetemi adjunktus	Bódy Éva	gyakorlat			8		gyakorlati jegy	3
7. Szakdolgozat						0	0	2	4		6
7.1.	Szakdolgozati szeminárium I.	Széman Zsuzsanna	egyetemi tanár	Bóné Veronika	gyakorlat			2		gyakorlati jegy	2
7.2.	Szakdolgozati szeminárium II.	Széman Zsuzsanna	egyetemi tanár	Bóné Veronika	gyakorlat				4	gyakorlati jegy	4
8. Összesen						108	108	110	108		120
Félévi maximálisan felvehető kreditszám						33	32	34	33		132

V. TANTÁRGYPROGRAMOK

<p>Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak</p>					
<p>Tárgy neve: A család fogalma és megjelenési formái, családszociológiai iskolák Rövidített neve: A család Angol neve: Family definitions, family forms, sociological perspectives on the family Német neve: Der Begriff der Familie, Familienformen, theoretische Ansätze der Familiensoziologie Kódja:</p>					
<p>Tantárgyfelelős neve, beosztása (szervezeti egység): Pethesné Dávid Beáta Judit, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Okatók neve, beosztása: Pethesné Dávid Beáta Judit, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)</p>					
Tantárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 14 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
Tantárgy felvételének előkövetelménye : -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
<p>Tantárgy célkitűzése: A tárgy a családszociológiai alapfogalmaival, elméleteivel és fő témáival ismerteti meg a hallgatókat. A családszociológiai irányzatok bemutatása után kitér a család funkcióinak vizsgálatára. A hallgatók emellett megismerkednek a demográfia főbb kérdésköreivel, a hazai és az európai társadalmak legfontosabb demográfiai kihívásaival, a népesedéssel kapcsolatos társadalompolitikákkal. Az előadások a családokat érintő folyamatokat a gazdasági és a társadalmi változások kontextusában értelmezik. A kurzus célja az is, hogy a hallgatók képesek legyenek átlátni a család működésének rejtett összefüggéseit, az egyes családi folyamatok mögötti meghatározó tényezőket, illetve képesek legyenek az alapvető demográfia folyamatok bemutatására, elemzésére.</p>					
<p>Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A család fogalmának meghatározásai, a család mint társadalmi intézmény, mint kiscsoport. A fontosabb családszociológiai irányzatok és elméletek bemutatása. A modern család társadalmi funkciói, funkciózavarai, a család érzelmi szerepe, családtípusok. Demográfiai alapismeretek. A demográfiai átmenetek.</p>					
<p>A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: Alapvető ismeretei vannak a családokkal kapcsolatos korszerű interdiszciplináris területeken, a pszichológiai, pedagógiai, szociológiai, demográfiai, történelmi, kulturális antropológiai, néprajzi, művészeti, etikai, közgazdasági, vallástudományi és egyéb családtudományi vagy családokkal foglalkozó tudományágakban. Ismeri a családi rendszerek, a családi kapcsolatok és a családi működés elméleteit, a családszociológia alapfogalmait, elméleteit és fő témáit. Ismeri a demográfia főbb kérdésköreit, a hazai és az európai társadalmak legfontosabb demográfiai kihívásokat, a népesedéssel kapcsolatos társadalompolitikai irányzatokat, a demográfiai átmeneteket. Ismeri a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit. Képes a családdal összefüggő elméletek és tapasztalatok kritikus értékelésére és továbbfejlesztésére. Képes a családtudományhoz sorolható tudományági ismeretek integrációjára. Képes kutatási eredmények és közlemények elemzésére, kritikus értékelésére, és az új, bizonyítékon alapuló eredmények gyakorlati alkalmazására.</p>					
<p>Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -</p>					
<p>Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatott alkalomak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.</p>					

Félévvégi **alíírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja: írásbeli kollokvium.

Osztályzatok: 0-60% -1, 61-70% - 2, 71-80% - 3, 81-90% - 4, 91% - 5

Félév végi alíírás megszerzésének a feltétele: Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Vizsgakövetelmények: írásbeli kollokvium az órai előadások és a feladott szakirodalmak alapján: rövid esszékérdések, definíciók.

Tételsor vagy témakörök leírása:

1. A család definíciói
2. Családszociológiai irányzatok
3. A család funkciói
4. Főbb demográfiai kihívások Európában és Magyarországon
5. A demográfiai átmenetek elmélete

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Demográfiai Portré mindenkori legfrissebb kötete
- Somlai Péter, Tóth Olga (2002): A házasság és család változásai az ezredforduló Magyarországon. In: Educatio (3): 339-348.
- Cseh-Szombathy László (1979): Családszociológiai problémák és módszerek. Budapest: Gondolat Kiadó. (10-33.old)
- Somlai Péter (1986): Konfliktus és megértés. A családi kapcsolatrendszer elmélete. Budapest: Gondolat Kiadó. (55-101. old)
- Bukodi Erzsébet: Ki kivel (nem) házasodik? Szociológiai Szemle 2002/2.
<http://szociologia.hu/dynamic/0202bukodi.htm>
- Kapitány Balázs (szerk.) (2015): Demográfiai Fogalomtár. KSH Népeséggtudományi Kutatóintézet, Budapest, <https://www.demografia.hu/hu/letoltes/kiadvanyok/Demografiai-Fogalomtar.pdf>
- KSH: Népeség, népmozgalom 1900–; http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_hosszu/h_wdsd001a.html
- Tárkányi Ákos (2008): A második demográfiai átmenet néhány főbb tényezője a fejlett világban és Magyarországon. Demográfia, 2008. 51. évf. 4. szám 406–440.
- Beck, U. (2003): Én én vagyok: a nemek egymás nélkül, egymással szemben a családon belül és kívül. In: Beck, U. (2003): A kockázat-társadalom. Út egy másik modernitásba. Andorka Rudolf Társadalomtudományi Társaság Századvég Kiadó, Budapest, 183–231.
- Bukodi Erzsébet (2001): A párkapcsolat-formálódás és -felbomlás néhány társadalmi meghatározója. In Nagy Ildikó–Pongrácz Tiborné–Tóth István György (szerk.): Szerepváltozások. Jelentés a nők és férfiak helyzetéről. Budapest, TÁRKI, 88–112.
- Asztalos Bernadett (2019): Ha ma Gerard Caplan élne...: Gondolatok, kutatások a család funkcionális megközelítéséhez Magyarországon. In: Karlovitz, János Tibor; Torgyik, Judit (szerk.) Szakmódszertani és más emberközpontú tanulmányok Komárno, Szlovákia : International Research Institute, pp. 315-324.
- Harcsa István (2014) A családi kohézió trendjei a gyermekes családokban A kohézió színe és fonákja Szociológiai Szemle 24(1): 40–66. http://szociologia.hu/dynamic/harcsa_40_66old.pdf
- Tóth Olga (2012): Új anyák és új apák. A gyermekvállalás motivációi. Demográfiai 2012/2-3. 136-146. o. http://www.demografia.hu/letoltes/kiadvanyok/Demografia/2012_2-3/TothO.pdf
- Spéder Zsolt (2005): Az Európai családformák változatossága. Századvég, 4–47
- Harcsa István – Monostori Judit (2013): Családi struktúrák az életciklusban. In: Társadalmi Riport 2012. (szerk. Kolosi T.- Tóth I.Gy.) 65-90 o. TÁRKI
- Harcsa István – Monostori Judit (2014): Demográfiai folyamatok és a családformák pluralizációja. In: Társadalmi Riport 2014. (szerk. Kolosi T. – Tóth I. Gy.) 83-109 o. TÁRKI
- Harcsa István - Monostori Judit (2017): A háztartás- és családszerkezeti változások hosszú távú trendjei Magyarországon európai kontextusban: teóriák, tévképzetek, tények. Demográfia, 60(4), 299-232.
- Harcsa I. - Monostori J. (2018): A háztartásszerkezet és az iskolai végzettség összefüggései. In Kolosi Tamás - Tóth István György (szerk.): Társadalmi Riport 2018.

Ajánlott irodalom:

- Paládi-Kovács Attila (2000): Magyar néprajz VIII. – Társadalom. Akadémiai, Budapest;
<http://mek.niif.hu/02100/02152/html/08/index.html>
- Somlai Péter (2013): Család 2.0 Együttélési formák a polgári családtól a jelenkorig. Napvilág, Budapest
- Pongrácz Tiborné (2011): A demográfiai értékrend változásában szerepet játszó főbb népesedési folyamatok. Népeségtudományi Kutatóintézet, Kutatási jelentések 91. Szerk.: Pongrácz Tiborné. Budapest, KSH, 17–36.
- S. Molnár Edit (2009): A gyermekszám preferenciák alakulása Magyarországon az elmúlt évtizedekben. Demográfia 2009/4. 283-312. http://www.demografia.hu/letoltes/kiadvanyok/Demografia/2009_4/Smolnar.pdf
- Vaskovics László (2002): A család fejlődése Európában. Educatio 2002/3 349-364o.
<http://epa.oszk.hu/01500/01551/00021/pdf/110.pdf>

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzszolgálati Kar
Mentálhigiéné Intézet

Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak

Tárgy neve: A családot körülvevő intézményrendszerek

Rövidített neve: Intézményrendszerek

Angol neve: Institutional systems surrounding the family

Német neve: Institutionelle Systeme rund um die Familie

Kódja:

Tantárgyfelelős neve, beosztása (szervezeti egység):

Ládonyi Zsuzsanna, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Okatók neve, beosztása: Ládonyi Zsuzsanna, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 10 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 3
----------------------------------	--	--	-------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy célkitűzése:

A tárgy célkitűzése, hogy egy olyan átfogó képet adjon a családokat körülvevő intézményrendszerekről, mely kiindulási alapot jelenthet a családtudomány témájában elmélyülni szándékozónak makro és mezo szinten. A téma komplexitásából kifolyólag a születéstől a halálig tartó, tehát az életünk egészét felölelő intézményeket vesszük számba, akikkel családi viszonyrendszerben találkozunk. Különösen fókuszot helyezve azokra a meghatározó intézményekre, amelyekkel hosszú éveken keresztül vagyunk kapcsolatban (pl. köznevelési intézmények, házi orvosi szolgálat, stb.), illetve amelyekre krízishelyzetek esetén támaszkodhatunk, amelyeket megszólíthatunk (pl. szociális ellátórendszer).

A család és ezen intézmények kapcsolati relációit elemezve azt a cél űzi ki a tárgy, hogy a sokdimenziós rendszerben felsejlik, hogy mely tényezők, intézmények hogyan és milyen sikerességgel tudják a társadalmunk alapegységét, a családot stabilizálni, vagy adott esetben destabilizálni, újabb kihívások elé állítani.

Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása:

A családokat körülvevő intézményi hálózatot sorba véve a következő intézményekről lesz szó:

- bölcsőde, óvoda, iskola (köznevelési intézmények),
- gyermekvédelmi alapellátások,
- családsegítő szolgálat, családsegítő központ,
- további gyermekjóléti szolgáltatások, gyermekvédelmi szakellátások, gyermekjogi képviselők,
- pedagógiai szakszolgálatok,
- házi gyermekorvos, családorvos, védőnői szolgálat,
- gyámhatóság,
- rendőrség, bíróság,
- különböző hivatalok, stb.,
- de szó lesz a családokra hatást gyakorló médiáról is.

A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:

Alapvető ismeretei vannak a családokkal kapcsolatos korszerű interdiszciplináris területeken, a pszichológiai, pedagógiai, szociológiai, demográfiai, történelmi, kulturális antropológiai, néprajzi, művészeti, etikai, közgazdasági, vallástudományi és egyéb családtudományi vagy családokkal foglalkozó tudományágakban.

Ismeri a családi rendszerek, a családi kapcsolatok és a családi működés elméleteit.

Ismeri a családokat támogató rendszerekben folyó munka formáit, kereteit és hazai alapintézményeit, a családokat körülvevő intézményrendszereket makro és mezo szinten.

Ismeri a család és ezen intézmények kapcsolati relációit.

Ismeri a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit.

<p>Ismeri a családokkal kapcsolatos interdiszciplináris csapatmunka, univerzális és célzott intervenció programok, szolgáltatások tervezésének és koordinációjának elméletét és gyakorlatát.</p> <p>Ismeri a családtudományi kutatások elméletét és módszertanát.</p> <p>Ismeri a hatékony szakmai kommunikáció eszközeit.</p> <p>Ismeri az etikai normákat és alkalmazásuk szabályait a családokkal folytatott munka különböző szinterein.</p> <p>Hatékony gyakorlati együttműködésre képes a családokkal foglalkozó egyéb tudományágak és segítő szakmák képviselőivel.</p>
<p>Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:</p> <p>A családot körülvevő intézményrendszerben dolgozó egy-egy szakemberrel strukturált interjú készítése a későbbiekben megadott szempontok szerint. Az interjú alapján szakirodalmi hivatkozásokkal kiegészítve egy 5-6 oldalas összefoglaló írásmű elkészítése.</p> <p>Megoldandó feladatok száma: 1 db</p>
<p>Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.</p>
<p>Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja:</p> <p>Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: beadandó dolgozat. Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.</p>
<p>Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:</p> <p>A családot körülvevő intézményrendszerben dolgozó egy-egy szakemberrel strukturált interjú készítése a későbbiekben megadott szempontok szerint. Az interjú alapján szakirodalmi hivatkozásokkal kiegészítve egy 5-6 oldalas összefoglaló írásmű elkészítése.</p> <p>Megoldandó feladatok száma: 1 db</p>
<p>Vizsgakövetelmények: gyakorlati jegy</p>
<p>Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:</p> <p>Kötelező irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Csókay László (2019) Röviden a gyermekvédelemről – pedagógusoknak. In: <i>Embertárs</i> 2019/1.3-15. • Süki-Szűjjártó Szilvia – Ládonyi Zsuzsanna (2019). Az újra bevezetett iskolai szociális munkáról. In: <i>Embertárs</i> 2019/1. 16-26. • Minuchin, P., Colapinto, J., Minuchin, S. [1998] (2002) <i>Krizisről Krizisre. A szegény családok segítése. Szociális szakmai gyűjtemény I.</i>, Budapest: Animula Kiadó, Budapest, 17-96. • Dögei Ilona (2003) Segítő ágensek szerepe a városi, gyermeketes családok életében. In: <i>Esély</i> 2003/3. 68-85. <p>Ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Takács, I. (2016). A család-és gyermekjóléti szolgáltatások átalakításának tapasztalatai. <i>Párbeszéd: Szociális munka folyóirat</i>, 3(4). • Bányai Emőke (2003) A családokat támogató szolgáltatások integrációja. In: <i>Esély</i> 2003/5. 15-26. • Balogh, Mónika, Márta Rantalné Szabó, és Károlyné Grósz. 2007. „A védőnő mentálhigiénés lehetőségei Egy gimnáziumi felmérés kapcsán”. <i>Acta Sana</i> 2 (1), 24-31. http://www.analecta.hu/index.php/actasana/article/view/18382. • Katonáné Pehr, E. – Herczog, M. (2011) A gyermekvédelem nagy kézikönyve. Complex Kiadó: Budapest. • Gáspár, K. (2004) Gyermekvédelmi és gyámügyi kézikönyv. Budapest: KJK-Kerszöv • Danis, I. - Farkas, M. - Herczog, M. - Szilvási, L. (szerk.) (2011) Biztos Kezdet Kötetek I.: Génektől a társadalomig: a koragyermekkorai fejlődés szinterei. Budapest: Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet • Danis, I. - Farkas, M. - Herczog, M. - Szilvási, L. (szerk.) (2011). Biztos Kezdet Kötetek II.: A koragyermekkorai fejlődés természete: fejlődési lépések és kihívások. Budapest.: Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet • Goldenberg és Goldenberg (2008): A család fejlődése: folytonosság és változás in: <i>Áttekintés a családról</i>. I. kötet. Budapest: Animula, 34-70. • Komlói Pirooska: A család támogató és károsító hatásai a családtagok lelki egészségére. A család helyzete a társadalomban. In: Gerevich, J. (szerk. 1997): <i>Közösségi mentálhigiéné</i>. Animula, Budapest, 1997, 13- 34.o. • Bucholczné Szombathy, M. – Midling, A. (szerk.) (2004) <i>Mozaik I. Válogatott tanulmányok a szociális és családsegítés témaköréből</i>. Semmelweis Kiadó - Dialógus Alapítvány. Budapest

- Herman, J.L. (2003) Trauma és gyógyulás - Az erőszak hatása a családon belüli bántalmazástól a politikai terrorig. Háttér Kiadó – Kávé Kiadó – NANE Egyesület: Budapest.
- Szabó L.: A professzionális és informális segítők szerepe az idősek otthoni ellátásában. In: *Esély*, 2014/1.
- Szabó L.: Idősellátás kérdőjelekkel. *Esély*, 2013/4
- Bolla V., Garai D. (2013): A fogyatékoság meghatározása, csoportosítása, a gondozás és szakellátás típusai, az életvezetés támogatása. In: Kiss E. Cs., Sz. Makó H.: Mentálhigiéné és segítő hivatás. Pécs: Pro Pannónia Kiadó Alapítvány 103-115

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzszolgálati Kar
Mentálhigiéné Intézet

Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak

Tárgy neve: Interperszonális kapcsolatok

Rövidített neve: Kapcsolatok

Angol neve: Interpersonal relationships

Német neve: Interpersonale Beziehungen

Kódja:

Tantárgyfelelős neve, beosztása (szervezeti egység):

Albert Ildikó Fruzsina, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Okatók neve, beosztása: Albert Ildikó Fruzsina, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 14 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
----------------------------------	--	--	---------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye:** -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy célkitűzése:

A tantárgy célja, hogy bemutassa az emberi kapcsolatokra vonatkozó kutatások fő irányzatait, különösen a családi/partnerkapcsolatok és a barátság vonatkozásában, mind elméleti mind gyakorlati jelentőségüket szem előtt tartva, minél több empirikus kutatás bemutatásával.

Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása:

A kurzus főbb témakörei: párkapcsolatok, a barátság (gyerekek, tinédzserek, felnőttek, idősek), a barátság életciklusa, jólét és kapcsolati jellemzők, az információs technológiák hatásai a kapcsolatokra, a hálózatelemzés.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:

Ismeri a családi rendszerek, a családi kapcsolatok és a családi működés elméleteit, az emberi kapcsolatokra vonatkozó kutatások fő irányzatait, különösen a családi/partnerkapcsolatok és a barátság vonatkozásában.

Ismeri a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit.

Ismeri a különféle családformák és alternatív együttélési módok sajátos működését, és segítjük sajátos szempontjait.

Képes a családdal összefüggő elméletek és tapasztalatok kritikus értékelésére és továbbfejlesztésére.

Képes a családok és a bennük élő egyének helyzetének, erőforrásainak feltárására, differenciált, rendszerszemléletű, a társadalmi és kulturális kontextust figyelembe vevő leírására.

Képes kutatási eredmények és közlemények elemzésére, kritikus értékelésére, és az új, bizonyítékon alapuló eredmények gyakorlati alkalmazására.

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Kutatás egy választott témából és prezentálása az órán: az oktató által megadott interjúvázlat alapján egy interjú készítése a barátságról, ennek legépelt leadása, illetve ugyanennek a kérdéssornak a saját maga barátságaira vonatkoztatott megírása e 2 interjú alapján a megadott szempontok szerinti elemzése írásban.

Megoldandó feladatok száma: 3

Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

- aktív részvétel az órán (25%)
- kutatás egy választott témából és prezentálása az órán (35%)
- az oktató által megadott interjúvázlat alapján egy interjú készítése a barátságról, ennek legépelt leadása, illetve ugyanennek a kérdéssornak a saját maga barátságaira vonatkoztatott megírása- e 2 interjú alapján a tanár által megadott szempontok szerinti elemzése írásban. (40%)

Osztályzatok: 0-60% -1, 61-70% - 2, 71-80% - 3, 81-90% - 4, 91% - 5

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Vizsgakövetelmények: gyakorlati jegy

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Albert F, Dávid B (2007): Embert barátjáról. A barátság szociológiája. Századvég. Budapest.
- Albert F, Dávid B (2016): A magyarországi kapcsolathálózati struktúrák jellemzői 2015-ben, http://socio.hu/uploads/files/2016_3/albert_david.pdf
- Utasi Á (2004): Éltető kapcsolatok. A kapcsolatok hatása a szubjektív életminőségre. Új Mandátum, Budapest, 2004.

Ajánlott irodalom:

- Albert F, Dávid B (2005): „Férfiak és nők a családban egy kétgenerációs vizsgálat tükrében” in: Szerepváltozások. Jelentés a nők és férfiak helyzetéről, 2005. Nagy Ildikó, Pongrácz Tiborné, Tóth István György, (szerk.). Budapest: TÁRKI, Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium, Pp. 102–117. <http://old.tarki.hu/adatbank-h/kutjel/pdf/a968.pdf>
- Hendrick, Clyde and Susan (eds.) (2000): Close relationships: a sourcebook. Sage Publications.
- Barabási-Albert László (2013): Behálózva. Helikon kiadó
- Christakis, N. A.- Fowler, J. H. (2010): Kapcsolatok hálójában (Typotex kiadó)
- Kapcsolatháló elemzés. Digitális Szöveggyűjtemény, Budapesti Corvinus Egyetem. http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0010_2A_08_Kapcsolathalo_elemzes_szerk_Takacs_Karoly/ch01.html
- Pahl, R., Spencer, L. (2010) : Family, friends and personal communities: Changing models-in-the-mind, ISER Working Paper Series, No. 2010-01, <http://hdl.handle.net/10419/65972>
- Barabási Albert-László: Linked: How Everything Is Connected to Everything Else and What It Means. Plume 2003.
- Marin, A., Wellman, B.: Social Network Analysis: An Introduction. In: Handbook of Social Network Analysis. Edited by Peter Carrington and John Scott. London: Sage, 2010

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak					
Tárgy neve: Fejlődépszichológia Rövidített neve: Fejlődépszichológia Angol neve: Developmental Psychology Német neve: Entwicklungspsychologie Kódja:					
Tantárgyfelelős neve, beosztása (szervezeti egység): Danis Ildikó, tudományos főmunkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Danis Ildikó, tudományos főmunkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Tantárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 14 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
Tantárgy felvételének előkövetelménye : -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A tantárgy célja, hogy az egyéni és családi fejlődés közötti összefüggések áttekintésével magasabb szintre emelje és rendszerezze a modern fejlődépszichológia alapvető ismereteit, továbbá hogy bemutassa ezen ismereteknek a hasznosságát a családtudományi szakemberek szerepének és feladatainak tükrében.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A pszichológiai tárgyak első félévének (fejlődépszichológiai blokk) célja, hogy rendszerezze a klasszikus és a modern alkalmazott fejlődésemleletek ismereteit, a fejlődés dinamikáját magyarázó mechanizmusokat, folyamatokat. Ezek után a modern alkalmazott fejlődésemleletek (élethossziglani fejlődés, egyén-környezet tranzakcióelmélet, rendszerszemlélet, reziliencia) perspektívájából ismertesse a személyiség fejlődésének fő tematikáit (pl. kognitív és morális fejlődés, szülő-gyermek és partnerkapcsolati kötődés, társas kapcsolatok, érzelem- és viselkedésszabályozás, mentalizáció), életfeladatait, kihívásait, a markánsan befolyásoló életkori eseményeket, környezeti hatásokat, a gyakran felmerülő problémákat és a segítő beavatkozás lehetőségeit. A kurzus áttekinti az életút különböző életszakaszaiban a fejlődés több szintjén (az egyéni, a diádikus, a triádikus és a magasabb rendű családi szinteken) megfigyelhető fejlődési folyamatok és működésmódok összefüggéseit. A kurzus nagyban épít a hallgatók korábbi, illetve otthon önállóan elsajátított alapvető fejlődéslélektani ismeretanyagára. A tantárgy a fejlődéslélektani folyamatokat a család, a rendszerszemléletű megközelítés kontextusában mutatja be és értelmezi. Elsődleges cél a munka során tapasztalt folyamatok konceptualizálásában a modern fejlődésemleletek gyakorlati alkalmazásának ösztönzése. A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: Képes az egyéni és családi fejlődés közötti összefüggések áttekintésével a modern fejlődépszichológiával kapcsolatos alapvető ismereteit magasabb szintre emelni és rendszerezni. Ismeri a családi rendszerek, a családi kapcsolatok és a családi működés elméleteit, a fejlődéslélektani folyamatokat a család, a rendszerszemléletű megközelítés kontextusában. Ismeri a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit. Képes a családdal összefüggő elméletek és tapasztalatok kritikus értékelésére és továbbfejlesztésére. Képes a családtudományhoz sorolható tudományági ismeretek integrációjára. Képes családtudományi kutatások tervezésére, kivitelezésére és feldolgozására. Képes kutatási eredmények és közlemények elemzésére, kritikus értékelésére, és az új, bizonyítékon alapuló eredmények gyakorlati alkalmazására.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás					

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja: szóbeli kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése
Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Vizsgakövetelmények: kollokvium (szóbeli) vizsga

Tételsor vagy témakörök leírása:

- A legfontosabb klasszikus fejlődési modellek alapvetései
- Az élethossziglani fejlődés elméletei (lifespan, lifecourse)
- Az egyén és környezete közötti tranzakcióelmélet alapvetései
- Rendszerszemlélet a társadalomtudományokban és a fejlődépszichológiában
- Sérülékenység és reziliencia, a fejlődési pszichopatológia alapjai
- A szülővé válás pszichológiai és társadalmi háttere
- A kognitív és a morális fejlődés néhány fontos mérföldköve
- Kötődés az életúton át: a szülő-gyermek és a partnerkapcsolati kötődés
- Az érzelem- és viselkedésszabályozás fejlődése az életúton át (mentalizáció)
- Stresszteni életesemények, környezeti hatások a fejlődés hátterében és a segítő beavatkozások lehetőségei.

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Allen, J. G. – Fonagy, P. – Bateman, A. W.: Mentalizáció a klinikai gyakorlatban. 1-3 és 8. fejezetek: 1-140. és 225-242. oldalak
- Cole, M., Cole, S.R. (2006) Fejlődéslélektan. Osiris, Bp. (aktuális félévben kijelölt részek)
- Danis, I, Kalmár, M. (2020). Modern alkalmazott fejlődéslélektan. Fejlődési modellek és nézőpontok a minőségi gyakorlati munka hátterében. In: Danis, I., Németh, T., Prónay, B., Góczán-Szabó, I., Hédervári-Heller, É. (szerk.) A kora gyermekkori lelki egészség támogatásának elmélete és gyakorlata I-II. Semmweis Egyetem EKK Mentálhigiéné Intézet, Budapest. MEGJELENÉS ALATT.
- Danis, I, Kalmár, M. (2020). A fejlődési pszichopatológia alapjai. Kockázati és védőtenyező, sérülékenység és reziliencia a kora gyermekkorban. In: Danis, I., Németh, T., Prónay, B., Góczán-Szabó, I., Hédervári-Heller, É. (szerk.) A kora gyermekkori lelki egészség támogatásának elmélete és gyakorlata I-II. Semmweis Egyetem EKK Mentálhigiéné Intézet, Budapest. MEGJELENÉS ALATT.
- Danis I. (2020). Társadalmi és pszichológiai folyamatok a gyermekvállalás hátterében és a szülővé válás során. In: Danis, I., Németh, T., Prónay, B., Góczán-Szabó, I., Hédervári-Heller, É. (szerk.) A kora gyermekkori lelki egészség támogatásának elmélete és gyakorlata I-II. Semmweis Egyetem EKK Mentálhigiéné Intézet, Budapest. MEGJELENÉS ALATT.
- Ferenczi, Sz., Németh, T. (2020). Az önszabályozás alakulása és jelentősége kora gyermekkorban. In: Danis, I., Németh, T., Prónay, B., Góczán-Szabó, I., Hédervári-Heller, É. (szerk.) A kora gyermekkori lelki egészség támogatásának elmélete és gyakorlata I-II. Semmweis Egyetem EKK Mentálhigiéné Intézet, Budapest. MEGJELENÉS ALATT.
- Hajduska Marianna (2010) Krízislélektan. Eötvös Kiadó, Bp. 37-173.
- Hámori E. (2015) A kötődéslélektan perspektívái. Animula, Bp. (Felnőtt kötődésről kötelező, többi fejezet ajánlott)
- Walsch F. (2016) A családi rugalmasság erősítése. Animula, Budapest. 9-29., 59-76., 159-177.
- Molnár Éva (2009). Az önszabályozás értelmezési és elméleti megközelítései. Magyar Pedagógia, 109. évf. 4. szám 343–364.

Ajánlott irodalom:

- Bowlby, John: A biztos bázis. Animula, Budapest, 2009
- Danis, I., Farkas, M., Oates, J. M. (2011). Koragyermekkori fejlődés: hogyan gondolkodjunk róla? In: Danis I., Farkas, M., Herczog, M., Szilvási, L. (szerk.) Biztos Kezdet Kötetek II.: A koragyermekkori fejlődés természete: fejlődési lépések és kihívások. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest. (aktuális félévben kijelölt részek)
- Danis, I., Kalmár, M. (2011). A fejlődés természete és modelljei. In: Danis I., Farkas, M., Herczog, M., Szilvási L. (szerk.) Biztos Kezdet Kötetek I.: Génektől a társadalomig: a koragyermekkori fejlődés szinterei. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest. (aktuális félévben kijelölt részek)
- Horváth-Szabó K. (2011) A házasság és a család belső világa. SE Mentálhigiéné Intézet – Párbeszéd Alapítvány.

- Horváth-Szabó K. (2007): 'A harmadik utazás: az öregkor ideje', in: Horváth-Szabó K. (2007) Vallás és emberi magatartás. (Piliscsaba: PPKE), pp. 146–183.
- Le Breton, D. (2010). Serdülők világa. Pont Kiadó
- Mérei F., V. Binet Á. (2003): Gyermeklélektan. (Budapest: Medicina)
- Oates, J.M. (2010). Kötődési kapcsolatok. Fókuszban a kisgyermekkor 1. Bernard van Leer Foundation – NCSSZI
- Pléh, Cs. (2010) A lélektan története. Budapest, Osiris
- Ribiczey N. (2008) A rizikótényezőktől a protektív mechanizmusokig: A reziliencia fogalmának alakulása a pszichológiában. *Alkalmazott Pszichológia*, 10(1-2): 161-171.
- Vikár György: Az ifjúkor válságai Animula, 1999.
- Vajda Zs. (2006). A gyermek pszichológiai fejlődése. Helikon, Budapest

Átfogó life span kézikönyvek

- Carol K. Sigelman and Elizabeth A. Rider (2017) *Life-Span Human Development*, Ninth Edition. Cengage Learning.
- Kathleen Stassen Berger (2014) *The Developing Person Through the Life Span*. Worth Publishers
- Robert S. Feldman (2017) *Development Across the Life Span*. Eighth Edition. Pearson

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar
Mentálhigiéné Intézet
Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak

Tárgy neve: Egészségtudomány

Rövidített neve: Egészségtudomány

Angol neve: Health sciences

Német neve: Gesundheitswissenschaften

Kódja:

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):

Széman Zsuzsanna, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Oktatók neve, beosztása:

Lukács J. Ágnes (külsős oktató)

Kapitány-Fővény Máté (külsős oktató)

Tantárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Kollokvium	Óraszám: 14 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
----------------------------------	--	-----------------------------------	-------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**:

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**: A tantárgy célja, hogy a hallgatók megértsék az egészség és betegség társadalmi meghatározottságát, kulturális beágyazottságát. Cél, hogy a hallgatók az egészségtudományok komplex szemléletmódján keresztül tudatosítsák a család – mint szocializációs közeg – egészségformáló erejét.

Az előadások megismertetik a hallgatókat az egészségzociológia alapvető fogalmaival, elméleteivel, különböző kutatási módszereivel. A tantárgy átfogó képet nyújt az egészségi állapot és a társadalmi státusz összefüggéseiről, az ezzel kapcsolatos kockázatokról és védőfaktorokról. Az előadások végig vezetnek a hallgatókat az egészség- és betegségfelfogás történeti korszakain egészen napjainkig, részletesen tárgyalva a posztmodern társadalmak egészséghez, gyógyításhoz kapcsolódó kihívásait. Külön kitérünk a COVID-19 – mint modernkori pandémia – társadalmi hatásaira. A tantárgy foglalkozik az egészség kulturális vonatkozásaival, normalitás meghatározásának problémájával, ismertetve a főbb devianciákat. Az előadások során bemutatásra kerül az egészségügyi ellátórendszer, az ahhoz kapcsolódó szociális szerepek és orvos-beteg kapcsolat modelljei. A tantárgy keretében külön foglalkozunk a lelki és mentális egészséggel, valamint a vallásosság és egészség összefüggéseivel. A tantárgy kiemelt célja, hogy a társas kapcsolatok egészségre vonatkoztatott jelentőségét bemutassa, külön hangsúlyt fektetve a családi kötésekre. Az előadások emellett kitérnek néhány speciális csoport társadalmi helyzetére, egészségi állapotára.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

1. Egészségzociológiai alapfogalmak: morbiditás, mortalitás, várható élettartamok. A magyar népesség egészségi állapota.
2. Társadalmi rizikó-, és védőfaktorok. A társadalmi státusz egészségmeghatározó ereje: vertikális és horizontális egyenlőtlenségek: nem, iskolai végzettség, foglalkozás, lakóhely. Az egészségügyi ellátórendszerhez való hozzáférés egyenlőtlenségei.
3. Az egészségfelfogás változása a premodern társadalmaktól a posztmodern társadalomig. A biomedikális modell kialakulása, kritikája, az egészség szociális modellje.
4. A posztmodern társadalom egészségfelfogása: az egészséges ember ideája. Preventív orvoslás, egészségkultusz, testkultusz, szépségkultusz. Egészséges életmód, sport, egészséges táplálkozás, alternatív táplálkozási formák. Medikalizálódó társadalom, klinikai, társadalmi és kulturális iatrogenézis.
5. Humánökológia és egészség. A természeti és épített környezet emberi egészséget befolyásoló szerepe. Népségnövekedés, civilizációs betegségek. Fenntarthatóság és egészség.
6. Pandémia a modern társadalmakban. A COVID-19 társadalmi hatásai, pszicho-szociális következményei.
7. Az egészség- és betegségfelfogás kulturális meghatározottsága. Egészség- és testmodellek, betegségkép. Alternatív gyógymódok.
8. Egészség, betegség és deviancia, a normalitás problémája. Fontosabb devianciaelméletek. Devians viselkedésformák: öngyilkosság, kábítószer-függőség, alkoholizmus. A magyar társadalom devianciaspecifikus sajátosságai.

9. Az egészségügyi intézmények szervezetszociológiai jellemzői, az egészségügyi rendszer magyarországi felépítése és kihívásai.
10. Szociális szerepek az egészségügyben: orvos, ápoló, beteg szerepek. Az orvos-beteg kapcsolat modelljei.
11. Lelki egészség, mentális egészség. A lelki egészség főbb elméletei, a mentálhigiéné fogalmának történeti változásai.
12. Vallásosság, spiritualitás és egészség.
13. Társas támogatás és egészség. A társadalmi kapcsolatrendszer szerepe a betegségek megelőzésében és kezelésében. Család és egészség.
14. Speciális csoportok I. A fiatalok egészségmagatartása. Ifjúkori problémaviselkedés. Kortárs hatás.
15. Speciális csoportok II. Idősödő társadalom, active ageing, idősgondozás, demencia.
16. Speciális csoportok III. Fogyatékoság és egészség. A fogyatékoság modelljei. Fogyatékoság, krónikus betegség a családban.

A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:

Alapvető ismeretei vannak a családokkal kapcsolatos korszerű interdiszciplináris területeken, a pszichológiai, pedagógiai, szociológiai, demográfiai, történelmi, kulturális antropológiai, néprajzi, művészeti, etikai, közgazdasági, vallástudományi és egyéb családtudományi vagy családokkal foglalkozó tudományágakban.

Ismeri az egészségszociológia alapjait, az egészség megközelítéseit, modelljeit, illetve a normalitás meghatározásának problémáit.

Ismeri a lelki egészség főbb elméleteit (Parsons, Caplan, Antonovsky), a mentálhigiéné fogalmának történeti változásait.

Képes az egészségi állapot és a szocio-ökonómiai státusz összefüggéseinek felismerésére.

Ismeretekkel rendelkezik az egészségügyi ellátási rendszer magyarországi felépítéséről, a kormányzati szerepvállalás formáiról és szükségességéről, a hazai morbiditási és mortalitási mutatókról, az orvos-beteg kapcsolat általános jellemzőiről.

Képes a családtudományhoz sorolható tudományági ismeretek integrációjára.

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Aktív órai részvétel

Jelenléti kötelezettség: (távmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja: A félév végi számonkérés módja írásbeli teszt, amely az órai előadásokra, illetve a kötelező irodalmakra épül. Az osztályzat kialakításának módja: írásbeli kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése.

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Vizsgakövetelmények: írásbeli kollokvium.

Tételsor vagy témakörök leírása:

1. Egészség- és betegségszociológiai alapfogalmak.
2. Társadalmi rizikó-, és védőfaktorok.
3. A biomedikális modell kialakulása, kritikája, az egészség szociális modellje.
4. A posztmodern társadalom egészségfelfogása.
5. Humánökológia és egészség.
6. Pandémia a modern társadalmakban.
7. Az egészség- és betegségszociológiai kultúrális meghatározottsága.
8. Egészség, betegség és deviancia, a normalitás problémája.
9. Az egészségügyi intézmények szervezetszociológiai jellemzői.
10. Az orvos-beteg kapcsolat modelljei.
11. Lelki egészség, mentális egészség.
12. Vallásosság, spiritualitás és egészség.
13. Társas támogatás és egészség.
14. Speciális csoportok I. A fiatalok egészségmagatartása.
15. Speciális csoportok II. Idősödő társadalom.
16. Speciális csoportok III. Fogyatékoság és egészség.

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Helman Cecil G. (1998). Kultúra, egészség és betegség. Budapest: Melania Kiadói Kft. 1-11.
- Nagy Éva és Pálvölgyi Miklós (szerk.) (2013). Egészség és társadalom. Budapest: Semmelweis Egyetem ETK. 44-50., 73-85., 92-104.
- Pikó Bettina (2002). Egészségszociológia. Budapest: Új Mandátum Könyvkiadó. 95-116., 117-133.
- Szántó Zsuzsa és Susánszky Éva (szerk.) (2006). Orvosi szociológia. Budapest: Semmelweis Kiadó. 12-25., 29-54., 55-72., 117-128., 160-175.

Ajánlott irodalom:

- Ádám Szilvia és Rosta Andrea (2007). A deviáns viselkedés szociológiája. Budapest: Loisir, PPKE BTK Szociológiai Intézet.
- Albert Fruzsina és Dávid Beáta (2006). Fenntarthatóság és egészség. In: Bulla Miklós és Tamás Pál (szerk.) Fenntartható fejlődés Magyarországon. Jövőképek és forgatókönyvek. Budapest: Új Mandátum Kiadó. 476-492.
- Albert-Lőrincz Enikő (2009). A drogfogyasztás prevenciója. Az integrált megelőzés elmélete és gyakorlata. Kolozsvár: Kolozsvári Egyetemi Kiadó.
- Bánfalvy Csaba (2012). Gyógypedagógiai szociológia. Budapest: Magyarország: ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar.
- Betsch, Cornelia et al. (2020). Social and behavioral consequences of mask policies during the COVID-19 pandemic. Proceedings of the National Academy of Sciences, 117 (36): 21851-21853.
- Bognár Virág (2010). A szülőség átértelmezése a diagnózist követő időszakban. In: Bognár Virág (szerk.) Láthatatlanok. Budapest: Scolar Kiadó. 109-161.
- Boros Julianna és Kovács Katalin (2018). Egészségi állapot. In: Monostori Judit - Őri Péter - Spéder Zsolt (szerk.): Demográfiai portré 2018. 103-126.
- Buda Béla (2002). A mentálhigiénéről általánosságban. In: Buda Béla: A mentálhigiéné szemléleti és gyakorlati kérdései. Budapest: Animula Kiadó. 9-36.
- Demetrovics Zsolt (szerk.) (2009). Az addiktológia alapjai III. Budapest: ELTE Kiadó.
- Demetrovics Zsolt (2007). Drog, család, személyiség. Különböző típusú drogok használatának személyiségpszichológiai és családi háttere. Budapest: L'Harmattan Kiadó.
- Dignum, Frank et al. (2020). Analysing the combined health, social and economic impacts of the coronavirus pandemic using agent-based social simulation. arXiv:2004.12809.
- Erdei Anna, Rajnavölgyi Éva és Bárdos György (1999). Környezet és egészség, civilizációs betegségek. In: Nánási Irén (szerk.) Humánökológia. Budapest: Medicina. 417-458.
- Garai Dóra és Kovács Luca (2014). Másképpen működnek-e a fogyatékos gyermekeket nevelőcsaládok? A családi működés sajátosságai sérült gyermekek családjában. Magyar Pszichológiai Szemle, 69(1): 235-262.
- Gradwohl Edina (2018). Viselkedési addikciók és szerfüggőség a családban. In: Feith Helga Judit (szerk.) Társadalom, család, egészség. Családtudományi alapismeretek. Budapest: SE ETK. 144-170.
- Hablicsek László és Illés Sándor (1999). A népesség fejlődése és mozgása a Földön, Európában és Magyarországon. In: Nánási Irén (szerk.) Humánökológia. Budapest: Medicina. 329-372.
- Kovács József (2007). Mindennapi problémák a pszichológiai normalitással kapcsolatban. In: Kovács József, Bioetikai kérdések a pszichiátriában és a pszichoterápiában. Budapest: Medicina. 93-116.
- Kovács Katalin és Bálint Lajos (2018). Egészségi állapot. In: Monostori Judit - Őri Péter - Spéder Zsolt (szerk.): Demográfiai portré 2018. 147-175.
- Kulcsár Zsuzsanna (1998). Egészségpszichológia. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó.
- Kurimay Tamás, Faludi Viktória és Kárpáti Róbert (szerk.) (2012). A sport pszichológiája: Fejezetek a sportlélektan és határterületeiről I. Budapest: Magyar Pszichiátriai Társaság/Oriold és Társai.
- Lázár Imre és Pikó Bettina (szerk.) (2012). Orvosi antropológia. Budapest: Medicina.
- Losonczy Ágnes (1989). Ártó-védő társadalom. Budapest: Közgazdasági és Jogi Kiadó.

- Martos Tamás és Kézdy Anikó (2008). Vallásosság, lelki egészség, boldogság. In: Horváth-Szabó K. (szerk.): Vallásosság és személyiség. Piliscsaba: Pázmány Kiadó. 51-83.
- Monostori Judit és Gresits Gabriella (2018). Idősödés. In: Monostori Judit - Óri Péter - Spéder Zsolt (szerk.): Demográfiai portré 2018. 127-145.
- Nagy Éva és Pálvölgyi Miklós (szerk.) (2013). Egészség és társadalom. Budapest: Semmelweis Egyetem ETK 20-43., 62-73., 181-201.
- Nagy Éva (2018). Fogyatékossgal élő gyermeket nevelő családok. In: Feith Helga Judit (szerk.) Társadalom, család, egészség. Családtudományi alapismeretek. Budapest: SE ETK. 84-100.
- Pikó Bettina (2002). Egészségszociológia. Budapest: Új Mandátum Kiadó. 21-49., 50-70.
- Pikó Bettina (szerk.) (2005). Ifjúság, káros szenvedélyek és egészség a modern társadalomban. Budapest: L'Harmattan. 20-29.
- Pikó Bettina (2006). Orvosi szociológia. Budapest: Medicina Könyvkiadó. 85-92., 133-151.
- Pikó Bettina és Keresztes Noémi (2007). Sport, lélek, egészség. Budapest: Akadémia Kiadó.
- Rácz József (2008). Addiktológia. Budapest: Semmelweis Kiadó.
- Rolland, John. S. (2012). Mastering Family Challenges In Serious Illness and Disability. In: Wals, F. (eds.) Normal Family Process. New York: Guilford Press, 452-482.
- Sieh, D.S., Dikkers, A.L.C., Visser-Meily, J.M.A és Meijer, A.M. (2012). Stress in Adolescents with Chronically Ill Parent: Inspiration from Rolland's Family System-Illness Model. Journal Developmental and Physical Disabilities, (24): 591-606.
- Széman Zsuzsa (2015). A tartós idősgondozás alternatívái: technika, környezet. Esély, 20(1):65-84.
- Széman Zsuzsa és Tróbert Anett Mária (2017). A szociális innováció lehetőségei a tartós idősgondozásban. Esély, 2017(28): 45-62.
- Tomcsányi Teodóra (2002). A lelki egészség és mentálhigiéné fogalmi kérdéseinek összefüggései és praxisa. In: Tomcsányi Teodóra (szerk.) Mentálhigiéné képzés a Semmelweis Egyetemen: Egy sokoldalú, tudományközi program elmélete, gyakorlata és eredményessége. Budapest: Animula. 8-35.
- Vajda Kinga (2017). Az active ageing és az idősellátás jövőbeni lehetőségei. Esély, (2017)6: 94-108.
- Zonda Tamás, Paksi Borbála és Veres Előd (2013). Az öngyilkosságok alakulása Magyarországon (1970-2010). Budapest: KSH.

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar
Mentálhigiéné Intézet
Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak neve

Tárgy neve: A kutatómódszertan alapjai

Rövidített neve: Kutatómódszertan

Angol neve: Introduction to research methods

Német neve: Grundlagen der Forschungsmethodik

Kódja:

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):

Albert Ildikó Fruzsina, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Oktatók neve, beosztása: Bóné Veronika, tudományos munkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Kollokvium	Óraszám: 18 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 5
----------------------------------	--	-----------------------------------	-------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**:

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A stúdium célja általános áttekintést adni a kutatási folyamatról, valamint a társadalomtudományokban, különösen a családtudományi területen alkalmazható kvalitatív és kvantitatív kutatási módszerekről.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

A félév tematikája:

- Tudományos megismerés a társadalomtudományok területén
- A kutatási folyamat
- A gyakran használt kvalitatív és kvantitatív adatgyűjtési módszerek
- Mintavételi eljárások
- A kutatás érvényessége és megbízhatósága

A tárgy megadott óraszámából négy óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:

Ismeri a családtudományi kutatások elméletét és módszertanát.

Képes a családtudományhoz sorolható tudományági ismeretek integrációjára.

Képes családtudományi kutatások tervezésére, kivitelezésére és feldolgozására.

Képes kutatási eredmények és közlemények elemzésére, kritikus értékelésére, és az új, bizonyítékon alapuló eredmények gyakorlati alkalmazására.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: az előadásokon való aktív jelenlét.

Az osztályzat kialakításának módja: írásbeli kollokvium, rövid, kifejtős kérdések.

Jelenléti kötelezettség: Az oktatott alkalmak 75%-án való jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Vizsgakövetelmények: írásbeli kollokvium.

Az írásbeli vizsgán számokért témakörök:

- Tudományos megismerés és mindennapi megismerés közötti különbségek
- Deduktív és induktív következtetés
- A kutatás lépcsőfokai
- Kvalitatív adatgyűjtési módszerek
- Kvantitatív adatgyűjtési módszerek
- A populáció, a minta
- Valószínűségi mintavétel
- Nemvalószínűségi mintavétel
- Érvényesség és megbízhatóság
- A hipotézis

Segédletek:

Kötelező irodalom:

- Héra G. – Ligeti Gy. (2005) Módszertan. A társadalmi jelenségek kutatása. Osiris Kiadó. Budapest.

Ajánlott irodalom:

- Babbie, E. (2003) A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó. Budapest.
- Falus I. (szerk.) (2004) Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Könyvkiadó. Budapest.

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar
Mentálhigiéné Intézet
Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak neve

Tárgy neve: Az irodalomkutatás módszertana

Rövidített neve: Irodalomkutatás

Angol neve: The methodology of desk research

Német neve: Literaturforschung

Kódja:

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):

Pilinszki Attila, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Oktatók neve, beosztása: Bóné Veronika, tudományos munkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Gyakorlati jegy	Óraszám: 8 gyakorlat	Jelleg: Kötelező	Kredit: 3
----------------------------------	--	--	--------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**:

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A tárgy célja felkészíteni a hallgatókat a modern könyvtári eszközök és szolgáltatások segítségével végezhető kutatómunkára, valamint az empirikus szakcikkek kritikai feldolgozására, kutatási eredmények értelmezésére.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

A félév tematikája:

- Az irodalomkutatás eszközei (referenciakezelés, keresés az interneten, folyóirat-katalógusok, társadalomtudományi és interdiszciplináris adatbázisok).
- Empirikus tanulmányok kritikai elemzése.

A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:

Ismeri a családtudományi kutatások elméletét és módszertanát.

Képes a modern könyvtári eszközök és szolgáltatások segítségével végezhető kutatómunkára, valamint az empirikus szakcikkek kritikai feldolgozására, kutatási eredmények értelmezésére.

Képes a családtudományhoz sorolható tudományági ismeretek integrációjára.

Képes családtudományi kutatások tervezésére, kivitelezésére és feldolgozására.

Képes kutatási eredmények és közlemények elemzésére, kritikus értékelésére, és az új, bizonyítékon alapuló eredmények gyakorlati alkalmazására.

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma:

1. Beadandó dolgozat (bibliográfia a hallgató saját érdeklődésének megfelelő témában; 1 oldal szöveg hivatkozásokkal és irodalomjegyzékkel),
2. Szemináriumi órákon aktív részvétel, cikkreferálás

Jelenléti kötelezettség: Az oktatott alkalmak 75%-án való jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: A szemináriumokon való aktív jelenlét, otthoni feladatok megoldása.

Vizsgakövetelmények: gyakorlati jegy

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Hasznos adatbázisok társadalomtudományi kutatásokhoz:

- Web of Science
- Pubmed
- Science Direct
- Matarka
- JSTOR
- Researchgate

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzszolgálati Kar
Mentálhigiéné Intézet

Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak

Tárgy neve: Tudományos publikációk készítésének és prezentációjának módszertana

Rövidített neve: Publikációk

Angol neve: Methods to prepare scientific publications and presentations

Német neve: Methodik des wissenschaftlichen Publizierens und seiner Präsentation

Kódja:

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):

Albert Ildikó Fruzsina, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Oktatók neve, beosztása: Tróbert Anett Mária, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Gyakorlati jegy	Óraszám: 8 gyakorlat	Jelleg: Kötelezően választható	Kredit: 3
----------------------------------	--	--	--------------------------------	--	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A kurzus a társadalomtudományok területén publikálásra szánt írásos műfajok megalkotásának elsajátításával foglalkozik, a tudományos kutatási eredmények megjelenítéséhez kíván segítséget nyújtani. A kurzus részletesen kitér a kutatómunka tervezésére, a szakirodalom feltárására és feldolgozására, a tudományos közlemények műfaji sajátosságaira, az értékelési szempontokra, az eredmények bemutatására, grafikus ábrázolására és illusztrálására. Áttekintjük a kutatási beszámolókat, az absztraktok írásának mikéntjét, a tudományos előadások és poszterek készítésével kapcsolatos ismereteket. A kurzus során a hallgatók által készített (lehetőleg a szakdolgozati témájukhoz kapcsolódó) tudományos közlemény illetve rövid prezentáció közös elemzésére is sor kerül.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Szakirodalom kutatása, adatbázisok használata
- A tudományos közlés fogalma, sajátosságai és története. A tudományos közlemények szerkezete Szakirodalmi áttekintés készítése. Hivatkozások
- A tanulmány címe, kivonata és szerzői. A bevezető elkészítése.
- A módszertani rész főbb elemei
- Az eredmények leírása és interpretálása. Táblázat- és grafikonkészítés
- A tanulmányok publikálásának folyamata. A bírálatok és a lektori vélemények írásának szempontjai
- Poszter készítése
- Tudományos előadás készítése

A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:

Ismeri a családtudományi kutatások elméletét és módszertanát.

Képes a tudományos kutatómunka tervezésére, a szakirodalom feltárására és feldolgozására, a tudományos közlemények műfaji sajátosságainak felismerésére, az eredmények bemutatására, grafikus ábrázolására és illusztrálására.

Képes a modern könyvtári eszközök és szolgáltatások segítségével végezhető kutatómunkára, valamint az empirikus szövegek kritikai feldolgozására, kutatási eredmények értelmezésére.

Képes a családtudományhoz sorolható tudományági ismeretek integrációjára.

Képes családtudományi kutatások tervezésére, kivitelezésére és feldolgozására.

Képes kutatási eredmények és közlemények elemzésére, kritikus értékelésére, és az új, bizonyítékon alapuló eredmények gyakorlati alkalmazására.

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Beadandók, feladatok elkészítése: egy rövid tudományos közlemény megírása és egy prezentáció bemutatása

Megoldandó feladatok száma: 2

Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatót alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Félévvégi alíírás, valamint az **osztályzat** kialakításának módja: a fenti két feladatra kapott jegy
Félév végi alíírás megszerzésének a feltétele: Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Vizsgakövetelmények: gyakorlati jegy

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Blaskó Ágnes-Hamp Gábor (2007): Írás 1. 0. Budapest, Typotex.

Ajánlott irodalom:

- Szokolszky, Á. (2004): Kutatómunka a pszichológiában. Osiris Kiadó, Budapest.
- Gyurgyák, János (1996): A szerkesztők és szerzők kézikönyve, Budapest, Osiris.
- Booth, V. (1993): Communicating in Science: Writing a Scientific Paper and Speaking at Scientific Meetings. Cambridge University Press.
- Day, R. A. (1998): How To Write & Publish a Scientific Paper: 5th Edition (Paperback) Oryx Press.
- Eco, U: (2005): Hogyan írjunk szakdolgozatot, Kairosz. Budapest.
- American Psychological Association Publication Manual, APA (több kiadás).

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak					
Tárgy neve: Személyközpontú segítő kapcsolat Rövidített neve: Segítő kapcsolat Angol neve: Ego-centered supportive relationship Német neve: Personenzentrierte helfende Beziehung Kódja:					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Somosiné Tésenyi Timea Livia, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Oktatók neve, beosztása: Somosiné Tésenyi Timea Livia, egyetemi adjunktus					
Tantárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Gyakorlati jegy	Óraszám: 8 gyakorlat	Jelleg: Szabadon választható	Kredit: 3
Tantárgy felvételének előkövetelménye : -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A hallgatók ismerjék meg a személyközpontú segítő kapcsolat elméleti háttérét és szerezzenek gyakorlatot a segítő kapcsolat alapvető módszertanában. Legyenek felkészülve a különböző korosztályok és élethelyzetek között végzett nondirektív segítő kapcsolat speciális ismerveinek felismerésére, és adekvátan tudják alkalmazni a helyzetnek megfelelő intervenciós eszközöket szakmai környezetben. Szerezzenek ismereteket a segítés, önségítés elméleteiről és gyakorlatáról, az érintődés és bevonódás felismeréséről és kezeléséről, a szakmai határtartás fontosságáról és módszereiről.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: <ul style="list-style-type: none"> - a személyközpontú segítő kapcsolat elmélete és alkalmazási területei - a nondirektív szemlélet, attitűd és módszertan - az érzelmi visszatükrözés módszertani alapjai - a segítő kapcsolat keretei - a szakmai határtartás célja és eszközei - az érintődés és a bevonódás kezelése a szakmai kapcsolatokban 					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: Ismeri a családokkal kapcsolatos interdiszciplináris csapatmunka, univerzális és célzott intervenciós programok, szolgáltatások tervezésének és koordinációjának elméletét és gyakorlatát. Ismeri a személyközpontú segítő kapcsolat elméleti háttérét, a segítő kapcsolat alapvető módszertanát. Ismeri a hatékony szakmai kommunikáció eszközeit. Ismeri az etikai normákat és alkalmazásuk szabályait a családokkal folytatott munka különböző szinterein. Szakmai munkája során elkötelezettség, felelősségtudatosság, és etikai érzékenység jellemzi. Autonóm módon képes felismerni szerepét és helyét a családokkal és a családokért végzett munkában és a társszakmákkal való együttműködés során, a segítő munka közvetlen gyakorlatában, a különböző szinteken megvalósított team munkában; Tevékenységét a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzés, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók jellemzik; Elméleti és módszertani ismereteinek birtokában, szakmai kapcsolatrendszerén keresztül autonóm módon felelősen alkalmazza a családokkal való foglalkozás során hatékony feladatmegoldást elősegítő preventív és/vagy korrekatív módszereket.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: egy, terepen készült segítő beszélgetés jegyzőkönyve Megoldandó feladatok száma: egy segítő beszélgetés jegyzőkönyvének elkészítése					
Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatót alkalmas 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: a szemináriumokon való részvétel, zárthelyi dolgozat sikeres megírása					

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás, jegyzőkönyv leadása.

Vizsgakövetelmények: gyakorlati jegy

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Carl R. Rogers (2004): Valakivé válni. Edge 2000, Budapest. 63-96.
- Tringer L. (1992): A gyógyító beszélgetés.
- H. Faber – E. van der Schoot (2017): A lelkigondozói beszélgetés lélektana. Családsegítés, mentálhigiéné módszertani füzetek III. Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány – SE Mentálhigiéné Intézet, Budapest. 28-75.
- Mearns, D. Thorne D. (2011) A személyközpontú pszichoterápia és tanácsadás a gyakorlatban. Lélekben Otthon Könyvek, Budapest: Oriold és társai.
- Tomcsányi T., Fodor L. (1990): Segítő kapcsolat, segítő szindróma, segítő identitás. In: Jelenits I. – Tomcsányi T. (szerk.): Egymás közt – egymásért. Róm. Kat. Egyházi Szeretetszolgálat és a Budapest XIII. ker. Tanács HÍD Családsegítő Központja, valamint a Szeged-Csanádi Püspökség kiadása, 19-45.

Ajánlott irodalom:

- Semsey G. – Tésenyi T. – Pilinszki A. (2012, szerk.): Segítő találkozások mentálhigiénés szemléletben. Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest.
- Hans van der Geest (2011): Négy szemközt. Példák a sikeres lelkigondozásra. Semmelweis Egyetem TF – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest.
- LIPI ajánlások szociális szakembereknek: Alacsony Intenzitású Pszichológiai Intervenciók további lehetőségeinek a feltárása
- In: Karlovitz, János Tibor (szerk.) Reflexiók néhány magyarországi pedagógia-releváns kontextusra
- Komárno, Szlovákia : International Research Institute s.r.o., (2020) pp. 146-156.

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak					
Tárgy neve: Változó szerepek a családban (apák, anyák, nagyszülők) Rövidített neve: Változó szerepek Angol neve: Changing roles in the family (fathers, mothers, grandparents) Német neve: Wandel der Rollen in der Familie (Väter, Mütter, Großeltern) Kódja:					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Albert Ildikó Fruzsina, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Albert Ildikó Fruzsina, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Tantárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 12 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 3
Tantárgy felvételének előkövetelménye : -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A tantárgy célkitűzése, hogy bemutassa a család intézményének kontextus-függőségét, a társadalmi változásokkal párhuzamosan történő változását, különös tekintettel az egyes családtagok szerepeinek változására. Kitérítetett figyelmet fordítunk az apák, anyák, kis-illetve kamasz gyermekek, fiatal felnőttek, nagyszülők, illetve a tágabb rokonsági kör szerepében megfigyelhető változásokra, ezen változások okaira és következményeire.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: <ul style="list-style-type: none"> - a generációk fogalma, a generációk közti kapcsolatok változása a családban - idősök, fiatalok, a szendvicsgeneráció - az apa és anyaszerep és változásai - testvérek - gyermeknek lenni - nagyszülők, unokák - tágabb rokonsági kapcsolatok helye, szerepe A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: Alapvető ismeretei vannak a családokkal kapcsolatos korszerű interdiszciplináris területeken, a pszichológiai, pedagógiai, szociológiai, demográfiai, történelmi, kulturális antropológiai, néprajzi, művészeti, etikai, közgazdasági, vallástudományi és egyéb családtudományi vagy családokkal foglalkozó tudományágakban. Ismeri a család intézményének kontextus-függőségét, a társadalmi változásokkal párhuzamosan történő változását, különös tekintettel az egyes családtagok szerepeinek változására. Ismeri a családi rendszerek , a családi kapcsolatok és a családi működés elméleteit, a generációk fogalmát, a generációk közti kapcsolatok változásait a családon belül. Ismeri a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit. Képes a családdal összefüggő elméletek és tapasztalatok kritikus értékelésére és továbbfejlesztésére. Képes a családok és a bennük élő egyének helyzetének, erőforrásainak feltárására, differenciált, rendszerszemléletű, a társadalmi és kulturális kontextust figyelembe vevő leírására. Képes a családtudományhoz sorolható tudományági ismeretek integrációjára.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: - Megoldandó feladatok száma: -					
Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: írásbeli kollokvium. Osztályzatok: 0-60% -1, 61-70% - 2, 71-80% - 3, 81-90% - 4, 91% - 5					

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Vizsgakövetelmények: írásbeli kollokvium

Tételsor vagy témakörök leírása:

- apaszerep változása
- anyaszerep változása
- generációelméletek
- gyermekek szerepe
- nagyszülők a családban
- tágabb rokonság szerepe
- testvérkapcsolatok

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Nguyen Luu Lan Anh (2011): A gyerek és család az idő és a kultúrák tükrében, In: Danis I, Farkas M, Herczog M, Szilvási L (szerk.): A génektől a társadalomig: a koragyermekkori fejlődés szinterei. Budapest: Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet (NCSSZI), pp. 374-418. <https://mek.oszk.hu/14800/14803/14803.pdf>
- Herczog Mária (2011): Fejlődés a környezetben: család, intézmény, társadalom. In: Danis I, Farkas M, Herczog M, Szilvási L (szerk.): A génektől a társadalomig: a koragyermekkori fejlődés szinterei. Budapest: Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet (NCSSZI), 2011. pp. 470-493.
- Kagitcibasi, C. (2003) A család és a család változása. In Nguyen Luu L.A. és Fülöp M (szerk.), Kultúra és pszichológia. Osiris, Budapest. 311-334.
- Somlai Péter: Nemzedékektől életszakaszokig. In: Spéder Zsolt (szerk.): A család vonzásában - Tanulmányok Pongrácz Tiborné tiszteletére <https://www.demografia.hu/kiadvanyokononline/index.php/demografuskonyvtar/article/view/2605>
- Szabó-Tóth Kinga (2014)...de mi van a férfiakkal? Férfiszerepek a változó Magyarországon. KAPOCS XIII. évf. 1. szám (60) <http://www.ncsszi.hu/kiadvanyok/kapocs-letoltheto--lapszamai/kapocs-2014/125/news>
- H. Sas Judit: "Egy napom tíz év múlva". Educatio (2002) 3. p. 365-383. <http://epa.oszk.hu/01500/01551/00021/pdf/106.pdf>
- Utasi Ágnes (2014): Állandó parter nélkül Európában. In: In: Spéder Zsolt (szerk.): A család vonzásában - Tanulmányok Pongrácz Tiborné tiszteletére <https://www.demografia.hu/kiadvanyokononline/index.php/demografuskonyvtar/article/view/2609>
- Valuch Tibor (2009) Család, háztartás, a női tevékenységszerkezet és a szerepfelfogás változásai 1945 után. Rubicon 20.évf 4. szám http://www.rubicon.hu/magyar/oldalak/csalad_haztartas_a_noi_tevékenységszerkezet_es_a_szerepfelfogás_valtozásai_1945_utan/
- Neulinger Ágnes – Mitev Ariel (2017): Fialat felnőttek családi rítusai és a felnőtté válás jellemzői a családtól való leválás idején. Szociológiai Szemle, 27 (1): 64–89. <http://unipub.lib.uni-corvinus.hu/3023/1/SzocSzle2017n1p64.pdf>
- Vaskovics László (2000): A posztadoleszcencia szociológiai elmélete. Szociológiai Szemle, 10 (4): 3–20. http://szociologia.hu/dynamic/VaskovicsL_tanulmany.pdf
- Dupcsik Cs. – Tóth O. (2008) Feminizmus helyett familizmus. Demográfia 51. 4. 307-328. <http://demografia.hu/kiadvanyokononline/index.php/demografia/article/viewFile/532/516>
- Vargha Lili: A társadalmi öregedés hagyományos és alternatív indikátorai. Demográfia 2015 58 évf. 1. szám, 57-78. <http://demografia.hu/kiadvanyokononline/index.php/demografia/article/view/2644/2497>
- Takács Judit (2017)Aktívan törődő apák Magyarországon.SZOCIOLÓGIAI SZEMLE 27(3): 104-126.

Ajánlott irodalom:

- Badinter, E. (1999): A szerető anya. Az anyai érzés története a 17–20. században. Debrecen, Csokonai Kiadó.
- Tróbert Anette Mária:Az idős hozzátartozót ápoló családtag támogatásának a jelentősége. Esély 2015/1. 85-94. http://www.esely.org/kiadvanyok/2015_1/2015-1_2-2_trobert_idos_hozzatartozot.pdf

- Therborn, Goren (2014): Family Systems of the World. Are They Converging? In Treas, J. – Scott, J. – Richards, M. (eds): The Wiley Blackwell Companion to The Sociology o Families. Blackwell: 3–19.
- Somlai Péter (2014): Nemzedékektől életszakaszokig. Nemzedékektől életszakaszokig. Történeti vizsgálódás eltolódó szociológiai témákról és szempontokról. Demográfus Könyvtár 2., <http://www.demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/demografuskonyvtar/article/view/2605>
- Lorentzen, J. (2014) Az apaszerep története Norvégiában 1850–2012. Budapest: Pont Kiadó
- Tóth Olga (2012) Új anyák és új apák. A gyermekvállalás motivációi. Demográfia. 55 (2-3): 136–146.
- Utasi Ágnes (2005): Feláldozott kapcsolatok. A magyar szingli. MTA PTI, Budapest
- Roderick Phillips: Amit Isten egybekötött. A válás rövid története. Osiris, Budapest, 2004.
- A gyermekkor története (Szöveggyűjtemény, Szerk: Vajda Zsuzsanna, Pukánszky Béla) Eötvös József Könyvkiadó Budapest, 1998.

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Köszolgálati Kar
Mentálhigiéné Intézet

Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak

Tárgy neve: Család és kultúra

Rövidített neve: Kultúra

Angol neve: Family and culture

Német neve: Familie und Kultur

Kódja:

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):

Pethesné Dávid Beáta Judit, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Oktatók neve, beosztása:

Bóné Veronika, tudományos munkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Nguyen Luu Lan Ahn, külsős oktató

Tantárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Kollokvium	Óraszám: 14 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
-------------------------------------	--	-----------------------------------	-------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**: Megismertetni a hallgatókkal a kultúra általános fogalmát, annak szintjeit és hatásait a családi élet alakulására. Különösen célja a tárgynak az etnocentrikus gondolkodás kritikai megközelítése.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

A tantárgy során a hallgatók megismerkednek a kultúra fogalmával, közvetítőivel, modelljeivel (Herskovits, Kluckhohn, Hofstede, Inglehardt), továbbá a kultúra mérésére alkalmazott változók fejlesztését/fejlődését és a mérési módszertanával.

A kurzus során a hallgatók megismerik a család fogalmának, szerepének és határainak történeti változásait.

Foglalkoznak a kultúra adaptív és maladaptív jelenségeivel, azok kialakulásával, változásával.

Megismerik a különböző kultúrákban jellemző rokonsági, leszármazási rendszereket, Kagitcibasi családváltozás modelljét.

A tantárgy során foglalkozunk az egyes nemzetiségek, szubkultúrák és vallási hagyományok családi folyamatokra gyakorolt hatásával.

Bemutatásra kerül a magyarországi cigányság jelenlegi demográfiai, oktatási, lakhatási, foglalkoztatottsági és egészségügyi helyzete, a főbb cigánycsoportok jellemzői, családmintázatai, a nők és gyermekek szerepe. A cigány családokban történő szocializáció sajátosságai, a kettős identitás kialakulása, a kisebbségi lét mentálhigiénéis következményei.

A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:

Alapvető ismeretei vannak a családokkal kapcsolatos korszerű interdiszciplináris területeken, a pszichológiai, pedagógiai, szociológiai, demográfiai, történelmi, kulturális antropológiai, néprajzi, művészeti, etikai, közgazdasági, vallástudományi és egyéb családtudományi vagy családokkal foglalkozó tudományágakban.

Ismeri a kultúra fogalmát, közvetítőit modelljeit (Herskovits, Kluckhohn, Hofstede, Inglehardt), továbbá a kultúra mérésére alkalmazott változók fejlesztését/fejlődését és a mérési módszertanát.

Ismeri a családi rendszerek, a családi kapcsolatok és a családi működés elméleteit, a család fogalmának, szerepének és határainak történeti változásait, az egyes nemzetiségek, szubkultúrák és vallási hagyományok családi folyamatokra gyakorolt hatásait.

Ismeri a magyarországi cigányság jelenlegi demográfiai, oktatási, lakhatási, foglalkoztatottsági és egészségügyi helyzetét, a főbb cigánycsoportok jellemzőit, családmintázatait, a nők és gyermekek szerepét.

Ismeri a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit.

Képes a családdal összefüggő elméletek és tapasztalatok kritikus értékelésére és továbbfejlesztésére.

Képes a családok és a bennük élő egyének helyzetének, erőforrásainak feltárására, differenciált, rendszerszemléletű, a társadalmi és kulturális kontextust figyelembe vevő leírására.

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:-

Jelenléti kötelezettség: Az oktatott alkalmak 75%-án való jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja: Az előadásokon való aktív jelenlét, Az osztályzás módja: szóbeli vizsga.

Vizsgakövetelmények: szóbeli kollokvium.

Tételsor vagy témakörök leírása:

1. A kultúra modelljei (Herskovits, Kluckhohn)
2. A kultúra modelljei (Hofstede, Inglehardt)
3. A kultúra mérhetővé tételére tett kísérletek
4. A család, férfi-női szerepek az ókorban és megelőzően
5. A család, férfi-női szerepek a középkorban
6. A család, férfi-női szerepek az újkorban
7. Kagitcibasi családváltozás modellje
8. Magyarországon gyakori nemzetiségek és főbb jellemzőik
9. A magyar cigányság főbb csoportjai és jellemzőik
10. A kisebbségi lét mentálhigiénés következményei

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Nguyen Luu Lan Anh – Fülöp Márta (szerk.): Kultúra és pszichológia. Osiris Tankönyvkiadó, 2003.
- Nguyen Luu Lan Anh: A gyerek és család az idő és a kultúrák tükrében, In: Szerk.: Danis I, Farkas M, Herczog M, Szilvási L, A génektől a társadalomig: a koragyermekkorai fejlődés színterei. Budapest: Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet (NCSSZI), 2011. pp. 374-418.
- Kagitcibasi, C. (2003) A család és a család változása. In Nguyen Luu L.A. és Fülöp M (szerk.), Kultúra és pszichológia. Osiris, Budapest. 311-334.
- Albert F. – Dávid B: A kapcsolati tőke dimenziói etnikai metszetben. In: Társadalmi Riport (szerk: Kolosi T. – Tóth I. Gy. – Vukovich Gy.) TÁRKI, Budapest, 2006. 351-369.
- Geert Hofstede: Kultúrák és szervezetek

Ajánlott irodalom:

- Boreczky Á. (2009): Tradicionalitás és modernitás. A kulturális hibridizáció néhány példája budapesti és zalai cigány családokban. In Majsai T. és Nagy Péter T. (szerk.) Lukács a mi munkatársunk. Budapest: Wesley János Lelkészképző Főiskola, pp. 53-73.
- Jelenlét-módszertanmesék a telepi munkáról (2011). Magyar Máltai Szeretetszolgálat.
- Az én házam egy keleti ház a nyugati világban. Nemi szerepek és beilleszkedés a konfuciánus és muszlim hagyományú országokból származó bevándorlók körében. ICCR BUDAPEST ALAPÍTVÁNY, 2012 letölthető: http://www.iccr.hu/sites/default/files/attach-proj/nemi_szerepek_kiadvany.pdf
- Kóczé A. (szerk.): Nehéz sorsú asszonyok feketén-fehéren: roma nők munkaerő-piaci és megélhetési lehetőségei két kistérségben. MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézet, Budapest, 2010.
- Kállai E. (2009). Cigányok/romák Magyarországon. Társadalomtörténeti vázlat. In: Kállai E. - Kovács L. (szerk.): Megismerés és elfogadás - Pedagógiai kihívások és roma közösségek a 21. század iskolájában. Nyitott Könyvműhely, Budapest, 156-175.
- Fleck G. - Szuhay P. (2013). Kérdések és válaszok a cigányságról. Napvilág Kiadó, Budapest.
- Bernát A. (2014): Leszakadóban: a romák társadalmi helyzete a mai magyarországon In: Társadalmi Riport 2014 szerk.: Kolosi T. TÁRKI, Budapest, 246-264. o. letölthető: <http://old.tarki.hu/adatbank-h/kutjel/pdf/b333.pdf>
- Feischmidt M. (szerk) (2010) Etnicitás: különbségteremtő társadalom. Budapest: MTA Kisebbségkutató Intézet Gondolat

- Boreczky Á. (2009): Tradicionalitás és modernitás. A kulturális hibridizáció néhány példája budapesti és zalai cigány családokban. in: Majsai T. és Nagy Péter T. (szerk.) Lukács a mi munkatársunk. Budapest: Wesley János Lelkészképző Főiskola, pp. 53-73.
- Bereczkei T. (2008): Evolúciós pszichológia. Budapest, Osiris kiadó.

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar
Mentálhigiéné Intézet

Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak

Tárgy neve: Életfordulók I (születés és halál)

Rövidített neve: Születés

Angol neve: Life transitions I.(birth and death)

Német neve: Lebenszyklus I: Geburt und Tod

Kódja:

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):

Pethesné Dávid Beáta Judit, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Oktatók neve, beosztása: Bóné Veronika, tudományos munkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Kollokvium	Óraszám: 12 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 3
-------------------------------------	--	-----------------------------------	-------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**: Megismertetni a hallgatókkal az emberi életfordulók önmagukon túlmutató jelentőségét, annak teljes életciklusra való hatásait, az életciklusok megélésének optimális módjait, illetve a reparatív mechanizmusokat, a támogatás lehetséges formáit.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

A tantárgy bemutatja az emberi életciklus jelentősebb életfordulóit (első félévben a születés és halál, második félévben a kapcsolatlétesítés és –bomlás témaköreit), azok jelentőségét, evolúciós meghatározottságát, a hozzá kapcsolódó átmeneti rítusokat, azok átalakulását.

Az első félévben foglalkozik a szülés társadalomtudományi megközelítésével, a gyermekvállalással, a meddséggel, az asszisztált reprodukció formával, az abortusz megítélésével, a várandósság és a szülés medikalizációjával, alternatív szülemódok, otthonaszülés elméleteivel, a perinatális traumák prevalenciájával és hatásaival. A gyermekvállalás motivációival, a termékenységet befolyásoló főbb tényezőkkel (nemi egyenlőség, állami támogatások, gyermekellátó intézmények elérhetősége és megfizethetősége).

Foglalkozik, az anyák és apák szerepének változásaival a kora gyermekkori időszakban, továbbá a perinatális veszteségekkel, azok következményeivel, terápiás lehetőségeivel.

A kurzus során továbbá bemutatásra kerül a halál és haldoklás szociológiája, a haldokló kísérése, az otthoni és a kórházi halál kérdése, a hospice. A halálhoz kapcsolódó átmeneti rítusok, a temetés formáinak változása, jelentősége. Gyász a családban, a gyász feldolgozásának lépcsőfokai.

A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:

Alapvető ismeretei vannak a családokkal kapcsolatos korszerű interdiszciplináris területeken, a pszichológiai, pedagógiai, szociológiai, demográfiai, történelmi, kulturális antropológiai, néprajzi, művészeti, etikai, közgazdasági, vallástudományi és egyéb családtudományi vagy családokkal foglalkozó tudományágakban.

Ismeri a családi rendszerek, a családi kapcsolatok és a családi működés elméleteit.

Ismeri a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit.

Képes a családdal összefüggő elméletek és tapasztalatok kritikus értékelésére és továbbfejlesztésére.

Képes a családok és a bennük élő egyének helyzetének, erőforrásainak feltárására, differenciált, rendszerszemléletű, a társadalmi és kulturális kontextust figyelembe vevő leírására.

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: -

Jelenléti kötelezettség: Az oktatott alkalmak 75%-án való jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Félévvégi **alíírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja: Az előadásokon való aktív jelenlét.

Az osztályzat kialakításának módja: szóbeli kollokvium.

Vizsgakövetelmények: szóbeli kollokvium.

Tételsor vagy témakörök leírása:

1. Életfordulók és rítusok jelentősége
2. A természetes születés és a hozzá kapcsolódó hagyományos rítusok
3. A természetes halál és a hozzá kapcsolódó rítusok
4. A születést kísérő modern rítusok
5. A halált kísérő modern rítusok
6. A gyermekvállalási szándék társadalmi-egyéni meghatározottsága
7. Speciális születés körüli élethelyzetek: asszisztált reprodukció, abortusz, meddőség
8. Perinatális traumák
9. A halállal kapcsolatos döntések szabadsága, eutanázia
10. A haldokló kísérése, a hospice
11. Gyász feldolgozása, lépcsőfokai

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- A család 210-307. In Ariés, Philippe: Gyermek, család, halál Gondolat, 1987.
- Kisdí Barbara (szerk) Létkérdések a születés körül
- Balogh Klára: Az egyén gyásza a család rendszerében <http://www.csaladterapia.hu/content/dr-balogh-kl%C3%A1ra-egy%C3%A9n-gy%C3%A1sza-csal%C3%A1d-rendszer%C3%A9ben>
- Révész R.L. (2004)
- Singer, M. (2016) Ki vigasztalja meg a gyerekeket? Válás és gyász a családban. HVG Könyvek, Budapest.
- Bereczkei Tamás: Evolúciós pszichológia Osiris, 2003

Ajánlott irodalom:

- Egymást vigasztalva. Hogyan néz szembe a család a gyással? In: Buczholczné Szombathy M. & Midling A. (szerk.) Mozaik I. Válogatott tanulmányok a szociális és családsegítő tevékenység köréből (Budapest: Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Tanszék & Párbeszéd (Dialogus) Alapítvány). pp.136–148.
- Komlósi Piroška: Veszteségek kezelése a családban. In: Fodor Katalin (szerk): Az egészséges családokért-személyiségfejlesztés V. 21-52 old.
- Pilling János (szerk.) (2003): Gyász. Budapest, Medicina
- Kast, Verena (2009): A gyász. Budapest, Park Könyvkiadó
- Tóth O. (1997) A szülővé válás szociológiai összefüggései. In: Hidas Gy. (szerk.) A megtermékenyítéstől a társadalomig. Dinasztia kiadó, Bp., 49-55.o.
- Csóka Szilvia: Kötődéelmélet és szoptatás. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8.

Simmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak					
Tárgy neve: Személyiség- és szociálpszichológia Rövidített neve: Szocpszicho Angol neve: Personality and social psychology Német neve: Persönlichkeits- und Sozialpsychologie Kódja:					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Danis Ildikó, tudományos főmunkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Danis Ildikó, tudományos főmunkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Jáki Zsuzsanna, egyetemi tanársegéd (SE EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Tantárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 14 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
Tantárgy felvételének előkövetelménye : -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A tantárgy célja, hogy az egyéni, családi és tágabb közösségi működésmódok közötti összefüggések áttekintésével magasabb szintre emelje és rendszerezze a modern személyiség- és szociálpszichológia alapvető ismereteit, továbbá hogy bemutassa ezen ismereteknek a hasznosságát a családtudományi szakemberek szerepének és feladatainak tükrében.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A pszichológiai tárgyak második félévének (a személyiséglélektani és szociálpszichológiai blokk) témája a személyiség különböző modelljeinek, valamint a személyiség, mint önszabályozó és társas-kapcsolati rendszer fejlődésének rövid bemutatása. A kurzus kitér az énkép, az identitás és a szexuális orientáció fejlődésére, mindezek mentén pedig a lelki egészség, a stresszel való megküzdés, a személy erőforrásainak egyéni és kapcsolati rendszerszintű megközelítéseire, és ezek családi vonatkozásaira. Emellett célunk annak bemutatása, hogy gondolatainkat, érzéseinket és viselkedésünket milyen elemi módon befolyásolja csoport-hovatartozásunk és tágabb társas környezetünk. A társas kontextus olyan szociálpszichológiai jelenségek magyarázatában érhető tetten, mint a sztereotípiák és az előítéletek kialakulása, a társas identitás, a csoportnormák és konformitás, a társas hierarchia, a proszociális viselkedés és az agresszió. A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri a családi rendszerek, a családi kapcsolatok és a családi működés elméleteit. • Alapvető ismeretei vannak az egyéni, családi és tágabb közösségi működésmódok közötti összefüggésekről, a modern személyiség- és szociálpszichológia elméleteiről. • Képes ezen ismereteknek az integrálására a családtudományi szakemberek szerepének és feladatainak tükrében. • Ismeri a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit. • Képes a családdal összefüggő elméletek és tapasztalatok kritikus értékelésére és továbbfejlesztésére. • Képes a családok és a bennük élő egyének helyzetének, erőforrásainak feltárására, differenciált, rendszerszemléletű, a társadalmi és kulturális kontextust figyelembe vevő leírására. • Képes a családtudományhoz sorolható tudományági ismeretek integrációjára. 					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja:					

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az oktatók alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás, kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése.

Vizsgakövetelmények: szóbeli kollokvium.

Tételsor vagy témakörök leírása:

- A személyiség klasszikus és modern elméletei
- Énkép, önértékelés, önbecsülés az életút során
- Az identitásalakulás folyamata
- A szexuális orientáció fejlődése
- Lelki egészség: a stresszel való megküzdés lehetőségei
- Csoportfolyamatok általános jellemzői: a szociálpszichológia alapvető tárgya
- A sztereotípiák és az előítéletek kialakulása
- Társas identitás, csoportnormák és konformitás
- Társas hierarchia
- Proszociális viselkedés és agresszió

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Carver, C.S. – Scheier, M. F. (2006) Személyiségpszichológia. Osiris (aktuális félévben kijelölt részek)
- Mirnics Zsuzsanna (2006) A személyiség építőkövei. Típus-, vonás- és biológiai elméletek. 15-80.o.
<http://mek.niif.hu/04800/04808/04808.pdf>
- Danis, I., Farkas, M., Herczog, M., Szilvási, L. (szerk.)(2011). Biztos Kezdet Kötetek II.: A koragyermekkorai fejlődés természete: fejlődési lépések és kihívások. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest. (aktuális félévben kijelölt részek)
- N. Kollár, Katalin és Szabó, Éva (2004) Pszichológia pedagógusoknak. Letölthető pdf-ben a Tankönyvtárból! (aktuális félévben kijelölt részek)
- Smith, E. R., Mackie, D. M., & Claypool, H. (2016). Szociálpszichológia. Eötvös Kiadó, Budapest. (aktuális félévben kijelölt részek)

Ajánlott irodalom:

- Csepeli György (2014) Szociálpszichológia mindenkiben. Kossuth Kiadó
- Forgács József (2007) A társas érintkezés pszichológiája. Kairosz Kiadó
- Gyöngyösiné Kiss E. – Oláh A. (szerk.) Vázlatok a személyiségről - a személyiséglélektan alapvető irányzatainak tükrében. Új Mandátum Kiadó, Budapest
- Szakács, F. – Kulcsár, Zs. (szerk.) Személyiségelméletek. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak					
Tárgy neve: Családp pszichológia, családi rendszerszemlélet					
Rövidített neve: Családp szicho					
Angol neve: Family psychology, family systems theory					
Német neve: Familienpsychologie, systemischer Ansatz					
Kódja:					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Danis Ildikó, tudományos főmunkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Oktatók neve, beosztása: Danis Ildikó, tudományos főmunkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Tantárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 16 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 5
Tantárgy felvételének előkövetelménye : -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A tárgy keretében a családról, mint a bronfenbrenneri humánökológiai modell fókuszában álló mikrorendszerrel gondolkodunk, és e kontextusban tekintjük át a családi rendszerszemlélet alapfogalmait, a családi rendszerekkel kapcsolatos különböző elméleteket, interdiszciplináris ismereteket, a rendszerszerű működés sajátosságait, a családi fejlődés fázisait. A hallgatók képessé válnak arra, hogy az elméleteket megismerve, azokat kritikusan értékeljék, és saját szakmai tevékenységük során adekvátan alkalmazzák, továbbfejlesszék.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A félév során a következő témák családi rendszerszemléletű feldolgozása kerül a fókuszba: <ul style="list-style-type: none"> - a Bronfenbrenner-féle humánökológiai modell, - általános és családi rendszerszemlélet, annak fő fogalmai, mechanizmusai, - a család fejlődés fázisai: életciklusok, lifespan, lifecourse elméletek; - a családi rendszer struktúrájának és működésének feltérképezési lehetőségei, szempontjai - a McMaster-modell és az Olson-modell mint a családi működés leírására alkalmas két koncepció - gyerekek szerepe a családi rendszerekben, rendszerelemzés film megtekintésével. A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: Ismeri a családi rendszerek, a családi kapcsolatok és a családi működés elméleteit, Ismeri a a Bronfenbrenner-féle humánökológiai modellt, a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit. Ismeri a családi rendszerszemlélet alapfogalmait, a családi rendszerekkel kapcsolatos különböző elméleteket, interdiszciplináris ismereteket, a rendszerszerű működés sajátosságait, a családi fejlődés fázisait. Képes a családdal összefüggő elméletek és tapasztalatok kritikus értékelésére és továbbfejlesztésére. Képes a családok és a bennük élő egyének helyzetének, erőforrásainak feltárására, differenciált, rendszerszemléletű, a társadalmi és kulturális kontextust figyelembe vevő leírására. Képes a családtudományhoz sorolható tudományági ismeretek integrációjára.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás, kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése.					
Vizgakovetelmények: szóbeli kollokvium.					
Tételsor vagy témakörök leírása:					

- A Bronfenbrenner-féle humánökológiai modell alapvetései és fejlődése
- Általános rendszerelmélet fogalmainak, mechanizmusainak alkalmazása a családi működés elemzésében
- A család fejlődés fázisai: életciklusok, lifespan, lifecourse elméletek – egyéni és családi életutak
- A családi rendszer struktúrájának és működésének feltérképezési lehetőségei, szempontjai, a diszfunkcionális családi működés jellemzői
- A McMaster-modell és az Olson-modell mint a családi működés leírására alkalmas két koncepció
- Gyerekek szerepe a családi rendszerekben

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Barnes, G. G. (1991) Család, terápia, gondozás. Családterápiás olvasókönyv sorozat II. Budapest, Animula. 13-29.
- Danis, I., Kalmár, M. (2011). A fejlődés természete és modelljei. In: Danis I., Farkas, M., Herczog, M., Szilvási L. (szerk.) Biztos Kezdet Kötetek I.: Génektől a társadalomig: a koragyermekkori fejlődés szinterei. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest. 76-125.
- Danis, I, Kalmár, M. (2020). Modern alkalmazott fejlődéselméletek. Fejlődési modellek és nézőpontok a minőségi gyakorlati munka háttérében. In: Danis, I., Németh, T., Prónay, B., Góczán-Szabó, I., Hédervári-Heller, É. (szerk.) A kora gyermekkori lelki egészség támogatásának elmélete és gyakorlata I-II. Semmweis Egyetem EKK Mentálhigiéné Intézet, Budapest. MEGJELENÉS ALATT.
- Dallos R, Procter H: A családi folyamatok interakcionális szemlélete. In.: Bíró S. & Komlósi P. (szerk.) Családterápiás olvasókönyv. Budapest. Animula. 2001. pp. 7–38.
- Goldenberg, I., Goldenberg, H. (2008) Áttekintés a családról. I. kötet, I. fejezet: A családpszichológia alapjai. 1-133. Animula, Bp.

Ajánlott irodalom:

- Feuer M. (szerk.) (2008) A családsegítés elmélete és gyakorlata. Szöveggyűjtemény. Akadémiai Kiadó
- Kisgyörgyné Pongrácz Dóra, Tóth Melinda, Mircics Zsuzsanna, Bagdy Emőke, Vargha András: A Circumplex modell és az OCST-4 (FACES IV) David Olson strukturális családindinamikai modelljének és mérőeljárásának ismertetése. <http://www.webcreator.hu/tankonyv/hatodik1.html>
- Kurimay Tamás (szerk.): Családterápia és család konzultáció. Európai táv-oktatási tankönyv, Coincidencia Kiadó, Budapest, 2005. 1., 2., 3., 4., 6., 8. fejezet

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak					
Tárgy neve: Vallástudomány					
Rövidített neve: Vallás					
Angol neve: The study of religion					
Német neve: Religionswissenschaft					
Kódja:					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Bálint Csaba, kutató, egyetemi tanársegéd (külsős oktató)					
Oktatók neve, beosztása: Bálint Csaba, kutató, egyetemi tanársegéd (külsős oktató)					
Tantárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Kollokvium	Óraszám: 10 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 3
Tantárgy felvételének előkövetelménye: -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése:					
A kurzus célja megismertetni a hallgatókat a vallás fogalmával, a vallási hagyományok sokszínűségével és a világvallások rövid történetével. A tantárgy értéksemleges, társadalomtudományi aspektusból vizsgálja a vallásokat. A vallásosság hazai és nemzetközi trendjeinek ismertetése mellett, a kurzus főként arra fókuszál, hogy a vallásosság különféle típusai, a vallásgyakorlás eltérő módjai miként hatnak az egyén személyes életére, a mikro-közösségekre - mindenekelőtt a családra - valamint a társadalom egészére.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása:					
<ul style="list-style-type: none"> - Fenomenológiai bevezetés a vallási jelenségek világába - A vallások történeti típusai - A vallásosság hazai és nemzetközi trendjei - Modernizáció és szekularizáció - A vallásosság intergenerációs folyamatai - A vallás és az életminőség kapcsolata - A vallás és az egészség összefüggései - Vallásosság és a családi élet kapcsolata - Vallásosság és életciklus 					
A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:					
Ismeri a vallás fogalmát és a világvallások rövid történetét.					
Ismeri a vallásosság intergenerációs folyamatait, a vallás és az életminőség kapcsolatát, a vallás és az egészség összefüggéseit illetve a vallásosság és a családi élet kapcsolatát.					
Képes értéksemleges, társadalomtudományi aspektusból vizsgálni a vallásokat, a vallási hagyományokat.					
Ismeri a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit.					
Képes a családok és a bennük élő egyének helyzetének, erőforrásainak feltárására, differenciált, rendszerszemléletű, a társadalmi és kulturális kontextust figyelembe vevő leírására.					
Képes a családtudományhoz sorolható tudományági ismeretek integrációjára.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:					
Megoldandó feladatok száma: -					
Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja:					
Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás, esszé megírása.					
Vizgákövetelmények:					

Tételsor vagy témakörök leírása: Zárthelyi dolgozat keretében rövid esszé írása az alábbi témakörök egyikéhez kapcsolódóan:

- A vallás definíciója és történeti típusai
- A vallásosság trendjei világszerte és Magyarországon
- Modernitás és szekularizáció
- A vallásosság és az élet egyéb dimenzióinak kapcsolata

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Davie, Grace (2010) A vallás szociológiája. Bencés Kiadó, Pannonhalma
- Horváth Pál (2006) Vallásfilozófia és vallástörténet. L'Harmattan, Budapest
- Andorka Rudolf (1997) Bevezetés a szociológiába. Osiris, Budapest, pp. 547-562.

Ajánlott irodalom:

- Rosta Gergely (2019) Fiatalok és egyházkép. Vigília 84:4, 257-264.
- Rosta Gergely (2019) Szekularizáció? Deszekularizáció? Merre tart a vallási változás a világban? Magyar Tudomány 180:6, 792-803.

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar
Mentálhigiéné Intézet
Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak neve

Tárgy neve: Kvalitatív adatelemzés

Rövidített neve: Kvali

Angol neve: Qualitative data analysis

Német neve: Qualitative Datenanalyse

Kódja:

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):

Albert Ildikó Fruzsina, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Oktatók neve, beosztása: Bóné Veronika tudományos munkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 2. félév	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Gyakorlati jegy	Óraszám: 14 gyakorlat	Jelleg: Kötelező	Kredit: 4
-----------------------------------	--	--	---------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: Kutatásmódszertan alapjai

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A stúdium célja a kvalitatív adatelemzés alapvető ismereteinek átadása. A hallgatók a tantárgy elvégzése után képessé válnak önálló kvalitatív kutatás megtervezésére, előkészítésére, lebonyolítására, szöveges dokumentumok készítésére, elemzésére, az adatok rendszerezésére.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Interjúszerkesztés
- Interjúkészítés
- Adatrögzítés
- Adatelemzés
- Kvalitatív szoftverek
- Adatredukció, kódolási lehetőségek
- Eredmények interpretálása

A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:

Ismeri a családtudományi kutatások elméletét és módszertanát, a kvalitatív adatelemzés alapvető ismeretanyagát. Képes önálló kvalitatív kutatás megtervezésére, előkészítésére, lebonyolítására, szöveges dokumentumok készítésére, elemzésére, az adatok rendszerezésére.

Képes kutatási eredmények és közlemények elemzésére, kritikus értékelésére, és az új, bizonyítékon alapuló eredmények gyakorlati alkalmazására.

Képes tudományos ismeretek és eredmények magas fokú, hatékony kommunikációjára, prezentációjára, és képviselésére szakmai és nem szakmai közegben.

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: 1, **beadandó kutatási terv.**

Jelenléti kötelezettség: Az oktatót alkalom 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az oktatót alkalom 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás, otthoni feladatok megoldása.

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: **előadásokon való részvétel, beadandó kutatási terv.**

Vizsgakövetelmények: gyakorlati jegy

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Héra A. G. – Liget Gy. (2005) Módszertan. A társadalmi jelenségek kutatása. Osiris Kiadó. Budapest.

Ajánlott irodalom:

- Babbie, E. (2003) A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó. Budapest.
- Falus I. (szerk.) (2004) Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Könyvkiadó. Budapest.

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar
Mentálhigiéné Intézet

Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak

Tárgy neve: Projekttervezés I.

Rövidített neve:

Angol neve: Project planning I

Német neve: Projektplanung I

Kódja:

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):

Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Oktatók neve, beosztása:

Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: gyakorlat	Óraszám: 8 gyakorlat	Jelleg: kötelezően választható	Kredit: 3
-------------------------------------	--	----------------------------------	--------------------------------	--	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

Megismerteti a hallgatókat a közösségi alapú programok tervezésének és kivitelezésének egyik legfontosabb módszerével, a "projektépítéssel". Bemutatja az elméleti alapjait a feladatorientált, problémaközpontú és menedzserszemléletű gondolkodásnak. Lehetőségeket vázol fel az összetett feladatot jelentő projektmunkák tervezésére és összehangolására. Jógyakorlatokat mutat be a nemzetközi és hazai példákon keresztül. Bevezeti a hallgatókat mentálhigiéné projektépítés fogalmainak gyakorlati megvalósulásába

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

Egy mentálhigiéné projekt megtervezésének és kivitelezésének főbb elemei: problémák definiálása, akcióterv meghatározása, a célcsoport körbehatárolása. A projekt specifikusságának megfogalmazása, a mérhetőség kérdésének tisztázása, az akceptálhatóság kérdéskörének felvázolása egy konkrét, saját projektterv kapcsán

- A projekt fogalmi tisztázása
- A mentálhigiéné projekt
- A projekttervezés
- SMART-elemzés
- A projekt szereplői

A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:

Ismeri a mentálhigiéné projekt megtervezésének és kivitelezésének főbb elemeit: problémák definiálása, akcióterv meghatározása, a célcsoport körbehatárolása.

Ismeri az elméleti alapjait a feladatorientált, problémaközpontú és menedzserszemléletű gondolkodásnak.

Képes egy projekt specifikusságának megfogalmazására, a mérhetőség kérdésének tisztázására, az akceptálhatóság kérdéskörének felvázolására egy konkrét, saját projektterv kapcsán.

Ismeri a családokkal kapcsolatos interdiszciplináris csapatmunka, univerzális és célzott intervenció programok, szolgáltatások tervezésének és koordinációjának elméletét és gyakorlatát.

Ismeri a családokat támogató rendszerekben folyó munka formáit, kereteit és hazai alapintézményeit. Hatékony gyakorlati együttműködésre képes a családokkal foglalkozó egyéb tudományágak és segítő szakmák képviselőivel.

Képes tudományos ismeretek és eredmények magas fokú, hatékony kommunikációjára, prezentációjára, és képviselőtetre szakmai és nem szakmai közegben.

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: 1, Beadandó dolgozat, melyet a hallgató egy család fókuszú mentálhigiéné projekt kidolgozásából ír a tematikában megadott szempontokat követve.

Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatót alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás és a beadandó dolgozat megírása, aktív órai részvétel.

Vizsgakövetelmények: gyakorlati jegy

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Asztalos Bernadett, Járay Márton, Szentjóni Ottó (szerk.): Álom, terv, tett, Gyakorlati útmutató és példatár mentálhigiénés projektekhez, Antropos Mentálhigiénés Egyesület, 2017, 13-85.
<http://mental.semmelweis.hu/hu/kiadvanyok/e-konyvek>

Ajánlott irodalom:

- Asztalos Bernadett: Szociális munka és projektmenedzsment In: Karlovitz János Tibor (szerk.): Elmélet és gyakorlat a neveléstudományok és szakmódszertanok köréből. International Research Institute s.r.o., Komárno, 202-209. <http://www.irisro.org/pedagogia2018januar/53AsztalosBernadett.pdf>

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak					
Tárgy neve: Idegennyelvű tudományos írásmű készítése, konferencia és workshop idegen nyelven					
Rövidített neve: Tudományos írásmű					
Angol neve: Scientific writing, conference and workshop in a foreign language					
Német neve: Publizieren, Konferenz- und Workshopteilnahme in einer Fremdsprache					
Kódja:					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Albert Ildikó Fruzsina, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Oktatók neve, beosztása: Albert Ildikó Fruzsina, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Tantárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Gyakorlati jegy	Óraszám: 8 gyakorlat	Jelleg: Szabadon választható	Kredit: 3
Tantárgy felvételének előkövetelménye : -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A kurzus célja a hallgatók megismertetése a családtudomány angol nyelvű szókincsével, hogy a hallgatók a tanulmányaikhoz kapcsolódó idegen nyelvű szakszövegeket gyorsan és hatékonyan tudják felhasználni. Cél továbbá, hogy a hallgatók megismerjék a társadalomtudományok területén művelt prezentációs műfajokat (konferencia, workshop, poszter), és idegen nyelven begyakorolhassák a prezentáció előkészítésének módját, az idegen nyelvű előadás technikáit. A kurzus során a hallgatók a szakterületükhöz és konkrét érdeklődésükhöz kapcsolódóan megtartanak egy tudományos előadást, ügyelve a tartalom kívül annak nyelvi és vizuális aspektusaira is, emellett ugyanebben a témában elkészítenek egy posztert és egy absztraktot is. Minhárom produktum többszemponú értékelés tárgya lesz A kurzus segítségével a hallgatók képessé válnak az önálló tudományos munka elkészítésére, legyen az tudományos publikáció, konferencia absztrakt és prezentáció.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A családtudomány szakszókincsének elsajátítása közös szövegértelmezésekkel. Saját szövegek készítése, azok részletes kritikai elemzése. A tudományos előadás elemei (felvezetés, definiálás, osztályozás/kategorizálás, példák használata, táblázatok, diagramok készítése), a prezentáció utáni vita irányítása, az abban való részvétel módjai: (kérdésfelvetés, közbevetés, egyet nem értés udvarias nyelvi kifejezései), a vizuális elemek felhasználásának szabályai. A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató képes lesz angol nyelvű előadások, poszterek, tudományos írások elkészítésére, ismeri és begyakorolja ennek formai, tartalmi és lexikális elemeit, azaz képes tudományos ismeretek és eredmények magas fokú, hatékony kommunikációjára, prezentációjára, és képviselőre szakmai és nem szakmai közegben, idegen nyelven is. Képes kutatási eredmények és közlemények elemzésére, kritikus értékelésére, és az új, bizonyítékon alapuló eredmények gyakorlati alkalmazására angol nyelven.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: A hallgató saját maga által érdeklődési köréhez kapcsolódó, családtudományokhoz tartozó témára vonatkozó 4 angol nyelvű szakirodalom beazonosítása, feldolgozása, ebből 5.000 karakter terjedelmű recenzió, ugyanerről egy 200 szavas absztrakt és 15 perces prezentáció és egy poszter elkészítése. Megoldandó feladatok száma: 4 db					
Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatott alkalma 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: az egyéni hallgató feladatok megvalósítására kapott százalékok átlaga alapján: 0-60% -1, 61-70% - 2, 71-80% - 3, 81-90% - 4, 91% - 5					
Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az oktatott alkalma 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás és az egyéni feladatok hiánytalan beadása.					
Vizsgakövetelmények: gyakorlati jegy					

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom: a kurzus során kiosztott hand-outok

Ajánlott irodalom:

- Louann Haarman, Patrick Leech, Janet Murray: Reading Skills for the Social Sciences, Oxford Univ Pr (Sd) edition 1998. ISBN 0194512304
- Arline Burgeier, Gerry Eldred, Cherly Boyd Zimmerman: Lexis: Academic Vocabulary Study for ESL Students, Prentice Hall, 1990. ISBN: 0135350220
- Kayfetz, J.L. – SMITH, M. E. F.: Speaking effectively: Strategies for academic interactions, Boston, MA, Heinle&Heinle, 1992.
- Powell, M.: Presenting in English, Hove, LTP, 1996.
- Reinhart, S. M.: Giving academic presentations, Anna Arbor, University of Michigan Press, 2002.

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak					
Tárgy neve: A család mint a társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődésének színtere					
Rövidített neve: Társadalmi egyenlőtlenségek					
Angol neve: The family as the agent of the reproduction of social inequalities					
Német neve: Die Familie als Feld der Reproduktion der sozialen Ungleichheit					
Kódja:					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Albert Ildikó Fruzsina, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Oktatók neve, beosztása: Antal István (külsős oktató)					
Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 14 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
Tantárgy felvételének előkövetelménye : -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése : A tantárgy célja, hogy bemutassa, mely mechanizmusok, mely tényezők állnak annak a háttérében, hogy a család bizonyos társadalmi egyenlőtlenségeket rendszerszerűen újratermel. Bemutatja a társadalmi egyenlőtlenségek rendszerét, a magyar társadalom főbb esélyegyenlőtlenségi dimenzióit, körüljárja a szegénység témakörét, a nemhez és életkorhoz kötődő egyenlőtlenségeket. A kurzus kiemelten fókuszál az alacsony társadalmi-gazdasági státuszú népességre.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Társadalmi egyenlőtlenségek, struktúra és rétegződés. A magyar társadalom egyenlőtlenségi dimenziói. Szegénység elméletek, jövedelem és szegénység, depriváció. A szegénység mérése. Tartós és átmeneti szegénység. A társadalmi kirekesztődés Etnikai hátrányok. Roma kérdés. Egészségi állapotból, kulturális, életmódbeli sajátosságokból fakadó hátrányok. A nemhez és az életkorhoz kötődő hátrányok Területi hátrányok, települési lejtő, lakóhelyi szegregáció. Munkanélküliség, hajléktalanság, eladósodás. A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák : A tantárgy a hallgatók ismereteit mélyíti a család és a társadalom egyéb alrendszerei közötti kapcsolatokat illetően, képessé válik a családok és a bennük élő egyének helyzetének, erőforrásainak rendszerszemléletű, a társadalmi és kulturális kontextust figyelembe vevő leírására. Alapvető ismeretei vannak a családokkal kapcsolatos korszerű interdiszciplináris területeken, a pszichológiai, pedagógiai, szociológiai, demográfiai, történelmi, kulturális antropológiai, néprajzi, művészeti, etikai, közgazdasági, vallástudományi és egyéb családtudományi vagy családokkal foglalkozó tudományágakban. Ismeri a családi rendszerek, a családi kapcsolatok és a családi működés elméleteit. Ismeri a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa : Megoldandó feladatok száma: -					
Jelenléti kötelezettség : (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: írásbeli kollokvium					
Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele : Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.					
Vizsgakövetelmények : Írásbeli kollokvium.					

Tételsor vagy témakörök leírása:

- Jellemezze a mai magyar társadalom szerkezetét. Milyen főbb egyenlőtlenségi dimenziói vannak?
- Ismertesse a szegénység kialakulására, fennmaradására vonatkozó elméleteket. Milyen szegénységtípusok vannak? Milyen módokon mérhető a szegénység? Mi jellemzi ezek tekintetében a mai magyar társadalmat?
- Milyen hátrányos helyzetű csoportok élnek ma Magyarországon? Mi jellemzi a helyzetüket (etnikum, kor, nem stb.)

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:**Kötelező irodalom:**

- Andorka Rudolf (2006): Bevezetés a szociológiába. Osiris Kiadó. 4-5 fejezet.
- Spéder Zsolt (2002): A szegénység változó arcai. Századvég kiadó.
- Czibere Ibolya (2012): A szegénység értelmezésének szociológiai keretei: paradigmák egymással szemben. In: Debreceni szemle. - 19 : 2 (2011), p. 186-196.
- Kapitány Balázs - Spéder Zsolt: Gyermekvállalás. In: Monostori Judit – Óri Péter – Spéder Zsolt (szerk.) 2018: Demográfiai Portré 2018. Jelentés a magyar népesség helyzetéről. KSH Népeségtudományi Kutatóintézet, Budapest, 47-64.
- Kállai Ernő: Vannak-e cigányok, és ha nincsenek, akkor kik azok? In: Regio 2014/2. 114-146.

Ajánlott irodalom:

- Boros Julianna - Bucher Eszter (2020): Szerepváltozások hátrányos helyzetű településeken élő családokban. In: Esély 2020/4. 3-31.
- Balázs András (2020): A Magdolna negyedben élő roma szegény családok társas kapcsolatai és baráti viszonyai. In: Társadalomtudományi szemle. 10 évfolyam. 3 szám. 31-52.
- Roma családok Magyarországon. Kapocs folyóirat 2020/1.
- Lewis, Oscar (1968) Sanches gyermekei. Budapest.
- Lazarsfeld, Paul – Jahoda, Marie – Ziesel, Hans (1999) Marinethal. Budapest, Új Mandátum
- Bourdieu, P.: Gazdasági tőke, kulturális tőke, társadalmi tőke. In: A társadalmi rétegződés komponensei. (szerk.: Angelusz Róbert) Új Mandátum Könyvkiadó, Bp. 1997. p. 156-177.

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak					
Tárgy neve: Nemi szerepek Rövidített neve: Nemi szerepek Angol neve: Gender roles Német neve: Geschlechterrollen Kódja:					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Albert Ildikó Fruzsina, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Török Emőke (külsős oktató)					
Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 12 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
Tantárgy felvételének előkövetelménye : -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A kurzus központi témája a nemi szerepek társadalmi megítélésének, illetve ennek változásának bemutatása. Célja emellett a nemek, a hatalom és a strukturális egyenlőtlenségek közötti kapcsolatok feltárása. A kurzus célja az is, hogy megvizsgáljuk, hogy a különféle társadalmi intézmények hogyan vesznek részt a nemi szerepek fenntartásában vagy változásában.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Biológiai különbségek és társadalmi szerepek, nemek és egyenlőtlenségek, magyarázó elméletek a nemek közti társadalmi egyenlőtlenségekről (szociális szerep, szociális dominancia, rendszerigazolás). A nemi ideológiák formái. Nemi sztereotípiák. A nemek közti viszonyok reprezentációi. A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: Bővülnek a családi működés szempontjából releváns ismeretei, a családok tágabb társadalmi beágyazottságának megértésére, rendszerszemléletű vizsgálatára való képessége. Alapvető ismeretei vannak a családokkal kapcsolatos korszerű interdiszciplináris területeken, a pszichológiai, pedagógiai, szociológiai, demográfiai, történelmi, kulturális antropológiai, néprajzi, művészeti, etikai, közgazdasági, vallástudományi és egyéb családtudományi vagy családokkal foglalkozó tudományágakban. Ismeri a családi rendszerek, a családi kapcsolatok és a családi működés elméleteit. Ismeri a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit. Képes a családdal összefüggő elméletek és tapasztalatok kritikus értékelésére és továbbfejlesztésére. Képes a családok és a bennük élő egyének helyzetének, erőforrásainak feltárására, differenciált, rendszerszemléletű, a társadalmi és kulturális kontextust figyelembe vevő leírására. Képes a családtudományhoz sorolható tudományági ismeretek integrációjára.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: írásbeli kollokvium. Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.					
Vizgákövetelmények: írásbeli kollokvium. Tételsor vagy témakörök leírása: <ul style="list-style-type: none"> - Női és férfi szerepek a mai magyar társadalomban - A nemi szerepek változása és társadalmi hatásai a 21. században - magyarázó elméletek a nemek közti társadalmi egyenlőtlenségekről. A nemi ideológiák formái. - Nemi sztereotípiák. - A nemek közti viszonyok reprezentációi 					

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Scott, J. W. (2001): Társadalmi nem (gender): a történelmi elemzés hasznos kategóriája. In uó (szerk.): Van-e a nőknek történelmük? Budapest, Balassi, 126–160
- Spéder Zs. (2011): Ellentmondó elvárások között. Családi férfi szerepek, apaképek a mai Magyarországon. In Nagy I.–Pongrácz T. (szerk.): Szerepváltozások. Jelentés a nők és férfiak helyzetéről. Budapest, TÁRKI – Nemzeti Erőforrás Minisztérium, 207–228.
- Murinkó Livia (2014): A nemi szerepekkel és a családdal kapcsolatos attitűdök európai kitekintésben: értékek és gyermekgondozás. Szociológiai Szemle 24(1): 67–101. http://szociologia.hu/dynamic/murinko_67_101old.pdf
- Schadt Mária - Potó Zsuzsanna (2014): A strukturális változások hatása a nők társadalmi szerepeire és a családszerkezet átalakulására In: Spéder Zsolt (szerk.): A család vonzásában - Tanulmányok Pongrácz Tiborné tiszteletére <http://www.demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/demografuskonyvtar/article/view/2614>
- Gregor Anikó (2016): A nemi szerepekkel kapcsolatos attitűdök a 2000-es években Magyarországon. socio.hu 2016/1 89-111. https://socio.hu/uploads/files/2016_1/gregor.pdf
- Blaskó Zs. (2005) Dolgozzanak-e a nők? A magyar lakosság nemi szerepekkel kapcsolatos véleményének változásai 1988, 1994, 2002. Demográfia 48(2–3): 159–186.
http://www.demografia.hu/letoltes/kiadvanyok/Demografia/2005_2-3/Blasko%20Zsuzsa_tan.pdf
- Blaskó Zs. (2011) „Hároméves kor alatt mindenképp megsínyli?” Interjú kutatás kisgyermekes anyák körében. In Nagy I. – Pongrácz T.-né (szerk.) Szerepváltozások. Jelentés a nők és férfiak helyzetéről, 2011. Budapest: TÁRKI – Nemzeti Erőforrás Minisztérium. 156–170.
- Dupcsik Cs. – Tóth O. (2008) Feminizmus helyett familizmus? Demográfia, 51(4): 307–328.
- H. Sas J. (1984) Nőies nők és férfias férfiak. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- Hadas M. (2010) A férfiasság kódjai. Budapest: Balassi Kiadó.
- Hódosy A. (2013) Paternális beavatás az írásbeliségbe avagy nemiszerep sztereotípiák a kisiskolások kötelező olvasmányjaiban. TNTeF 3(1). <http://tntefjournal.hu/vol3/iss1/hodosy.pdf> (utolsó letöltés: 2014. augusztus 22.)
- Jost, J. T. – Banaji, M. R. (1999 [1994]) A sztereotipizálás szerepe a rendszer igazolásában, a hamis tudat képződése In Hunyady et al. (szerk.) A csoportok percepciója, Budapest: Akadémiai Kiadó, 489–518.
- Best, D.L. Williams, J.E.(2003) A biológiai, illetve a társadalmi nemek és a kultúra. In Kultúra és pszichológia. In Nguyen Luu L.A. és Fülöp M (szerk.), Kultúra és pszichológia. Osiris, Budapest. 249-284.
- Pálóczi Bence, Nagy, Beáta (2017): Nemi sztereotípiák a mese- és gyermekkönyvekben In: Kovács, Mónika (szerk.) Társadalmi nemek. Elméleti megközelítések és kutatási eredmények, Budapest, Magyarország, ELTE Eötvös Kiadó, 85-102.
- Nagy, Beáta (2014): Nemek forradalma? Közeledés a nemek helyzetében REPLIKA 85-86:177-191.
- Murinkó Livia (2014): Gyermekgondozási munkamegosztás és a nemi szerepek megítélése In: Spéder Zsolt (szerk.): A család vonzásában - Tanulmányok Pongrácz Tiborné tiszteletére
- Pongrácz T.–S. Molnár E. (2011): A nemi szerepmegosztásról, a családi élet és a munka összhangjáról alkotott vélemények változása 2000–2009 között. A családi értékek és a demográfiai magatartás változásai. Szerk.: Pongrácz Tiborné. Budapest, KSH NKI Kutatási Jelentések 91. 95–110.
- Nagy Ildikó: A családfő intézménye. Nemi szerepek a családban. <http://www.tarki.hu/adatbank-h/kutjel/pdf/a501.pdf>

Ajánlott irodalom:

- Badinter, E. (1999): A szerető anyja. Az anyai érzés története a 17–20. században. Debrecen, Csokonai Kiadó.
- Barna Mária Nguyen Luu Lan Anh Várhalmi Zoltán (2012): Az én házam egy keleti ház a nyugati világban Nemi szerepek és beilleszkedés a konfuciánus és muszlim hagyományú országokból származó bevándorlók körében http://www.iccr.hu/sites/default/files/attach-proj/nemi_szerepek_kiadvany.pdf
- Schadt M. (2003) „Feltörekvő dolgozó nő”. Nők az ötvenes években. Pécs: Pannónia Könyvek
- Kalcsó Réka – F. Lassú Zsuzsa (2016): Óvodás gyermekek nemi sztereotípiáinak vizsgálata a pedagógus nemével összefüggésben Gyermeknevelés 4. évf. 3. szám 32–47.

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar
Mentálhigiéné Intézet

Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak

Tárgy neve: Életfordulók II.: kapcsolatlétesítés, kapcsolatbomlás

Rövidített neve: Életfordulók II.

Angol neve: Life transitions II: the establishemnt and dissolution of relationships

Német neve: Lebenszyklus II: Phasen der Beziehungen (von der Anfangsphase bis zur Trennung)

Kódja:

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):

Pilinszki Attila, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Oktatók neve, beosztása: Pilinszki Attila, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 12 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
----------------------------------	--	-----------------------------------	-------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye:** Életfordulók I : születés halál

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése:**

A tantárgy célja a kapcsolatok létesítését és azok esetleges felbomlását befolyásoló tényezők és dinamikák tárgyalása. A családi formák pluralizációja következtében a témát érintő kutatások és a szakpolitikai döntéshozatal során egyaránt kiemelt fontosságú a meghatározó demográfiai trendek és a különböző családi konstellációk specialitásainak ismerete. A tárgy keretében a családi életet érintő döntési opciók (szingli vs kapcsolat; élettársi kapcsolat vs házasság; gyermekvállalás vs gyermektelenség; stb) mentén vizsgáljuk a pluralizáció sajátosságait és annak következményeit. A tárgy célja továbbá a családbomlásban érintett szülők és gyermekek jellemzőinek, a válás különböző családtagokra gyakorolt hatásának, a különválást követő szülői magatartás tárgyalása.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- Partnerkapcsolatok alakulása
- Együttéléssel, házassággal, gyermekvállalással kapcsolatos attitűdök a magyar társadalomban
- demográfiai trendek
- Családformák pluralizációja – döntési opciók sokszorozódása
- Párkapcsolati stabilitás és instabilitás
- A válásban érintett családok jellemzői, a válás következményei
- Válás utáni szülőség

A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:

Ismeri a családi rendszerek, a családi kapcsolatok és a családi működés elméleteit, együttéléssel, házassággal, gyermekvállalással kapcsolatos attitűdöket a magyar társadalomban.

Ismeri a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit, a meghatározó demográfiai trendeket és a különböző családi konstellációk specialitásait.

Ismeri a válásban érintett családok jellemzőit, a válás következményeit.

Ismeri a családokat támogató rendszerekben folyó munka formáit, kereteit és hazai alapintézményeit.

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: -

Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja: kollokvium

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Vizsgakövetelmények: írásbeli kollokvium

A tárgy témakörei közül egy kérdés szakirodalmi áttekintése és rövid review tanulmány készítése 3-4 fős csoportokban.

Tételsor vagy témakörök leírása: A tárgy témakörei közül egy kérdés szakirodalmi áttekintése és rövid review tanulmány készítése 3-4 fős csoportokban.

Témakörök:

- Partnerkapcsolatok alakulása
- együttéléssel, házassággal, gyermekvállalással kapcsolatos attitűdök a magyar társadalomban
- demográfiai trendek
- Családformák pluralizációja – döntési opciók sokszorozódása
- Párkapcsolati stabilitás és instabilitás
- A válásban érintett családok jellemzői, a válás következményei
- Válás utáni szülőség

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Kovács, É., Balog, P., Mészáros, E., & Kopp, M. (2013). A házastársi, élettársi és elvált családi állapot összefüggései a mentális egészséggel. *Mentálhigiéné és pszichoszomatika*, 14(3), 205-230.
- KSH (2019) A válások demográfiai jellemzői. <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/stattukor/valas17.pdf> Letöltve: 2020. 04. 09.
- Pilinszki, A. (2014). A párkapcsolati instabilitást meghatározó tényezők. Doktori disszertáció. ELTE TÁTK, Budapest. 2.1 és 2.2 fejezet. 22-50.
- Vaskovics, L. (2014). Családszerkezeti átalakulások európai kitekintésben. *Szociológiai szemle*, 24(1), 5-39.

Ajánlott irodalom:

- Bukodi, E. (2004). *Ki, mikor, kivel (nem) házasodik?: párválasztás Magyarországon*. Századvég Kiadó, Budapest.
- Lamela, D., & Figueiredo, B. (2016). Coparenting after marital dissolution and children's mental health: a systematic review. *Jornal de Pediatria*, 92(4), 331-342.
- Mortelmans, D., Matthijs, K., Alofs, E., & Segaert, B. (Eds.). (2016). *Changing family dynamics and demographic evolution: The family kaleidoscope*. Edward Elgar Publishing

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak					
Tárgy neve: Családokkal kapcsolatos intervenciós módszerek I.					
Rövidített neve: Intervenciós módszerek					
Angol neve: Techniques for family interventions					
Német neve: Interventionen in der Arbeit mit Familien I					
Kódja:					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Török Szabolcs, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Okatatók neve, beosztása: Török Szabolcs, egyetemi docens (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 8 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 2
Tantárgy felvételének előkövetelménye : -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A családi szocializáció mentálhigiénés megközelítése nagy hangsúlyt helyez a primer prevencióra. Ebben a szemléletben a közösségek, a család, a gyermekvédelem, illetve az ezekkel foglalkozó intézmények kapnak különlegesen fontos szerepet. A tantárgy fókuszában a következő intervenciós módszerek megismerése áll, valamint a szolgáltatások igénybevételének helyszíne, módja, feltételei: -családsegítés, családgondozás (eseti munka a családokkal, esetmegbeszélés, esetmunka, csoportmunka, közösségi munka a családsegítésben, intézményi, iskolai, kórházi szociális munka) -családkonzultáció, családterápia, családi tanácsadás, - párterápia -mediáció, facilitáció, családi csoport konferencia					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A kötelező és ajánlott irodalom, az előadáson elhangzottak alapján elkészített jegyzetek. A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókat a családteremtés, családtámogatás és családsegítés különböző színterein és az intézmények keretein belül vagy intézmények együttműködésével alkalmazott családokkal kapcsolatos intervenciós módszereket. Ismerteti a családsegítés területén dolgozó különböző szakemberek sajátos kompetenciáit, a szakterületek együttműködési formáit, ezek hatékony lehetőségeit, a szereplők közötti interdiszciplináris együttműködés elméletét és gyakorlati színtereit, a szociális, az egészségügyi és az oktatási szektorban. A hallgatók ismereteik révén alkalmassá válnak arra, hogy hatékonyan tervezzék meg és alakítsák ki szakmagyakorlásuk kereteit, és ennek során megfelelő gyakorlati együttműködést alakítsanak ki a családokkal foglalkozó egyéb tudományágak és segítő szakmák képviselőivel.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: Ismeri az intézmények keretein belül vagy intézmények együttműködésével alkalmazott családokkal kapcsolatos intervenciós módszereket. Ismeri a családsegítés területén dolgozó különböző szakemberek sajátos kompetenciáit, a szakterületek együttműködési formáit, ezek hatékony lehetőségeit, a szereplők közötti interdiszciplináris együttműködés elméletét és gyakorlati színtereit, a szociális, az egészségügyi és az oktatási szektorban Ismeri a családokkal kapcsolatos interdiszciplináris csapatmunka, univerzális és célzott intervenciós programok, szolgáltatások tervezésének és koordinációjának elméletét és gyakorlatát. Ismeri a családokat támogató rendszerekben folyó munka formáit, kereteit és hazai alapintézményeit. Ismeri a családtudományi kutatások elméletét és módszertanát.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: - Megoldandó feladatok száma: -					
Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja:					

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás, kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése.

Vizsgakövetelmények: szóbeli kollokvium.

Tételsor vagy témakörök leírása:

- A családsegítés, családgondozás intézményrendszere.
- Családkonzultáció, családi tanácsadás, párkapcsolati mediáció.
- A családterápia történeti fejlődése.
- A családterápia, mint segítő beavatkozás. Alkalmazási területek: határok és határterületek.
- Önszorgító csoportok.

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Szakmai ajánlás a család-és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer működtetésének szabályairól, EMMI 2016.
http://www.kormany.hu/download/f/72/b0000/csgyjsz_m%C5%B1k%C3%B6dtetett_jelz%C5%91rendszer_szakmai_aj%C3%A1nl%C3%A1s_1kiad%C3%A1s.pdf#%21DocumentBrowse (2018-01-14)
- Barnes, G. G. (1991) Család, terápia, gondozás. Családterápiás olvasókönyv sorozat II. Budapest, Animula. 13-29.
- Danis, I., Kalmár, M. (2011). A fejlődés természete és modelljei. In: Danis I., Farkas, M., Herczog, M., Szilvási L. (szerk.) Biztos Kezdet Kötetek I.: Génektől a társadalomig: a koragyermekkorai fejlődés szinterei. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest. 76-125.
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (Gyvt)
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99700031.TV (2018-01-14) (vonatkozó részek)
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és ellátásokról (Szoc. tv)
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99300003.TV (2018-01-14) (vonatkozó részek)

Ajánlott irodalom:

- Feuer M. (szerk.) A családsegítés elmélete és gyakorlata szöveggyűjtemény. Budapest, Akadémiai, 2008. ISBN: 978 963 058 601 6
- Herczog M. Gyermekvédelmi kézikönyv. KJK-Kerszöv, Budapest, 2005. ISBN 963 224 835

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzolgálati Kar
Mentálhigiéné Intézet

Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak

Tárgy neve: Családi kommunikáció

Rövidített neve:

Angol neve: Family communication

Német neve: Kommunikation in der Familie

Kódja:

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):

Semsey Gábor, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Oktatók neve, beosztása: Papp Zsuzsanna Katalin, ügyvivő szakértő (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 12 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 3
----------------------------------	--	-----------------------------------	-------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A kommunikációval kapcsolatos elméletek, kutatások és módszertani megközelítések megismerése, beleértve az interakciós mintázatok, a diszfunkciók és a gyakorlati beavatkozások körét.

A hallgatók képessé válnak arra, hogy a családi kommunikációval kapcsolatos elméleteket megismerve, azokat kritikusan értékeljék, és saját szakmai tevékenységük során adekvátan alkalmazzák, továbbfejlesszék.

Ezen kommunikációs alapvetések ismeretében képesek lesznek a családi kommunikációval kapcsolatos fogalmak, témák kifejtésére, bemutatására és ezek tágabb kontextusba helyezésére illetve ezek kutatására. Képesek lesznek továbbá családokkal interjúkat, beszélgetéseket folytatni, a családi kommunikációs kapcsolatokat megjeleníteni (genogram, network diagram)

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

A félév során a következő témák feldolgozása kerül a fókuszba:

A kommunikációról általában:

A kommunikáció fogalma, típusai, kommunikációs modellek; a kommunikáció mint jelműködés; a metakommunikáció; a nem verbális kommunikáció; a verbális kommunikáció; nemi szerepekre jellemző kommunikáció; kommunikáció krízishelyzetekben; a kommunikációs alaphelyzetek; a kommunikáció zavarai, kapcsolati dinamikák megjelenése a kommunikációban; pozitív kommunikáció; értő visszajelzés és empátia alapjai a kommunikációban.

A családi kommunikációról:

Azon teóriák és paradigmák megismerése, amelyek a családi kommunikációs mintázatok, stratégiákat alakítják, magyarázzák, különös tekintettel a szülők-gyerekek, testvérek, generációk közötti kommunikációra, illetve a családi életciklusokban, életciklusváltások során fellelhető kommunikációs mintázatokra, mint például elköteleződés, válás, időskorú ápolása vagy egyéb személyközi kapcsolatban jelentkező helyzetekre vonatkozóan.

A családtagok közötti kommunikációs, interakciós mintázatok mélyebb megismerése a hallgatók számára lehetőséget nyújt a szakmai fejlődésre a professzionális beavatkozásokban és a kutatásban, kutatástervezésben egyaránt.

A családokkal segítőként végzett kommunikáció alapvetéseit, mint az értő figyelem és az empátia alkalmazását is elsajátítják a hallgatók, különböző kontextusokra való tekintettel.

A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:

- Ismeri a családi rendszerek, a családi kapcsolatok és a családi működés elméleteit.
- Ismeri a kommunikáció fogalmát, típusait, a kommunikációs modelleket.
- Ismeri kommunikációval kapcsolatos elméleteket, kutatásokat és módszertani megközelítéseket, beleértve az interakciós mintázatok, a diszfunkciók és a gyakorlati beavatkozások körét.
- Ismeri a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit.
- Szakmai munkája során elkötelezettség, felelősségtudatosság, és etikai érzékenység jellemzi.

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: -

Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van)

Félévvégi **alíírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az oktatók alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás, kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése.

Vizsgakövetelmények: kollokvium–írásbeli vizsga

Tételsor vagy témakörök leírása

1. A kommunikáció fogalma, típusai, kommunikációs modellek
2. Értő figyelem és az empátia kommunikációs kifejeződései
3. A családi kommunikáció elméletei
4. A családi alrendszerek kommunikációs jellegzetességei
5. A családi kommunikáció környezeti beágyazottsága
6. A segítő és a család kommunikációs helyzetei, azok jellegzetességei
7. Kommunikáció normatív és nem normatív krízisekben
8. Családi interakciók és jóllét

Segédletek:

Kötelező irodalom:

- Barnes, G.G. (1991) Család, terápia, gondozás. Családterápiás olvasókönyv I. kötet, Mérei Ferenc Mentálhigiénés Szolgálat, Budapest, 13-29.
- Dallos R, Procter H: A családi folyamatok interakcionális szemlélete. In.: Bíró S. & Komlósi P. (szerk.) Családterápiás olvasókönyv. Budapest. Animula. 2001. pp. 7–37.
- Goldenberg, I., Goldenberg, H. (2008) Áttekintés a családról. I. kötet, I. fejezet: A családpszichológia alapjai. 1-133. Animula, Bp.
- Griffin, E. (2003). Bevezetés a kommunikációelméletbe. Harmat Kiadó, Budapest

Ajánlott irodalom:

- Baron-Cohen, S. () Elemi különbség 36-85.. Osiris Kiadó, Budapest
- Pilling J. (2018) Orvos-beteg konzultáció. In: Orvosi kommunikáció a gyakorlatban, Medicina Könyvkiadó Zrt, Budapest
- Bauer, J. (2010) Miért érzem azt, amit te? Ursus Libris Kiadó
- Gottman, J.M.; Silver, N. (2016): A jól működő házasság 7 alapelve. Kulcslyuk Kiadó, 17-72.o
- Insoo Kim Berg (2004) Konzultáció sokproblémás családokkal. Budapest: Animula.

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzszolgálati Kar
Mentálhigiéné Intézet
Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak

Tárgy neve: Iskola és család

Rövidített neve: Iskola

Angol neve: The educational system and families

Német neve: Schule und Familie

Kódja:

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):

Ládonyi Zsuzsanna, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Oktatók neve, beosztása: Semsey Gábor, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 8 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 2
----------------------------------	--	--	------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A tárgy célja, hogy bemutassa azt a többdimenziós kapcsolódási rendszert, ami az iskola és a család intézménye között létrejön a gyermek(ek) közoktatásba való belépésével és ezt követően több mint egy évtizeden keresztül fennmarad, alakul, formálódik.

A tárgy interdiszciplináris megközelítési modellben gondolkozva felvázolja a bronfenbrenneri humánökológiai modellt, ami a családról, mint mikrorendszerrel gondolkodik. E humánökológiai modell keretében tekintünk rá a családi rendszer (fejlődése, krízisei stb.) és az iskola kapcsolatára.

A család mikrorendszeréhez közvetlenül kapcsolódik az iskola is, amelyre a lakókörnyezeten, a helyi közösségeken kívül mezoszinten hatnak a kortárs csoportok, segítő szakemberek, stb, de akár a következő szintekre tekintve a média, az egészségügyi és szociális ellátórendszer, stb. Mindez beágyazódik egy társadalmilag, kulturálisan meghatározott makrorendszerbe, amit többek között jogi, ideológiai normák is meghatároznak.

A család és az iskola közösségének vizsgálata során fontos, hogy e többdimenziós rendszerben végignézzük mikro-, mezo-, és makroszinten a lehetséges védőfaktorokat, azon túl, hogy a felmerülő rizikófaktorokat és hatásukat hogyan lehetne csökkenteni.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

A Bronfenbrenner-féle humánökológiai modell; a család és az iskolai közösség mint a két legfontosabb mikrorendszer az iskoláskorú gyerekek életében.

- A családi fejlődés fázisai: életciklusok, lifespan, lifecourse elméletek
- Inter- és transzgenerációs hatások és az iskola
- Gyerekek és az iskola szerepe a családi rendszerekben
- Az iskola szocializációs szerepének változása
- A család és az iskola közötti kommunikáció
- Átmenetek és családi krízisek: kihívások, feladatok, a családi élet tipikus konfliktusforrásai az iskolával összefüggésben
- A humánökológiai modell további szintjei és relációi a család-iskola rendszereihez kapcsolódva
- Védőfaktorok és rizikófaktorok áttekintése
- A lehetséges beavatkozási módok az egyes szintek vonatkozásában, azaz makro-, mezo-, és mikroszinten.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:

- Ismeri a családi rendszerek, a családi kapcsolatok és a családi működés elméleteit.
- Ismeri a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit.
- Ismeri a gyerekek és az iskola szerepét a családi rendszerekben, az iskola szocializációs szerepének változásait, a család és az iskola közötti kommunikációt.
- Ismeri a családi élet tipikus konfliktusforrásait az iskolával összefüggésben.
- Ismeri humánökológiai modell további szintjeit és relációit a család-iskola rendszereihez kapcsolódva.

- Képes a család és az iskola közösségének vizsgálatára mikro-, mezo-, és makroszinten, felismeri a lehetséges védőfaktorokat és a rizikófaktorokat és hatásukat.

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: 1 db – beadandó házi dolgozat egy családi eset bemutatásán keresztül elemezni a család és az iskola relációjában a védőfaktorokat és rizikófaktorokat

Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatott alkalmak 75 %-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Félévvégi aláírás, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az oktatott alkalmak 75 %-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás. Írásbeli beadandó készítése.

Vizsgakövetelmények: gyakorlati jegy – beadandó készítése az alábbi témakörök szerint:

Tételsor vagy témakörök leírása:

1. Bronfenbrenner-féle humánökológiai modellben az iskola és a család elhelyezése, speciális jellemzők bemutatása
2. A családi fejlődés fázisai: életciklusok, lifespan, lifecourse elméletek különös tekintettel a család és iskola relációjára
3. Inter- és transzgenerációs hatások és az iskola
4. Családi rendszerek, alrendszerek és az iskola kapcsolódása, kölcsönhatása
5. Az iskola szocializációs szerepének változása
6. A család és az iskola közötti kommunikáció forrásai, tendenciái, kihívásai, fejlesztendő javaslatok
7. Átmenetek és családi krízisek: kihívások, feladatok, a családi élet tipikus konfliktusforrásai az iskolával összefüggésben
8. A humánökológiai modell további szintjei és relációi a család-iskola rendszereihez kapcsolódva, rizikó- és védőfaktorok bemutatása a családot körülvevő intézményrendszer vonatkozásában

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Barnes, G. G. (1991) Család, terápia, gondozás. Budapest: Animula. 13-29.
- Danis, I., Kalmár, M. (2011). A fejlődés természete és modelljei. In: Danis I., Farkas, M., Herczog, M., Szilvási L. (szerk.) Biztos Kezdet Kötetek I.: Génektől a társadalomig: a koragyermekkori fejlődés szinterei. Budapest: Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet 76-125.
- Feuer, M. (szerk.) (2008) A családsegítés elmélete és gyakorlata. Szöveggyűjtemény. Budapest: Akadémiai Kiadó

Ajánlott irodalom:

- Epstein, J. L. (2010). School, family community, partnerships –caring for the childre we share Kappan magazine,92, (3) 81 –95
- Földes Petra (2005). Változások a család és az iskola viszonyában. Szempontok az iskola szocializációs szerepének újragondolásához. Új Pedagógiai Szemle(4) 39-44.
- Ligeti György & Márton Izabella (2003). A szülők és az iskola. Esély. (1)46-56.
- Marton Eszter (2016). Mit hoztam, mit vinnék? A szülők iskolával kapcsolatos elvárásai (pp.165-174).. In Tóth Péter & Holik Ildikó (szerk.). Új kutatások a neveléstudományokban 2015. Pedagógusok, tanulók, iskolák –az értékformálás, az értékközvetítés és az értékkeremtés világa. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó
- Nahalka István (2003). Az oktatás társadalmi meghatározottsága (pp. 37-56). In Falus Iván (szerk.). Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó
- Podráczky Judit (szerk.). (2012). Szövetségben: Tanulmányok a család és az intézményes nevelés kapcsolatáról. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó.
- T-Tudok (2013) Értjük-e egymást szülők és pedagógusok? Összefoglaló tanulmány egy a szülők és pedagógusok körében végzett on-line kutatásról. Budapest: T-Tudok Tudásmenedzsment és Oktatókutató Központ Zrt. https://www.t-tudok.hu/files/2/kutatasi_jelentes_a_szulo-pedagogus_kommunikaciorol.pdf

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzszolgálati Kar
Mentálhigiéné Intézet

Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak

Tárgy neve: Közgazdaságtudomány és a család

Rövidített neve: Közgáz

Angol neve: The family and the economy

Német neve: Ökonomiewissenschaft und die Familie

Kódja:

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):

Széman Zsuzsanna, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Oktatók neve, beosztása: Soltész Anikó (külsős oktató)

Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 12 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 3
----------------------------------	--	-----------------------------------	-------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A tantárgy célja, hogy a közgazdaságtudomány családok szempontjából fő irányzatait bemutassa, emellett a munkaerőpiac és a családi gazdálkodás, fizetett-nem-fizetett munka kérdéskörével megismertesse a hallgatókat.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

- fontosabb közgazdasági elméletek-egyén és család a gazdaságban
- keresőmunka vs házimunka
- nők a munkaerőpiacon
- béregyenlőség, üvegplafon, horizontális és vertikális szegregáció
- a meg nem fizetett munka, női szerepek -lehetőségek, kényszerek
- atipikus foglalkoztatási formák
- munka-magánélet összehangolása
- családi gazdálkodás, családi vállalkozás
- pénzkezelés a családban

A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:

- Ismeri a közgazdaságtudomány családok szempontjából fő irányzatait.
- Ismeri a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit, a munkaerőpiac és a családi gazdálkodás, fizetett-nem-fizetett
- munka béregyenlőség, üvegplafon, horizontális és vertikális szegregáció, a nem fizetett munka és a női szerepek, atipikus foglalkoztatási formák vonatkozásában.
- Képes a családdal összefüggő elméletek és tapasztalatok kritikus értékelésére és továbbfejlesztésére.
- Képes a családok és a bennük élő egyének helyzetének, erőforrásainak feltárására, differenciált, rendszerszemléletű, a társadalmi és kulturális kontextust figyelembe vevő leírására.
- Képes a családtudományhoz sorolható tudományági ismeretek integrációjára.
- Képes kutatási eredmények és közlemények elemzésére, kritikus értékelésére, és az új, bizonyítékon alapuló eredmények gyakorlati alkalmazására.

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: -

Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatót alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja: Írásbeli kollokvium. Esettanulmány készítése (8-12 p.). Családalapítás és gyermekvállalás, Generációs tudástranszfer a családi vállalkozásokban, Családi gazdaságok és a környezeti fenntarthatóság, Családi minták a pénz, gazdagság, jótékonyág témakörben, Laekeni indikátorok Magyarország, 2021. Az esettanulmánynak legalább négy témát fel kell dolgoznia a felsorolt vizsgakövetelményekből.

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás, esettanulmány 1-5 skálán értékelve.

Vizsgakövetelmények: írásbeli kollokvium.

Tételek vagy témakörök leírása:

- közgazdasági elméletek a keresőmunka vs házimunkáról
- a nők munkaerőpiaci jelenléte -béregyenlőség, üveglafon, horizontális és vertikális szegregáció
- a nem fizetett munka és a női szerepek
- atipikus foglalkoztatási formák
- munka-magánélet összehangolása
- családi gazdálkodás
- pénzkezelés a családban

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Blaskó Zs. (2006) Nők és férfiak – keresőmunka, házimunka. A „család” tematikájú ISSP 2002-es adatfelvétel elemzése. KSH NKI Kutatási jelentései 82, Budapest: KSH.
http://www.demografia.hu/letoltes/kiadvanyok/Kutjelek/KJ82nok_ferfiak.pdf (utolsó letöltés: 2014. szeptember 1.)
- Borbély Sz. (2011) Nők és férfiak béregyenlősége Magyarországon. Nagy I. – Pongrácz T.-né (szerk.) Szerepváltozások. Jelentés a nők és férfiak helyzetéről, 2011. Budapest: TÁRKI – Nemzeti Erőforrás Minisztérium, 113–131.
- Lovász A. (2013) Jobbak a nők esélyei a közszférában? A nők és férfiak bérei közti különbség és a foglalkozási szegregáció vizsgálata a köz- és magánszférában. Közgazdasági Szemle 60. 2013. július-augusztus, 814–836.
http://real.mtak.hu/6415/1/Kszemle_CIKK_1400.pdf
- Gregor A. (2013): Vissza, de hova? Kisgyermekes nők visszatérési esélyei a magyar munkaerőpiacra. In Szívós P.–Tóth I. Gy. (szerk.): Egyenlőtlenség és polarizálódás a magyar társadalomban. Budapest, TÁRKI, Monitor jelentések, 2012. 106–110.
- Nagy Beáta, Paksi Veronika (2014): A munka és a magánélet összehangolásának kérdései a magasan képzett nők körében. In: Spéder Zsolt (szerk.): A család vonzásában - Tanulmányok Pongrácz Tiborné tiszteletére.
<https://www.demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/demografuskonyvtar/article/view/2612>
- Nagy Ildikó (2014): A női részmunkaidős foglalkoztatás előnyei és hátrányai. Tények és vélemények Hollandia példáján. In: Spéder Zsolt (szerk.): A család vonzásában - Tanulmányok Pongrácz Tiborné tiszteletére.
<https://www.demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/demografuskonyvtar/article/view/2615>
- Vajda R. (2014) Munkaerőpiac, foglalkoztatás, vállalkozónők. A nők teljes értékű munkavállalásának akadályairól és esélyeiről. In Juhász B. (szerk.) A nőtlen évek ára. A nők helyzetének közpolitikai elemzése 1989–2013. Budapest: Magyar Női Érdekérvényesítő Szövetség, 99–152
- Wajcman, J. (2007 [1998]) Nemek közötti egyenlőség a szervezetekben. In Nagy B. (szerk.) Szervezet, menedzsment és nemek. Budapest: Aula Kiadó, 31–49.
- Nagy, Beáta (2019): Ki áll a sikeres nő mögött? SOCIO.HU:TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZEMLE 6 (2):117-141.

Ajánlott irodalom:

- Nagy, Beáta; Géring, Zsuzsanna; Király, Gábor (szerk.) (2018): Dilemmák és stratégiák a család és munka összehangolásában. Budapest, Magyarország, L'Harmattan Kiadó.
- Gál Róbert Iván (szerk.): Apák és fiúk és unokák: Jövedelemáramlás együtt élő korosztályok között. Jövedelemáramlás együtt élő korosztályok között. Osiris kiadó, Budapest, 2003
- Nagy B. (2001): Női menedzserek. AULA
- Pongrácz Tiborné: Család és munka szerepe a nők életében. <http://www.tarki.hu/adatbank-h/kutjel/pdf/a503.pdf>
- Spéder Zsolt: Gyermekvállalás megváltozott munkaerőpiaci körülmények között. <http://www.tarki.hu/adatbank-h/kutjel/pdf/a505.pdf>

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar
Mentálhigiéné Intézet
Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak neve

Tárgy neve: Kvantitatív adatelemzés

Rövidített neve: Kvanti

Angol neve: Quantitative analysis

Német neve: Quantitative Datenanalyse

Kódja:

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):

Pethesné Dávid Beáta Judit, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Oktatók neve, beosztása: Bóné Veronika, tudományos munkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Gyakorlati jegy	Óraszám: 14 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
----------------------------------	--	--	---------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **etelménye**: Kutatásmódszertan alapjai

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A stúdium célja a kvantitatív adatelemzés alapvető ismereteinek átadása. A hallgatók a tantárgy elvégzése után képessé válnak önálló kvantitatív kutatás megtervezésére, előkészítésére, lebonyolítására, a kapott adathalmaz értelmezésére, alapvető statisztikai elemzések lefuttatására.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

A félév tematikája:

Kérdőívszerkesztés

Adatrögzítés, statisztikai szoftverek

Adattisztítás

Leíró statisztikák (középérték, szórás, variancia, terjedelem, gyakoriság)

Többváltozós elemzések (keresztábra, t-próba, korreláció)

Grafikai ábrázolások

A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:

Ismeri a családtudományi kutatások elméletét és módszertanát, a kvantitatív adatelemzés alapvető ismeretanyagát. Képes önálló kvantitatív kutatás megtervezésére, előkészítésére, lebonyolítására, a kapott adathalmaz értelmezésére, alapvető statisztikai elemzések lefuttatására, családtudományi kutatások tervezésére, kivitelezésére és feldolgozására.

Képes kutatási eredmények és közlemények elemzésére, kritikus értékelésére, és az új, bizonyítékon alapuló eredmények gyakorlati alkalmazására.

Képes tudományos ismeretek és eredmények magas fokú, hatékony kommunikációjára, prezentációjára, és képviselésére szakmai és nem szakmai közegben.

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: -

Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatót alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az oktatót alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás, gyakorlati vizsga (számítógépes) egytől ötig terjedő skálán való értékelése.

Vizsgakövetelmények: gyakorlati jegy

Tételsor vagy témakörök leírása:

Kérdőívszerkesztés, kérdések alaptípusainak megfelelő használata

Leíró statisztikai elemzések, grafikai ábrázolás

Legegyszerűbb többváltozós elemzések futtatása
SPSS program használata

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Héra G. – Ligeti GY. (2005) Módszertan. A társadalmi jelenségek kutatása. Osiris Kiadó. Budapest.

Ajánlott irodalom:

- Babbie, E. (2003) A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó. Budapest.
- Falus I. (szerk.) (2004) Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Könyvkiadó. Budapest.

Simmelweis Egyetem Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak					
Tárgy neve: Projekttervezés II. Rövidített neve: Projekttervezés II. Angol neve: Project planning II. Német neve: Projektplanung II Kódja:					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 8 gyakorlat	Jelleg: kötelezően választható	Kredit: 3
Tantárgy felvételének előkövetelménye : Projekttervezés I.					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése : Bevezeti a hallgatókat a mentálhigiénés projektépítés fogalmainak gyakorlati megvalósulásába. Megismerteti őket a feladatorientált, problémaközpontú és menedzserszemléletű gondolkodás elsajátításával, a mentálhigiénés projekt ismérveivel. Gyakorlati, interaktív módszerek alkalmazásával felkészíti az ötletkidolgozás – projekt-megfogalmazás – tervezés - megvalósítás folyamatán keresztül.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Egy mentálhigiénés projekt megtervezésének és kivitelezésének főbb elemei: a Projekttervezés I. stúdióban választott projekt kidolgozásának folytatása: <ul style="list-style-type: none"> - Projekt tervezése - Team építés - Kockázatelemzés - Megbízólevél készítése A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák : <ul style="list-style-type: none"> - Ismeri a családokkal kapcsolatos interdiszciplináris csapatmunka, univerzális és célzott intervenció programok, szolgáltatások tervezésének és koordinációjának elméletét és gyakorlatát. - Képes önállóan megtervezni és kivitelezni egy általa kiválasztott családtémájú mentálhigiéné szemléletű projekt lépéseit. - Hatékony gyakorlati együttműködésre képes a családokkal foglalkozó egyéb tudományágak és segítő szakmák képviselőivel. 					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa : Megoldandó feladatok száma: 1, Beadandó dolgozat, melyben a hallgató a Projekt I. tantárgy keretein belül választott saját projektje kidolgozását folytatja a féléves tematika alapján.					
Jelenléti kötelezettség : (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: az órákon való jelenlét és aktív részvétel, az írásbeli leadandók elkészítése.					
Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele : Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás. Egy összefoglaló beadandó dolgozat megírása mely tartalmazza: a hallgató által választott önálló mentálhigiénés projekt teljes bemutatását a projekt céljának és SMART elemzésének ismertetésétől a projekt kiértékeléséig.					
Vizsgakövetelmények : gyakorlati jegy					
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:					
Kötelező irodalom :					

- Asztalos Bernadett, Járay Márton, Szentjóni Ottó (szerk.): Álom, terv, tett, Gyakorlati útmutató és példatár mentálhigiénés projektekhez, Antropos Mentálhigiénés Egyesület, 2017.
<http://mental.semmelweis.hu/hu/kiadvanyok/e-konyvek>

Ajánlott irodalom:

- Asztalos Bernadett: Szociális munka és projektmenedzsment In: Karlovitz János Tibor (szerk.): Elmélet és gyakorlat a neveléstudományok és szakmódszertanok köréből. International Research Institute s.r.o., Komárno, 202-209. <http://www.irisro.org/pedagogia2018januar/53AsztalosBernadett.pdf>

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak					
Tárgy neve: Családokkal kapcsolatos intervenciók módszerei II. (mediáció)					
Rövidített neve: Mediáció					
Angol neve: Family intervention techniques (Mediation)					
Német neve: Interventionen in der Arbeit mit Familien II (Mediation)					
Kódja:					
Tantárgyfelelős: Pilinszki Attila, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Oktatók: Pilinszki Attila, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Tantárgyfélév: 4./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 8 gyakorlat	Jelleg: szabadon választható	Kredit: 3
Tantárgy felvételének előkövetelménye: Családokkal kapcsolatos intervenciók módszerei I.					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése:					
A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat a mediáció módszerével. A kurzus keretében a hallgatók képet kapnak a konfliktusok természetéről, az alternatív és hagyományos konfliktuskezelési folyamatokról, valamint körüljárják az alternatív vitarendezés gyakorlatát a családi élet különböző területeiről származó példák bemutatásával. A hallgatók betekintést kapnak a mediáció elméleti hátterébe, megismerik a mediáció alkalmazási területeit és lehetőségeit – különös tekintettel a családi konfliktusos helyzetekre.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása:					
<ul style="list-style-type: none"> - A mediáció definíciója - A mediáció alkalmazási területei és határai - A mediáció előkészítése, az ülés és az utánkövetés megismerése - A mediációs ülés szakaszai - A különtárgyalás szerepe, menete - A mediátor szerepe a folyamatban - A mediátori technikák és készségek - A mediátor személye - A semlegesség/pártatlanság vs. összeférhetetlenség/elfogultság - Az előítéletek szerepe és hatása a folyamatra - Kit vonunk be a mediációba, miért és hogyan? - A páros mediáció - Mediációs technikákat alkalmazó egyéb csoporthelyzetek (pl. esetkonferencia, konzultáció, tanácskozás), a facilitálás módszere 					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:					
<ul style="list-style-type: none"> • Ismeri az alternatív vitarendezés fogalmát, lehetőségeit, a különböző konfliktuskezelési technikákat. • Ismeri a családi rendszerek, a családi kapcsolatok és a családi működés elméleteit. • Alapvető ismeretekkel rendelkezik a kommunikációs technikákkal, a család működésével és a családi konfliktusokkal, valamint a közösségre és közösségi konfliktusokkal kapcsolatosan. • Ismeri a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit. • Ismeri a családokat támogató rendszerekben folyó munka formáit, kereteit és hazai alapintézményeit. • Képes kezdeményezni a konfliktusok békés rendezésére irányuló programok megvalósítását. • Képviseli az alternatív vitarendezés szemléletét és szempontjait a különböző szolgáltatások kialakításánál, valamint a helyi közösségben felmerülő konfliktusok kezelésében. 					
A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:					
Megoldandó feladatok száma: 1; beadandó dolgozat					
Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatott alkalma 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.					

Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás, dolgozat.

Vizsgakövetelmények: gyakorlati jegy

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

Kertész, T. (2010) Mediáció a gyakorlatban, Miskolc: Bíbor Kiadó.

Ajánlott irodalom:

- Moore, C. W. (2014). The mediation process: Practical strategies for resolving conflict. San Francisco: John Wiley & Sons.
- Lovas, Zs., Herczog, M. (1999) Mediáció, avagy a fájdalommentes konfliktuskezelés Budapest: Múzsák Kiadó.

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar
Mentálhigiéné Intézet
Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak neve

Tárgy neve: Szakdolgozati szeminárium I.

Rövidített neve: Szakdolgozat

Angol neve: Thesis seminar I.

Német neve: Facharbeitbegleitung I.

Kódja:

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):

Széman Zsuzsanna, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Oktatók neve, beosztása: Bóné Veronika, tudományos munkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Gyakorlati jegy	Óraszám: 2 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 2
----------------------------------	--	--	--------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A hallgatók a III és IV. félév során tantermi előadások, szakszemináriumi keretben zajló strukturált konzultációs kísérés, és egyéni konzulensi kísérés formájában kapnak segítséget szakdolgozatuk elkészítéséhez. A részletes követelményeket, a szakdolgozat tartalmi és formai követelményeit a szakdolgozati tájékoztató tartalmazza.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

Az elméleti szakdolgozat megírásának szempontjai:

Az előadás során ismertetésre kerül a szakdolgozati szempontsor, és felhívjuk a figyelmet a szakdolgozat írás általános követelményeire, különös tekintettel a plágiumszabályzatra.

Bemutatjuk a szakdolgozat négy választható formáját, melyek a következők:

- irodalomkutatás
- empirikus kutatás
- szakpolitikai elemzés
- családok támogatását célzó önálló program megvalósításának bemutatása

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:

- Ismeri és megfelelő módon értelmezni is képes a friss kutatási eredményeket.
- Képes az elsajátított tudás rendszerezésére, átadására tudományos munka formájában.
- Képes kutatási eredmények és közlemények elemzésére, kritikus értékelésére, és az új, bizonyítékon alapuló eredmények gyakorlati alkalmazására.

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma:

Az első félév kimeneti követelménye egy tömör (1,5-2) oldalas összefoglaló a témáról, a fő kérdéskörökről, az eddig feldolgozott irodalmakról, eredményekről, a további célokról.

Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás, otthoni feladatok megoldása.

Vizsgakövetelmények: gyakorlati jegy.

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom: -

Ajánlott irodalom: -

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak					
Tárgy neve: Önkéntesség, civil szféra Rövidített neve: Önkéntesség Angol neve: Voluntary work, the non-profit sector Német neve: Freiwilliges Engagement und zivilgesellschaftliches Handeln Kódja:					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Török Gábor Pál, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Soltész Anikó (külsős oktató)					
Tantárgyfélév: 4./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 10 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 3
Tantárgy felvételének előkövetelménye: -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A tantárgy célja a civil- és a nonprofit szervezetek kialakulásával és működésével kapcsolatos hazai- és nemzetközi irányzatok bemutatása, az alapvető fogalmak és szerkezeti változások ismeretének elsajátítása. A tantárgy keretében a hallgatók megismerhetik az egyéni és csoportos társadalmi cselekvést, illetve felelősségvállalást ösztönző folyamatokat, részletes ismereteket kapnak a civil- és nonprofit szervezetek környezeti feltételrendszeréről, működési sajátosságairól.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Az alapvető fogalmak és fejlődési irányzatok, a civil és nonprofit szervezetek társadalmi- és közgazdasági szerepének ismerete. A helyi és globális társadalmi cselekvés formáinak, a közösségi részvétel lehetőségeinek felismerése. Az egyéni és csoportos társadalmi felelősségvállalás szemléletének kialakítása és ösztönzése. Konkrét példák a családokkal foglalkozó civil szervezetek működésére, céljaira, problémáira. A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: <ul style="list-style-type: none"> - Alapvető ismeretei vannak a a civil- és a nonprofit szervezetek kialakulásával és működésével kapcsolatos hazai- és nemzetközi irányzatokról,,- - Ismeri a civil és nonprofit szervezetek társadalmi- és közgazdasági szerepét, a velük kapcsolatos alapvető fogalmakat és fejlődési irányzatokat. - Ismeri a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit. - Ismeri a családokkal kapcsolatos interdiszciplináris csapatmunka, univerzális és célzott intervenció programok, szolgáltatások tervezésének és koordinációjának elméletét és gyakorlatát. - Ismeri a családokat támogató rendszerekben folyó munka formáit, kereteit és hazai alapintézményeit. 					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: írásbeli kollokvium . Esettanulmány készítése (8-12p). Egy, a területén működő, aktív civil szervezet működésének bemutatása; Akciókutatás -egy civilszervezet változásának-profilbővülés, menedzsment váltás, társadalmi vállalkozás indítása, vagy a korábbihoz képest más bevétel-szerzési forma kezdeményezése; A jótékony-ság változása napjainkban-megtörtént eset feldolgozása; Szegénység elleni küzdelmek-Budapest-vidék kapcsolatok. Foglalkoztatási célú civilek- megváltozott munkaképességűek, fogyatékkal élők foglalkoztatásának keretei, módszerei.					
Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.					
Vizgakovetelmények: írásbeli kollokvium.					
Tételsor vagy témakörök leírása: <ul style="list-style-type: none"> - nonprofit elméletek 					

- a hazai nonprofit szektor jellemzői
- a nonprofit szervezetek gazdálkodása
- társadalmi felelősségvállalás
- családokkal foglalkozó civil szervezetek: Segítő civilek:-családok, szegények, megváltozott munkaképességűek, fogyatékkal élők.

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Bartal Anna Mária: Nonprofit elméletek, modellek és trendek. Századvég kiadó, Budapest, 2005. 45-112, 185-213 old. ISBN: 963 7340 04 1
- Anheier, H. K. – Glasius, M. – Kaldor, M. (szerk.): Globális Civil Társadalom I. Typotex kiadó, Budapest, 2004. 17-85., 286-323 old.
- Utasi Ágnes: A bizalom hálója. Mikrotársadalmi kapcsolatok, szolidaritás. Budapest. Új Mandátum Könyvkiadó, 2002. 68-73. old.
- Kuti Éva – Jenei György: A civil szféra szerepe a magán- és a közszféra működésének összehangolásában. Tanulságok és javaslatok. In: Báger Gusztáv – Czakó Erzsébet (szerk.): A közszféra és a gazdaság versenyképessége. Empirikus eredmények és tanulságok. Állami Számvevőszék, Budapest, 2010. 100-153. old.
-

Ajánlott irodalom:

- Fukuyama, Francis: Bizalom: A társadalmi erények és a jólét megteremtése (ford. Somogyi Pál László). Budapest. Európa Könyvkiadó, 1997. 13-27., 42-68. old.
- Kákai László: Kik vagyunk mi? Civil szervezetek Magyarországon. Publikon Kiadó, Budapest, 2009. ISBN 9789638833280
- Czike Klára, Bartal Anna Mária: F Önkéntesek és non-profit szervezetek Civitalis Egyesület Budapest 2005. ISBN 96386770 07
- Foglalkoztatáspolitikai és a nonprofit szervezetek Kopint-Datorg Konjunktúra-kutatási Alapítvány, Külgazdaság Szerkesztősége 2007

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzszolgálati Kar
Mentálhigiéné Intézet
Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak

Tárgy neve: Egyszülős családok, örökbefogadás, mozaikcsalád

Rövidített neve: Egyszülős

Angol neve: Single parent families, adoption, patchwork families

Német neve: Alleinerziehende Familie, Adoption, Mosaikfamilien

Kódja:

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):

Semsey Gábor, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Oktatók neve, beosztása: Hegedüs Réka, ügyvivő szakértő (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 4./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 10 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 3
-------------------------------------	--	-----------------------------------	-------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A képzés fókuszja egyfelől a hagyományostól eltérő, alternatív családformák, gyermekvállalási lehetőségek megismerésére, jellemzőinek, kialakulásuk előzményeinek bemutatására helyeződik, másfelől törekszik a legkorszerűbb szakmai ismeretek átadására. A képzés során a fenti családformákat több szempontból közelítjük meg.

Az alternatív családformákkal kapcsolatos fogalmak, legfőbb trendek megismerése, megjelenési formái a mai magyar társadalomban és a világban. Az egyes családformák speciális erősségei, nehézségei valamint a társadalomban elfoglalt helyzetük bemutatása, a kapcsolódó előítéletek, a rájuk vonatkozó speciális támogatási formák, támogató szervezetek megismerése.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

A félév során a következő témák feldolgozása kerül a fókuszba:

- Alternatív családformák, együttélési formák (egyszülős családok, örökbefogadó családok, mozaikcsaládok) kialakulása, jellemzői
- A felsorolt családformák jellegzetességei, speciális nehézségei, a rájuk szabott támogatási formák (gyakorlati és mentális támogatás)
- A társadalmi környezet, érzékenyítés
- Férfi és női szerepek a nem hagyományos családokban
- Nem hagyományos gyermekvállalási formák (IVF, donorsejt, béranyaság)
- Kommunikáció a tágabb családdal, a külvilággal
- Társadalmi jövő a technológiai fejlődés, az előregedés, a kapcsolatalakítási nehézségek, várható élettartam növekedése fényében az alternatív családformák terjedése vonatkozásában, különös tekintettel (IVF, donorsejtek, béranyaság)
- Szociokulturális, demográfiai jellegzetességek
- Egyedüli gyerekvállalás
- Cohabiting

A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:

- Alapvető ismeretei vannak a családokkal kapcsolatos korszerű interdiszciplináris területeken, a pszichológiai, pedagógiai, szociológiai, demográfiai, történelmi, kulturális antropológiai, néprajzi, művészeti, etikai, közgazdasági, vallástudományi és egyéb családtudományi vagy családokkal foglalkozó tudományágakban.
- A hallgatók képessé válnak arra, hogy a hagyományostól eltérő, alternatív család és gyermekvállalási formák jellemzőit, kialakulásuk okait megismerve új megközelítéseket alkalmazzanak a családok támogatásával, rájuk vonatkozó szociálpolitikai, családtámogatási elvek, módszerek kidolgozásával, kivitelezésével kapcsolatban.
- Ismeri a családi rendszerek, a családi kapcsolatok és a családi működés elméleteit.
- Ismeri a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit.

<p>- Képes a családok és a bennük élő egyének helyzetének, erőforrásainak feltárására, differenciált, rendszerszemléletű, a társadalmi és kulturális kontextust figyelembe vevő leírására.</p>
<p>Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -</p>
<p>Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.</p>
<p>Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás, kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése.</p>
<p>Vizsgakövetelmények: szóbeli kollokvium. Tételsor vagy témakörök leírása</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az alternatív családformákra vonatkozó fogalmak, trendek • Az alternatív családformák leggyakoribb megjelenési formái, jellegzetességei • Demográfiai trendek a mai magyar társadalomban és a világban • Az egyszülős családok speciális erősségei, nehézségei • A mozaik családok speciális erősségei, nehézségei • Az örökbefogadó családok speciális erősségei, nehézségei • A megváltozott családi kötelék jellemzői a hagyományostól eltérő családformákban • A nem hagyományos gyermekvállalási formák (IVF, donorsejt, béranyaság)
<p>Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: Kötelező irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Földházi Erzsébet (2009) Az első házasságkötés után. A párkapcsolatok dinamikája, egyszülős családok kialakulása és megszűnése Magyarországon a 20. század második felében. Doktori (PhD) értekezés, Budapesti Corvinus Egyetem, Szociológia Doktori Iskola. • Keresztes-Takács Orsolya és Nguyen Luú Lan, Anh (2017) Az örökbefogadás szociálpszichológiai megközelítése: Interszekcionalitás az örökbefogadásban. Alkalmazott pszichológia, 17 (2). pp. 53-69. • Monostori Judit: Az egyszülős családdá válás az életútban és annak demográfiai meghatározói In: Demográfia, 2015/1 • Vukovich Gabriella: Egyedülálló szülők és gyermeküket egyedül nevelő szülők TÁRKI 2006 • Szalma, I. (2014) A gyermekvállalás társadalmi normái és a mesterséges megtermékenyítéssel kapcsolatos attitűdök vizsgálata Magyarországon és Európában. [The social norms of childbearing and attitudes on assisted reproduction in Hungary and in Europe] In.: Replika 2014/ 85-86, 35-57. • Kovács, Barbara (2017) Mozaikcsaládokon belüli kapcsolatok és funkciói: képes-e a mozaikcsalád beteljesíteni a családok által elvárt funkciókat, és létrejöhet-e egy jól működő család? BA/BSc szakdolgozat, BCE Társadalomtudományi és Nemzetközi Kapcsolatok Kar, Szociológia és Társadalompolitika Intézet. • Bogár Zsuzsa (2011) Az örökbefogadás lélektana, Ágacska Alapítvány, Budapest. <p>Ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cziegler Orsolya (2010): Egyedül nevelem. Budapest, Saxum Kiadó. • socio.hu „Ép család” vita • Bogár Zsuzsa (2017): Mozaik a családom, Mozaikcsalád Alapítvány, Bu • Neményi Mária – Takács Judit Örökbefogadás és diszkrimináció Magyarországon, Esély, 2015. 67.-96.

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak					
Tárgy neve: Családi életre nevelés és szexuális nevelés a XXI. században					
Rövidített neve: Családpedagógia					
Angol neve: Family life and sex education in the XXIst century					
Német neve: Vorbereitung auf das Familienleben und Sexualerziehung im 21. Jahrhundert					
Kódja:					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Semsey Gábor, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Oktatók neve, beosztása: Semsey Gábor, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Tantárgyfélév: 4./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 16 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
Tantárgy felvételének előkövetelménye : -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése : Megismerni a családdal, családi élettel, valamint a párkapcsolattal és a szexuális élettel foglalkozó neveléstudományi megközelítések alapelveivel és módszertanával. A nemzetközi és a hazai trendek, valamint a témával foglalkozó fontosabb szervezetek megismerése.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása : A neveléstudomány és a pedagógia fogalmi különbözősége. Iskolai nevelés, civil szervezetek vagy egyházak által végzett nevelési tevékenységek. A nevelési koncepciók mögött meghúzódó filozófiai, antropológiai megfontolások, társadalom- és emberkép. Szexuális nevelés, családi életre nevelés. Erkölcsi normák a szexualitásban. A korszerű nemi nevelés céljai és alapelvei. Holisztikus megközelítés. Európai és észak-amerikai trendek és irányelvek. Az UNESCO szexedukációs tevékenysége a fejlődő országokban. A nevelési programok hatékonyságvizsgálata. Magyarországi kezdeményezések a családi életre nevelés és a szexuális nevelés terén (SzNPTT, Czeizel Endre családi életre nevelés tanterve, FÉK-program, CSÉN-tanácsadók, Hintalovon Alapítvány stb.). Jó gyakorlatok, tematikák, módszertani megoldások. A tárgy megadott óraszámából négy óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák : Ismeri a családdal, családi élettel, valamint a párkapcsolattal és a szexuális élettel foglalkozó neveléstudományi megközelítések alapelveit és módszertanát. Ismeri a korszerű nemi nevelés céljait és alapelveit, a nemzetközi és a hazai trendeket, valamint a fontosabb szervezeteket. Ismeri a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit. Ismeri a családokat támogató rendszerekben folyó munka formáit, kereteit és hazai alapintézményeit.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa : szemináriumi dolgozat Megoldandó feladatok száma: 1					
Jelenléti kötelezettség : (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: órai aktivitás, valamint az írásbeli feladatok elvégzése alapján.					
Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele : Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás, valamint az írásbeli feladatok elvégzése.					
Vizsgakövetelmények : gyakorlati jegy					
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:					
Kötelező irodalom :					

- Czeizel Endre (1996): Felkészülés a családi életre. Corvina, Budapest.
- Forrai Judit (2008): Párkapcsolat, szerelem, szex, család. Tankönyv diákok számára. Sex Educatio, Budapest.
- Grósz Emese (2004): Szexuális nevelés. T3 Kiadó, Sepsiszentgyörgy.
- International Technical Guidance on Sexuality Education (2009). UNESCO, Paris.
<http://unesdoc.unesco.org/images/0018/001832/183281e.pdf>
- Kolonits Klára és Tárkányi Ákos (2010): Párkapcsolatra és házasságra nevelés Magyarországon és az USA-ban. Mester és Tanítvány, 7. 3. sz. (aug.) 29–45.
- Simich Rita és munkatársai (2010): Iskola – egészségfejlesztés – szexedukáció. Veszélyeztetett korú diákok prevenciósi igényei és szükségletei. Országos Egészségfejlesztési Intézet, Budapest.
- Tárkányi Ákos (2011): Családi életre nevelő és házasságra felkészítő iskolai képzések és tanfolyamok külföldön. Új Pedagógiai Szemle, 61. 1-5. sz. 135–161.

Ajánlott irodalom:

- Affainie-Godwyll, A.-M., Jurich, J., Whitted, B. és Espino, D. (2014): Evaluation of Two Comprehensive Sexuality Education Programs: Safer Choices and Reducing the Risk. *Family Science Review*, 18. 1. sz. 23-49.
- Berend Mihály és Péterfia Éva (1998): Tanári kézikönyv a „Felkészülés a családi életre” tantárgy oktatásához. Corvina, Budapest.
- Castleman, M. (2006): From "Dangers-of-Sex" Education to Joyful Sex Education: How Both Liberals and Conservatives Get It Wrong and How Adult Education Can Help Parents Get It Right. *Electronic Journal of Human Sexuality*, 9. April 23.
○ <http://www.ejhs.org/volume9/castleman.htm>
- Dilworth, J. E. L. (2009): Parents as Co-Educators: Do Effective Sex Education Programs Include Parents? *Family Science Review*, 14. 1. sz. 58-66.
- Gardner, S. P., Giese, K. és Parrott, S. M. (2004): Evaluation of the Connections: Relationships and Marriage curriculum. *Family Relations*, 53. 5. sz. 521-527.
- Halford, W. K. és Snyder, D. K. (2012): Universal processes and common factors in couple therapy and relationship education. *Behavior Therapy*, 43. 1. sz. 1-12.
- Halstead, J. M. és Reiss, M. J. (2003): Values in Sex Education: From Principles to Practice. RoutledgeFalmer, London.
- Hortobágyiné Nagy Ágnes (2005, szerk.): Családi életre nevelés az oktatásban. Sapiientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola Családpedagógiai Intézete, Budapest.
- Szilágyi Vilmos (1997): Szexuális szocializáció. Nemi nevelés a családban. Medicina, Budapest.

Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak

Tárgy neve: Jogi alapismeretek

Rövidített neve:

Angol neve: Legal Basics ,

Német neve: Rechtswissenschaft ,

Kódja:

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):

Szebik Imre, egyetemi docens (SE, EKK, Magatartástudományi Intézet)

Oktatók neve, beosztása: Sztárayné Kézdy Éva

Tantárgyfélév:	Meghirdetés gyakorisága:	Számokérés:	Óraszám:	Jelleg:	Kredit:
4./tavaszi	évente	kollokvium	8 elmélet	kötelező	2

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A tantárgy célkitűzése, hogy a hallgatók az értelmiségi létezés és a szakterületükhöz szükséges alapvető jogi ismereteket és jogi gondolkodásmódot elsajátítsák. Ennek keretében megismerik a jog, ill. a jogrendszer alapvető fogalmait, intézményeit, és bepillantást kapnak a joganyag azon részébe, amellyel a mindennapi és a szakmai életük során a leggyakrabban találkoznak, különös tekintettel a családokat érintő joganyagra.

Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása:

A normatív rendszerek formái és összefüggései: a jog fogalmát a társadalmi normák kontextusában tárgyaljuk. Ennek keretében beszélünk a jogi norma és a jogforrási rendszer jellemzőiről, valamint a jogérvényesülés témaköréről.

A jogrendszer jogági tagozódásának ismertetésével jutunk el a gyerekjog és családjog alkalmazási területeihez.

Tárgyaljuk továbbá a család élettel és gyermekneveléssel kapcsolatos etikai és jogi kérdéseket, foglalkozunk továbbá a családon belüli erőszakkal, gyermekbántalmazással, az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség témakörével is.

A kurzus során a hallgatók megismerkednek az Európai Unió és a magyar családtámogatási rendszer egyes elemeivel, a magyar szakpolitikai megoldásokat nemzetközi kontextusban elhelyezve.

A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:

- Ismeri a normatív rendszerek formáit, illetve azok összefüggéseit (hagyományok, erkölcs, jog), továbbá a család élettel és gyermekneveléssel kapcsolatos etikai és jogi kérdéseket.
- Ismeri a gyerekjogi és családjog alkalmazási területeit, a hatályos EU-s szabályozás történetét, elvi alapjait, struktúráját és viszonyát más uniós szakpolitikákhoz, majd ezek hatásait, illetve közvetlen és közvetett érvényesülését hazánkban.
- Ismeri a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit.
- Ismeri a családokat támogató rendszerekben folyó munka formáit, kereteit és hazai alapintézményeit.
- Szakmai identitásának része a család mint életforma értékelése, tisztelete és támogatása.
- Szakmai munkája során elkötelezettség, felelősségtudatosság, és etikai érzékenység jellemzi.

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: beadandó évfolyamdolgozat

Jelenléti kötelezettség: Az oktatott alkalmak 75%-án való jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja: Az előadásokon való aktív jelenlét.

Az osztályzat kialakításának módja: írásbeli kollokvium, rövid, esszé-jellegű kérdések.

Vizsgakövetelmények: írásbeli kollokvium

Témakörök:

Normatív rendszerek összefüggései

A jog fogalma a társadalmi normák kontextusában

A jogi norma és a jogforrási rendszer

A jogérvényesülés

A jogrendszer jogági tagozódása

A családjog és a gyermekjog

Főbb családokra vonatkozó jogszabályok és nemzetközi egyezmények rövid bemutatása

Családon belüli erőszak, gyermekbántalmazás
Egyenlő bánásmód, esélyegyenlőség
Családtámogatási rendszerek az EU-ban és a magyar szakpolitika

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Sztárayné Kézdy Éva (szerk.) (2013) *Jogi alapismeretek bölcsészeknek és társadalomtudósoknak*. Patrocínium, Budapest: kijelölt fejezetek
- A hatályos jog vonatkozó jogszabályai
- Barzó Tímea (2017) *A magyar család jogi rendje*. Patrocínium Kiadó, Budapest: kijelölt részek
- Hegedűs Andrea (2019) Családjog. in JAKAB András – KÖNCZÖL MIKLÓS – MENYHÁRD Attila – SULYOK Gábor (szerk.) *Internetes Jogtudományi Enciklopédia*. <http://ijoten.hu/szocikk/csaladjog> (2019).
- *Általános gyermekjogi ismeretek szülőknek és szakembereknek*. (2014) OBDK. http://www.ijsz.hu/UserFiles/altalanos_gyerekjog_v03.pdf
- *Kézikönyv a gyermekjogokra vonatkozó európai jogokról*. (2016) Az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxemburg http://www.echr.coe.int/Documents/Handbook_rights_child_HUN.pdf
- Lux Ágnes (2018) A gyermekek jogai. in JAKAB András – FEKETE Balázs (szerk.) *Internetes Jogtudományi Enciklopédia*. http://www.ijsz.hu/UserFiles/altalanos_gyerekjog_v03.pdf
- Simonyi Ágnes (szerk.) (2010) *Családpolitikák változóiban*. Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet, Budapest
- Székely András et al. (szerk.) (2019) *Európai családpolitikai kitekintő*. KINCS, Budapest

Ajánlott irodalom:

- Szeibert O. (szerk.) (2015) *Családjog*. Novissima, Budapest
- Támogatások, kedvezménywk. <https://csalad.hu/tamogatások>
- Soósné Kiss Zs., Feith HJ. (2015) Gyermekvédelmi feladatok, kötelezettségek, lehetőségek a házi gyermekorvosi praxisban. *Gyermekgyógyászati Továbbképző Szemle*, 20(4):197-200.

Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak

Tárgy neve: Bioetika

Rövidített neve:

Angol neve: Law and bioethics

Német neve: Rechtswissenschaft und Bioethik

Kódja:

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Szebik Imre, egyetemi docens (Magatartástudományi Intézet)

Oktatók neve, beosztása: Szebik Imre (Magatartástudományi Intézet)

Tantárgyfélév: 4./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Kollokvium	Óraszám: 8 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 2
-------------------------------------	--	-----------------------------------	------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye:** -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése:**

A tantárgy célkitűzése, hogy a hallgatók átlássák a jogalkotás folyamatát, a hatékony jogalkalmazás gyakorlatát, ismerjék és használják az alapvető és releváns információforrásokat, elektronikus jogi adatbázisokat.

Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása:

A hallgatók megismerkednek a normatív rendszerek formáival, illetve azok összefüggéseivel (hagyományok, erkölcs, jog). Tárgyalja továbbá a család élettel és gyermekneveléssel kapcsolatos etikai és jogi kérdéseket, betekintést nyújt gyerekjogi és családjog alkalmazási területekre.

A kurzus során a hallgatók megismerik a hatályos EU-s szabályozás történetét, elvi alapjait, struktúráját és viszonyát más uniós szakpolitikákhoz, majd ezek hatásait, illetve közvetlen és közvetett érvényesülését hazánkban.

A jog területén kiemelten foglalkozik a családon belüli erőszakkal, gyermekbántalmazással, az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség jelentésével.

A kurzus során a hallgatók megismerkednek a tudomány, a technika és az értékrendszerek közötti érzékeny és folyamatosan változó egyensúlyt vizsgáló bioetika tudományával.

A tárgy keretein belül foglalkozunk az emberi méltóság kérdésével, a családokkal való kapcsolatba lépés etikai szabályaival, normáival, a titoktartás kívánalmával, annak határaival.

Érintjük a családi élettel, a párkapcsolati formákkal, a magzati élettel, a gyógyítással (génkísérletek, transzplantáció, eutanáziá), emberekkel kapcsolatos kutatásokkal, kísérletekkel összefüggő etikai kérdéseket, dilemmákat.

A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:

- Alapvető ismeretei vannak a tudomány, a technika és az értékrendszerek közötti érzékeny és folyamatosan változó egyensúlyt vizsgáló bioetika tudományával kapcsolatosan.
- Ismeri a normatív rendszerek formáit, illetve azok összefüggéseit (hagyományok, erkölcs, jog), továbbá a család élettel és gyermekneveléssel kapcsolatos etikai és jogi kérdéseket.
- Ismeri a gyerekjogi és családjog alkalmazási területeit, a hatályos EU-s szabályozás történetét, elvi alapjait, struktúráját és viszonyát más uniós szakpolitikákhoz, majd ezek hatásait, illetve közvetlen és közvetett érvényesülését hazánkban.
- Ismeri a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit.
- Ismeri a családokat támogató rendszerekben folyó munka formáit, kereteit és hazai alapintézményeit.
- Szakmai identitásának része a család mint életforma értékelése, tisztelete és támogatása.
- Szakmai munkája során elkötelezettség, felelősségtudatosság, és etikai érzékenység jellemzi.

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: kollokvium

Jelenléti kötelezettség: Az oktatott alkalmak 75%-án való jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja: Az előadásokon való aktív jelenlét.

Az osztályzat kialakításának módja: írásbeli kollokvium, rövid, esszé-jellegű kérdések.

Vizgakovetelmények: írásbeli kollokvium

Témakörök:

Normatív rendszerek összefüggései

Főbb jogrendszerek

Főbb családokra vonatkozó jogszabályok rövid bemutatása

Bioetikai dilemmák
Titoktartás és annak korlátai
EU és magyar jog viszonya
Családon belüli erőszak

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom: -

Ajánlott irodalom:

- Szeibert O. (szerk.) (2012): Család - gyermek - vagyon: a joggyakorlat kihívásai (Budapest: HVG ORAC)
- Magyarország Alaptörvénye L) cikk. Letölthető itt:
<http://www.kormany.hu/download/a/21/00000/Magyarorsz%C3%A1g%20Alapt%C3%B6rv%C3%A9nye.pdf>
- PTK Negyedik Könyv. Családjog. Letölthető itt: http://ptk2013.hu/wp-content/uploads/2014/02/uj_ptk_szov2014.html
- Családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. Törvény. Letölthető itt:
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1100211.TV
- Szeibert O. (szerk.) (2015): Családjog (Budapest: Novissima)
- Kőrös A. (szerk.) (2013): Polgári jog Családjog (Budapest: HVG ORAC)
- Rachel Hodgkin – Peter Newell (2007) Szerk.: Herczog Mária. Kézikönyv a gyermekjogi egyezmény alkalmazásához. CSAGYI
http://www.csagy.hu/images/stories/projektek/archiv/vanjogod/kezikonyv_gyermekjogi_egyezmény.pdf
- Györfi Éva – Herczog Mária – Kőműves Ágnes. Gyermekjogokról gyerekeknek. CSAGYI.
http://www.csagy.hu/images/stories/projektek/archiv/vanjogod/gyermekjogokrol_gyerekeknek.pdf
- Györfi Éva – Herczog Mária – Kőműves Ágnes. Gyermekjogokról felnőtteknek. CSAGYI
http://www.csagy.hu/images/stories/projektek/archiv/vanjogod/gyermekjogokrol_felnotteknek.pdf
- Soósné Kiss Zs., Feith HJ. Gyermekvédelmi feladatok, kötelezettségek, lehetőségek a házi gyermekorvosi praxisban. Gyermekgyógyászati Továbbképző Szemle, 2015;20(4):197-200.
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (Gyvt)
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99700031.TV (2016-08-23) (vonatkozó részek)
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és ellátásokról (Szoc. tv)
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99300003.TV (2016-08-23) (vonatkozó részek)
- 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelet a területi védőnői ellátásról
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A0400049.ESC (2016-08-23) (vonatkozó részek)
- EMMI, Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatások Főosztálya, Gyakran ismételt kérdések (GYIK). EMMI, 2015. http://www.kormany.hu/download/3/07/80000/GYIK_csaladsegites_20151027.pdf (2016-08-23)
- EMMI, Protokoll a család-és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő-jelzőrendszer folyamatairól, EMMI, 2016
- http://www.kormany.hu/download/b/72/b0000/csgyjsz_%C3%A1tal_m%C5%B1k%C3%B6dtetett_jelz%C5%91rendszer_protokoll_1kiad%C3%A1s.pdf#%21DocumentBrowse(2016-08-09)
- EMMI, Protokoll a család-és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett szociális segítő munka folyamatáról. EMMI,
http://www.kormany.hu/download/4/82/b0000/csgyjsz_szoc_seg%C3%ADt%C5%91_munka_protokoll_1kiad%C3%A1s.pdf(2016-08-09)
- Kovács József (2007): Bioetikai kérdések a pszichiátriában és a pszichoterápiában. Budapest: Medicina
- Kovács József (2006): A modern orvosi etika alapjai. Bevezetés a bioetikába. Budapest: Medicina
- Révész György (2004): Szülői bánásmód – gyermekbántalmazás. Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest. (88. oldalig kötelező).
- Kovács J.: A segítőkapcsolat etikai vonatkozásai. Embertárs V/1, Budapest, 2007. 52-64. o
- A gyermekbántalmazás és elhanyagolás megelőzése, felismerése és kezelése. Módszertani levél. (?)
- Greksza Veronika – Mohay Ágoston: Bevezetés az Európai Unió jogába. Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar – Európa Központ, Pécs, 2014.

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzszolgálati Kar
Mentálhigiéné Intézet

Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak

Tárgy neve: A család és a környezet

Rövidített neve: Környezet

Angol neve: The family and the environment

Német neve: Die Familie und die Umwelt

Kódja:

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):

Albert Ildikó Fruzsina, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Oktatók: Balázs Bálint (külsős oktató)

Tantárgyfélév: 4./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 8 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 2
-------------------------------------	--	--	------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye:** -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése:**

A tantárgy célkitűzése, hogy a környezetszociológia látásmódjának bevezetésével a diákok átlássák a leggyakoribb környezeti problémák gyökereit, tágabb társadalmi hatásait és megoldási lehetőségeit. A kurzus során a diákok megismerik a természetes és épített környezet jellemzőinek hatását az emberi viselkedésre és a társas kapcsolatokra, a családokra, illetve a változó társadalmi igények megjelenését a környezet formálásában.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

A környezetszociológia és a környezetszociológia megközelítésmódja és áramlatai. A környezetetika: antropocentrizmus, ökocentrizmus. A környezet társadalomelméletei: mélyökológia, spirituális ökológia, társadalomökológia. A tárgyalt témák kiterjednek a leggyakoribb problémák gyökereire (globalizáció, fogyasztói társadalom, kockázattársadalom), tágabb társadalmi hatásaira (környezettudatosság, környezeti igazságosság, környezeti állampolgárság, környezeti mozgalmak, ökopolitika, ökofeminizmus), és társadalmi megoldásaira (pl. relokalizáció, ökomodernizáció, ételmszer szuverenitás). A tantárgy keretében érintjük a humánökológia témáit is – a nemek ökológiája, ökológiai feminizmus, a nemek közötti kapcsolatok térformáló szerepének vizsgálatai.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:

- Alapvető ismeretei vannak a családokkal kapcsolatos korszerű interdiszciplináris területeken, a pszichológiai, pedagógiai, szociológiai, demográfiai, történelmi, kulturális antropológiai, néprajzi, művészeti, etikai, közgazdasági, vallástudományi és egyéb családtudományi vagy családokkal foglalkozó tudományágakban.
- Ismeri a természetes és épített környezet jellemzőinek hatását a társas kapcsolatokra, a családokra, illetve a változó társadalmi igények megjelenését a környezet formálásában
- Ismeri a környezetszociológia és környezetszociológia alapvetéseit, a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit.
- Ismeri a családokkal kapcsolatos interdiszciplináris csapatmunka, univerzális és célzott intervenciók programok, szolgáltatások tervezésének és koordinációjának elméletét és gyakorlatát, különös tekintettel építészociológia, családbarát várostervezés szempontjaira.
- Ismeri a családokat támogató rendszerekben folyó munka formáit, kereteit és hazai alapintézményeit.
- Képes a családdal összefüggő elméletek és tapasztalatok kritikus értékelésére és továbbfejlesztésére.

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: esettanulmány készítése a hallgató által választott környezeti probléma társadalmi megítéléséről

Megoldandó feladatok száma: 1

Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van): Az oktatót alkalmas 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Félévvégi **alíráás**, valamint az osztályzat kialakításának módja: az esettanulmányra kapott jegy

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Vizsgakövetelmények: esszé beadása

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Albert József: Környezetszociológia. In: Szociális munka a fenntartható fejlődésért. Szekszárdi Szociális Műhely Tanulmányok 2., szerk.: Jász Krisztina, PTE IGYK , Szekszárd 2011, 6-28.

Ajánlott irodalom:

- Bell, M. M., & Ashwood, L. L. (2015). An Invitation to Environmental Sociology. Sage Publications.
- Boström, M. (2020). The social life of mass and excess consumption. Environmental Sociology, 1-11.
- Latour, B. (2018). Down to Earth: Politics in the new climatic regime. John Wiley & Sons.
- Merchant, C. (2005). Radical Ecology: The Search for a Livable World. Routledge, New York, 2005.
- Nistor L. (2010) Környezettudatosság - Elméleti megközelítések, empirikus vizsgálatok. Kolozsvári Egyetemi Kiadó.
- Pataki Gy., Takács-Sánta A. (2004). Természet és gazdaság. Ökológiai közgazdaságtan szöveggyűjtemény, Budapest, Typotex
- Patkós, Csaba (2011) A globális népesedés humánökológiája. 14. fejezet.
https://dtk.tankonyvtar.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/8122/0038_foldrajz_PatkosCsaba.pdf?sequence=2
- Pellow, D. N., Nyseth Brehm, H. (2013). "An Environmental Sociology for the Twenty-First Century". Annual Review of Sociology. 39: 229–50.
- Pretty, J., Ball, A., Benton, T., Guivant, J., Lee, D. R., Orr, D., ... & Ward, H. (Eds.). (2007). The SAGE Handbook of Environment and Society. Sage.
- Redclift, M. R., & Woodgate, G. (Eds.). (2010). The International Handbook of Environmental Sociology. Edward Elgar Publishing.
- Sallay Viola, Düll Andrea (2006). "Érezd magad otthon!": Az otthonhoz fűződő viszony projektív, környezetpszichológiai szempontú vizsgálata. Magyar Pszichológiai Szemle 61:(1) pp. 35-52.
- Scott, J. (szerk.). (2006). Sociology: The key concepts. Routledge.
- Wilkinson, R., & Pickett, K. (2010). The Spirit Level - Why equality is better for everyone. Penguin books.

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar
Mentálhigiéné Intézet
Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak

Tárgy neve: Család a médiában

Rövidített neve: Média

Angol neve: The family and the media

Német neve: Familie in den Medien

Kódja:

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):

Semsey Gábor, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Oktatók neve, beosztása: Bóné Veronika, tudományos munkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 4./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Gyakorlati jegy	Óraszám: 12 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 3
-------------------------------------	--	--	---------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A tantárgy a hallgatók számára bemutatja azt, ahogy a média által közvetített információk, reklámok és kulturális termékek milyen hatással vannak a családi kultúrára, a nemi szerepek változásaira, a párkapcsolatokra, a családi életre, az általános értékrendszerre.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

A kurzus keretében a hallgatók megismerkednek a társadalom különböző csoportjainak médiafogyasztási szokásaival, a fejlődő technológiák megjelenésével bekövetkező változásokkal.

A kurzus foglalkozik a különböző médiatartalmakra vonatkozó szabályozásokkal, irányelvekkel, azok betartásának folyamatával.

A tantárgy keretein belül a hallgatók foglalkoznak a hírfogyasztási szokásokkal, az azokhoz való hozzáféréssel, a különböző internetes gyűjtő- és közösségimédia oldalak algoritmusai hatására bekövetkező véleménybuborék jelenségével.

A kurzus keretében a hallgatók elemzik a különböző médiatartalmak (reklámok, híradások, dokumentum és fikciós filmek) család- és értékábrázolását, azok társadalmi utóéletét.

A tárgy megadott óraszámából két óra előre rögzített előadás formájában kerül megosztásra a hallgatókkal.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:

- Alapvető ismeretei vannak a média által közvetített információk, reklámok és kulturális termékek a családokra, családi kultúrára, a nemi szerepek változásaira, a párkapcsolatokra, a családi életre, az általános értékrendszerre gyakorolt hatásairól.
- Ismeri a családi rendszerek, a családi kapcsolatok és a családi működés elméleteit.
- Ismeri a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit.
- Képes a családdal összefüggő elméletek és tapasztalatok kritikus értékelésére és továbbfejlesztésére.
- Szakmai munkája során elkötelezettség, felelősségtudatosság, és etikai érzékenység jellemzi.

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

A hallgatók a szemeszter végén egy általuk kiválasztott médiatermék családtudományi szempontú komplex elemzését készítik el írásban.

Jelenléti kötelezettség: Az oktatott alkalmak 75%-án való jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja: A gyakorlatokon való aktív jelenlét, a hallgatói beadandó esszé ötfokozatú értékelése.

Vizsgakövetelmények: gyakorlati jegy

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Stark A. (2003) A család, mint lélektani tér. A párkapcsolati intimitás és a szexualitás megjelenítése a filmművészetben. In: Koltai M (szerk) Család – pszichiátria - terápia. Medicina. 259-275 oldal.
- Sztachó L., Molnár B. (2009). Médiaerőszak. Budapest: Századvég
- Zana Á. (2008): A halál és haldoklás a vizuális médiában a médiában – Hogyan alakul halálképünk a média hatására? Kharón Thanatológiai Szemle, XI. évf. 3-4 sz. 53-68.
- Bajomi-Lázár P. (2017):. Manipulál-e a média? Médiakutató 18(4): 61-79.

Ajánlott irodalom:

- Strasburger, V.C., Wilson, B.J., Jordan, A.B. (2012): Children, Adolescents, and the Media. Health Effects. *Pediatric Clinics of North America* 59(3):533–587

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak					
Tárgy neve: Közpolitikai elemzések Rövidített neve: Közpolitika Angol neve: Public policy analysis Német neve: Analyse der öffentlichen Ordnung Kódja:					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Albert Ildikó Fruzsina, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Juhász Péter (külsős oktató)					
Tantárgyfélév: 4./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Gyakorlati jegy	Óraszám: 16 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
Tantárgy felvételének előkövetelménye : -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A kurzus célja a hallgatók megismertetése a közpolitika-tudomány és a szakpolitikai tanulmányok alapfogalmaival és modelljeivel, eszköztárával. A kurzus célkitűzése, hogy a hallgató számára felismerhetővé, értelmezhetővé és elemezhetővé váljanak a különböző szakpolitikai trendek, törekvések, illetve az ezeket megfogalmazó ágazati koncepciók, stratégiák, szakpolitikai dokumentumok. A tantárgy bemutatja ezek jellemző szakmai és jogi sajátosságait, valamint végrehajtásuk folyamatát, emellett hangsúlyt fektet az egyes ágazatok kapcsolódási pontjainak felmutatására is. Mindezek alapján célként tűzi ki az egyes szakpolitikák hatásának bemutatását a családok életére, amelyen keresztül sor kerülhet a családpolitika legfőbb irányvonalainak, eszközrendszerének és dilemmáinak megismertetésére. A kurzus hangsúlyozza, hogy a köz- és szakpolitikai problémák nem távoli elméleti kérdések, hanem a hétköznapi életet átszövő jelenségek, és célul tűzi ki olyan tudás és készségek elsajátítását, amelyek nyomán a képzés hallgatói ezeknek nem pusztán szemlélői vagy végrehajtói, hanem aktív alakítói lehetnek.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A köz- és szakpolitika mibenléte, definíciós kísérletek. A közpolitika és a szakpolitikák célja és eszközei. A köz- és szakpolitikai folyamatok szereplői és intézményei, visszacsatolás és tanulságok. A szakpolitikák forrásai: tudományos és szakmai diskurzus, jogi szabályozás, nemzetközi egyezmények, ágazati koncepciók, stratégiák, cselekvési tervek – mindezek sajátosságai és egymásra hatása. A szakpolitikai nyelvezet jellemzői. A szakpolitikai folyamatok alakulása, érdekek és érdekcsoportok, lobbik. A családpolitika alapvető célkitűzései, trendjei, intézményei és eszközrendszere.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri a közpolitika-tudomány és egyes releváns szakpolitikák alapfogalmait és modelljeit, eszköztárát. • Képes ezen ismeretek integrálására a családtudományi szakemberek szerepének és feladatainak tükrében. • Ismeri a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit. • Képes a családok és a bennük élő egyének közösségi, társadalmi helyzetének, erőforrásainak feltárására, differenciált, rendszerszemléletű, a társadalmi és kulturális kontextust figyelembe vevő leírására. • Hatékony gyakorlati együttműködésre képes a családokkal foglalkozó egyéb tudományágak és segítő szakmák képviselőivel. • Képes szakpolitikai dokumentumok, stratégiák, és kapcsolódó kutatási eredmények és közlemények elemzésére, kritikus értékelésére, és az új, bizonyítékon alapuló eredmények gyakorlati alkalmazására 					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: 1 közpolitikai probléma/helyzet bemutatása Megoldandó feladatok száma: 1					
Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatót alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: írásbeli dolgozat egy előre egyeztetett közpolitikai probléma/helyzet elemző értékelésében (max. 25 ezer karakter) - 1 közpolitikai probléma/helyzet bemutatása					

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Vizsgakövetelmények: gyakorlati jegy

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Kaiser Tamás (szerk.): Helyi közpolitika. Nemzeti Közszerződési Egyetem, Budapest, 2015. 13-107.o.
- Gajdusчек György – Hajnal György: Közpolitika. HVG-ORAC Kiadó, Bp. 2010.
- Gulyás Gyula - Jenei György: Összehasonlító közpolitika. AULA Kiadó, 2002.
- Jenei György: Bevezetés a társadalompolitikába. 41-115 és 175-219 oldal. AULA Kiadó. Budapest. 2008.

Ajánlott irodalom:

- Kapitány Balázs: A népesedéspolitikával kapcsolatos elvárások és a családtámogatások ismertségének változása Magyarországon 2010-2016 között, Demográfia, 2015/4, <http://www.demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/demografia/article/view/2668/2520>
- Haraszi Adrienn – Temesváry Zsolt (2014): A családok felbomlásának egyes társadalmi költségei Magyarországon KAPOCS XIII. évf. 1. szám (60) 28-39. <http://www.ncsszi.hu/kiadvanyok/kapocs-letoltheto--lapszamai/kapocs-2014/125/news>
- Magyar Női Érdekvédelem Szövetség (2014): A nőtlen évek ára a nők helyzetének közpolitikai elemzése, 1989-2013 http://noierdek.hu/2/wp-content/uploads/2016/09/notlen.evek_ara.pdf
- Kereszty O. (2014) Nők az oktatásban Magyarországon. In Juhász B. (szerk.) A nőtlen évek ára. A nők helyzetének közpolitikai elemzése 1989–2013. Budapest: Magyar Női Érdekvédelem Szövetség, 259–294
- Osborne, David –Hutchinson, Peter: A kormányzás ára. Budapest: Horváth and Partners IFUA, 2007. Parsons, Wayne: Public Policy. An Introduction to the Theory and Practice of Policy Analysis. Edward Elgar Publisher. Cheltenham, UK 2005
- Mérő László: Mindenki másképp egyforma. Tericum Kiadó, 1996.
- Zoltayné Paprika Zita: Döntésemélet. Alinea Kiadó, 2000.
- Dobó Marianna: Hatások és kényszerek. Központi döntéshozatali folyamatok változása a vis maior helyzetek tükrében Eger, 2016.

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar
Mentálhigiéné Intézet

Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak

Tárgy neve: Projekttervezés III.

Rövidített neve: Projekttervezés III.

Angol neve: Project planning III.

Német neve: Projektplanung III

Kódja:

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):

Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Oktatók neve, beosztása:

Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 4./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 8 gyakorlat	Jelleg: kötelezően választható	Kredit: 3
-------------------------------------	--	--	--------------------------------	--	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: Projekttervezés I. és II.

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy célkitűzése:

Bevezeti a hallgatókat projektépítés fogalmainak gyakorlati megvalósulásába. Megismerteti őket a feladatorientált, problémaközpontú és menedzserszemléletű gondolkodás elsajátításával, a mentálhigiénés projekt ismerveivel. Gyakorlati, interaktív módszerek alkalmazásával felkészít az ötletkidolgozás – projekt-megfogalmazás – tervezés – megvalósítás – monitoring - kiértékelés folyamatán keresztül.

Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása:

Egy mentálhigiénés projekt megtervezésének és kivitelezésének főbb elemei: A Projekttervezés I. tantárgyban megtervezett és a Projekttervezés II. tantárgyban elkezdett projekt kivitelezés, befejezése, folyamatom monitoringja, kiértékelése és a záró dokumentációjának elkészítése.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:

- Ismeri a családokkal kapcsolatos interdiszciplináris csapatmunka, univerzális és célzott intervenciók programok, szolgáltatások tervezésének és koordinációjának elméletét és gyakorlatát.
- Ismeri a családokat támogató rendszerekben folyó munka formáit, kereteit és hazai alapintézményeit.
- Képes önállóan megtervezni és kivitelezni egy általa kiválasztott projekt lépéseit, megtervezni a kockázatelemzés, megvalósítás, kiértékelés folyamatát.
- Hatékony gyakorlati együttműködésre képes a családokkal foglalkozó egyéb tudományágak és segítő szakmák képviselőivel.
- Képes családtudományi kutatások tervezésére, kivitelezésére és feldolgozására.
- Képes tudományos ismeretek és eredmények magas fokú, hatékony kommunikációjára, prezentációjára, és képviselőit szakmai és nem szakmai közegben.

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: Írásbeli beadandók elkészítése a választott projektben a kockázatelemzés, végső feladatterv és kiértékelés témájában.

Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatót alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja: az órákon való jelenlét és aktív részvétel, az írásbeli leadandók elkészítése.

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az oktatót alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás. Egy összefoglaló beadandó dolgozat megírása mely tartalmazza a teljes projektleírást a SMART elemzéssel, igényfelméréssel, kockázatelemzéssel, feladattervvel és a megvalósulás leírásával, kiértékeléssel.

Vizsgakövetelmények: gyakorlati jegy

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Asztalos Bernadett, Járay Márton, Szentjóni Ottó (szerk.): Álom, terv, tett, Gyakorlati útmutató és példatár mentálhigiénés projektekhez, Antropos Mentálhigiénés Egyesület, 2017.
<http://mental.semmelweis.hu/hu/kiadvanyok/e-konyvek>

Ajánlott irodalom:

- Asztalos Bernadett: Szociális munka és projektmenedzsment In: Karlovitz János Tibor (szerk.): Elmélet és gyakorlat a neveléstudományok és szakmódszertanok köréből. International Research Institute s.r.o., Komárno, 202-209. <http://www.irisro.org/pedagogia2018januar/53AsztalosBernadett.pdf>

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak					
Tárgy neve: Hivatásápolás és kiégésmegelőzés					
Rövidített neve: Hivatásápolás					
Angol neve: Professional self-care and burn out prevention					
Német neve: Professionelle Selbstpflege und Burnout-Prävention					
Kódja:					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Somosiné Tésenyi Tímea Livia , egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Oktatók neve, beosztása: Somosiné Tésenyi Tímea Livia, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Gyakorlati jegy	Óraszám: 8 gyakorlat	Jelleg: szabadon választható	Kredit: 3
Tantárgy felvételének előkövetelménye : -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése : A stúdium összegyűjti a hivatásápolás lehetőségeit és bemutatja a leggyakoribb intervíziós lehetőségeket és technikákat. Célja, hogy a családokkal és a családtudománnyal foglalkozó szakemberek szakmai életébe beépüljön a hivatásápolás, fejlődjön a reflexiós készség, jelen legyen a szakmai kapcsolatok és team munkában való gondolkodás, megelőzve ezzel a burn out szindrómát és pályaelhagyást. Távlati célkitűzése, hogy a szakemberek problémamegoldó képességét javítsa, önségítő eszköztárát bővítse.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: <ul style="list-style-type: none"> - A hivatásápolás célja, szemlélete, módszerei - A burnout szindróma kialakulásának okai, folyamata és megelőzése - A szupervízió, intervízió és önszupervízió elmélete - Csoportos intervíziós technikák (bálint-csoport, esetmegbeszélés, akvárium technika, reflecting team) 					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák : <ul style="list-style-type: none"> - Ismeri a hivatásápolás célját, szemléletét, módszereit. - Ismeri a családokkal és a családtudománnyal foglalkozó szakemberek munkáját támogató szakmai lehetőségeket: szupervízió, intervízió és önszupervízió, csoportos intervíziós technikák (bálint-csoport, esetmegbeszélés, akvárium technika, reflecting team) - Szakmai tevékenységek során önreflexív, tudatosan törekszik arra, hogy problémamegoldó képességét javítsa, önségítő eszköztárát bővítse. - Autonóm módon képes felismerni szerepét és helyét a családokkal és a családokért végzett munkában és a társszakmákkal való együttműködés során, a segítő munka közvetlen gyakorlatában, a különböző szinteken megvalósított team munkában; - Tevékenységét a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzés, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók jellemzik; - Elméleti és módszertani ismereteinek birtokában, szakmai kapcsolatrendszerén keresztül autonóm módon felelősen alkalmazza a családokkal való foglalkozás során hatékony feladatmegoldást elősegítő preventív és/vagy korrekatív módszereket. - Elhivatott a családok támogatása érdekében. Szakmai tudását folyamatosan karban tartja és fejleszti. 					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa : esszé, 1 db					
Megoldandó feladatok száma: 1					
Jelenléti kötelezettség : (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) Az oktatott alkalmak 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás.					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: órai jelenlét, beadandó elkészítése.					

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az oktatók 75%-án való aktív jelenlét, az ezt meghaladó mértékű hiányzás esetén az oktatókkal való külön egyeztetés és oktatói hozzájárulás függvényében pótlás. Esszé írása a megismert technikák alkalmazási lehetőségeiről.

Vizsgakövetelmények: gyakorlati jegy, a beadott esszére adott osztályzat a félévi értékelés alapja.

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Versegi, B.: Lehetőségek a kiégésen innen és túl. Új Ember Kiadó, Budapest, 2017.
- Pál, F: A lelkesek és lelkiigondozók kiégésének jellemzői és megelőzése. in: Embertárs, 2018/2. 108-117.
- Ónody Sarolta: Kiégési tünetek (burn out szindróma) keletkezése és megoldási lehetőségei, Új Pedagógiai Szemle 2001. május, 51. évf. 5. szám,80-85.

Ajánlott irodalom:

- Bergner, T.M.: Burnout – a kiégés megelőzése 12 lépésben. Z-Press, Miskolc.
- Hézsér, G.: A munkahelyi kiégés, in UŐ: Újra szárnyra kapni, Lector, Marosvásárhely, 2013. 82-86.
- Freudenberger, H.J.. Women's Burnout. How to Spot It, How to Revers Is, and How to Prevnet It, doubleday, New York, 1985.
- Asztalos Bernadett (2018): Mentőöv problémás családokkal dolgozó segítő szakembereknek: Rövid idő alatt is lehet eredményes esetmegbeszélő? In: Torgyik, Judit (szerk.) Néhány társadalomtudományi kutatás és innováció. Komárno, Szlovákia : International Research Institute, pp. 219-227.

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar
Mentálhigiéné Intézet
Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési szak neve

Tárgy neve: Szakdolgozati szeminárium II

Rövidített neve:

Angol neve: Thesis seminar II

Német neve: Facharbeitbegleitung II

Kódja:

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):

Széman Zsuzsanna, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Oktatók neve, beosztása: Bóné Veronika, tudományos munkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)

Tantárgyfélév: 4./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Gyakorlati jegy	Óraszám: 4 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
-------------------------------------	--	--	--------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye**: Szakdolgozati szakszeminárium I

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése**:

A hallgatók a III és IV. félév során tantermi előadások, szakszemináriumi keretben zajló strukturált konzultációs kísérés, és egyéni konzulensi kísérés formájában kapnak segítséget szakdolgozatuk elkészítéséhez. A részletes követelményeket, a szakdolgozat tartalmi és formai követelményeit a szakdolgozati tájékoztató tartalmazza.

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

A hallgatók a Szakdolgozati szakszeminárium I tantárgy követelményeinek teljesítéséhez beadott szakdolgozati tervük alapján a választott szakdolgozati formához kapnak csoportos segítséget az előadáson, továbbá a választott konzulensükkel folyamatosan egyeztetve készítik a szakdolgozatukat.

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:

- Ismeri és megfelelő módon értelmezni is képes a friss kutatási eredményeket
- Képes az elsajátított tudás rendszerezésére, átadására tudományos munka formájában.
- Képes kutatási eredmények és közlemények elemzésére, kritikus értékelésére, és az új, bizonyítékon alapuló eredmények gyakorlati alkalmazására.

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma:

A második félév minimális kimeneti követelménye egy 10 oldalas összefoglaló a témáról, a fő kérdéskörökről, az eddig feldolgozott irodalmakról, eredményekről, a további célokról, avagy a teljes szakdolgozat.

Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van) -

Félévvégi **aláírás**, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: gyakorlatokon való aktív részvétel, otthoni feladatok megoldása.

Vizgávkövetelmények: **gyakorlati jegy**

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom: -

Ajánlott irodalom: -

VI. SZAKDOLGOZATI KÖVETELMÉNYEK

A szakdolgozat célkitűzése, hogy a végzős hallgató bemutassa a megszerzett elméleti, gyakorlati és készségszintű tudásának szintézisét és alkalmazását a családtudomány területén. Célja továbbá, hogy témájának írásos feldolgozásával és szóbeli megvédésével számot adjon szerzett tapasztalatainak, a szakirodalomból elsajátított tudásának a mindennapi szakmai tevékenységbe történő integrálásáról.

A benyújtott írásos munka és annak szóbeli megvédése azt is bizonyítja, hogy a hallgató felkészült a szükséges tudás és készségek megfelelő alkalmazására, és megfelelően képes témájának kifejtéséhez alkalmazni az elérhető hazai és nemzetközi szakirodalom anyagát.

A diplomamunka megírása közvetlenül elősegítheti munkájának tudományos elmélyítését vagy szakmai színvonalának emelését, illetve hozzájárulhat annak elméleti alátámasztásához és a hallgató szakmai és tudományos továbbfejlődéséhez.

A hallgató a tanszék hirdetőtábláin és elektronikus úton is közzétett témalistából a témavezetői kapacitás függvényében választhat, az itt nem érintett kérdésekben a hatályos TVSZ előírásai az irányadók.

Tartalmi követelmények

Kétféle szakdolgozati forma közül lehet választani, és ebben a formában a szakdolgozatot megírni:

1. **Irodalomkutatás** – A családtudományok egy jól körülhatárolható területének átfogó, kritikai vizsgálata eddigi kutatási eredmények, a téma szempontjából releváns hazai és nemzetközi források részletes, áttekintő elemzésével. A dolgozatban több nézőpont kiegyensúlyozott bemutatására kell törekedni, ugyanakkor a dolgozat írójának saját nézőpontja is meg kell, hogy jelenjen, melyen keresztül összegzi és összeveti a felhasznált szakirodalmakat. A dolgozat legfontosabb részei: a téma indoklása, az alkalmazott irodalomkutatási módszer bemutatása, kritikai elemzés, értelmezés, saját állásfoglalás, összegzés. A _szakirodalmi hivatkozások száma minimum 35 hazai és nemzetközi szakirodalom, melyekből legalább 10 db külföldi, törekedve minél nagyobb nemzetközi kitekintésre. A nemzetközi szakirodalom nyelve igény szerint választható. A hivatkozások döntő többsége friss, az elmúlt 10 évből származó irodalom legyen.
2. **Empirikus kutatás, ami lehet (kvalitatív (a) vagy kvantitatív (b) adatelemzés; egy a családok támogatását célzó önálló program megvalósításának leírása és elemzése (c); vagy szakpolitikai elemzés (d).** Az empirikus kutatás esetén is szükséges a téma indokoltságának és szakirodalmi kontextusának bemutatása, az alkalmazott módszer bemutatása, az empirikus adatok elemzése, az eredményekre vonatkozó reflexió a szakirodalmi háttérre is reflektálva, illetve javaslatok, ajánlások megfogalmazása. Szakirodalmi hivatkozások száma: min. 15 hazai és nemzetközi szakirodalom; törekedve minél nagyobb nemzetközi kitekintésre, illetve zömében friss, 10 évnél nem régebbi források felhasználására.

Kvantitatív kutatás esetén preferált már létező, egy bizonyos alapsokaságra reprezentatív, így általánosítható javaslatok megfogalmazását lehetővé tevő adatbázisok használata (másodelemzése), kvalitatív kutatás esetén is kellő számú, 15-20 strukturált interjú, vagy 8-10 mély/életút interjú használata.

Formai követelmények

Terjedelem:

A szakdolgozat főszövegének terjedelme: **50.000-100.000 karakter szóközök nélkül**. A terjedelemben a táblázatok és az irodalomjegyzék is beletartoznak, de az ábra, lábjegyzet, bibliográfia nem. A főszövegen kívüli részek: fedél, belső címlap, absztrakt, tartalom- és irodalomjegyzék, mellékletek. A szakdolgozatot dossziéba befűzve vagy bekötve, 2 példányban, valamint elektronikus úton kell benyújtani a képzésért felelős oktatási-kutatási szervezeti egységhez. A beadásról a hallgató igazolást kap. A borítón (fedélen) fel kell tüntetni a dolgozat címét, a hallgató nevét, évfolyamát és csoportját, a beadás évét és a konzulens nevét és munkahelyét, ld. Mellékletek.

A dolgozatrészek tagolása:

- A szakdolgozat egyes részeinek címeit és esetleges alcímeit a belső címoldal tartalmazza.
- Az absztrakt oldalak tartalmazzák a dolgozatrészek rövid összefoglalóját (legfeljebb 200 szó) és a dolgozatrészekhez kapcsolódó, a szakdolgozó által megadott min. 5 kulcsszót.
- A tartalomjegyzék a fő- és alcímeket, valamint az oldalszámokat tartalmazza.
- A bevezetés tartalmazza a témaválasztás indokait, a tevékenységét érintő vonatkozásait, jelentőségét, a munka célját. A problémafelvetés azoknak a kérdéseknek és meglátásoknak a megfogalmazása, melyek később a dolgozat tárgyát képezik.
- A főrész a téma kifejtése a fent megadott szakmai szempont alapján.
- Az összegzés tartalmazza a feldolgozott téma rövid összefoglaló bemutatását, a használt módszereket, az elért eredményeket és azok alkalmazhatóságát.
- Hivatkozott irodalomjegyzék.
- Nyilatkozat: Az irodalomjegyzéket követően a hallgató saját kezű aláírásával ellátott, "A szakdolgozat készítésére vonatkozó szabályok betartásáról" c. nyilatkozatot szükséges szerepeltetni. (ld: melléklet).
- Mellékletek: olyan képes vagy szöveges anyag, mely a főszövegbe nem illeszthető, azonban alátámasztja a főszövegben kifejtett mondanivalót.
(Pl. interjúk, ülések teljes szövege, rajzok, szerződések, vagy egyéb dokumentumok.) A főszövegben minden mellékletre hivatkozni kell.

Általános formai követelmények

A konzulens nevét a szakdolgozat belső címlapján kell feltüntetni, abban az esetben, amennyiben a dolgozat az Intézet által biztosított konzultáció során vezetett témában kerül benyújtásra.

A főszöveg formai követelményei:

- A főszövegben: betűnagyság: 12-es; sorköz: 1,5; betűtípus: Times New Roman;

- A margók: alul, fölül, jobb oldalon: 2,5 cm, bal oldalon kötésmargó: 3 cm.
- A nyomtatott szöveg, amennyiben könyv formátumban nézünk rá az elkészült dolgozatra, a jobb oldalakon helyezkedjen el.
- Oldalak számozása: jobb alsó sarok. Az oldalak számozása a tartalomjegyzékkel indul.
- A fejezetek tagolása a decimális számozást követi.
- A lábjegyzetben: betűnagyság: 10-es; betűtípus: Times New Roman; sorköz: szimpla.
- A kiemelt idézetekben: betűnagyság: 11-es; betűtípus: Times New Roman; sorköz: 1,5; és 1,5 cm behúzással, idézőjelben.

A számok használata:

- A folyó szövegben használt számokat (évszám, sorszám, statisztikai adatok: százalék, tizedes tört, stb.) következesen használjuk a dolgozat egészében.

Táblázatok és ábrák:

- Az ábrákat és a táblázatokat önálló címmel és jelmagyarázatokkal kell ellátni.
- Az ábrákat és táblázatokat külön-külön számozással kell közölni, és a szövegben egyértelműen kell utalni az ábrákra és a táblázatokra.
- A táblázatok feliratait (táblázat neve, oszlopok, sorok címei) magyarul kell közölni, nem elfogadható az adatelemző, adatfeldolgozó programokból kikerült nyers, szerkesztetlen táblázat.

Jegyzetek:

- A jegyzetek az adott lap aljára kerülnek (lábjegyzet), nem a tanulmány végére összegyűjtve.
- A lábjegyzetek alapvetően magyarázatok céljára szolgálnak, a főszöveghez megjegyzéseket, kiegészítéseket fűznek. Szakirodalmi hivatkozásokat a főszövegben kell közölni (lásd alább Hivatkozások).
- A lábjegyzeteket 1-gyel kezdődően arab számokkal folyamatosan számozzuk.
- Utalások vagy idézetek **forrásainak** azonosítása csak kivételes esetben kerül lábjegyzetbe, ha a hivatkozás annyira hosszú és összetett, hogy gátolná a főszöveg áttekinthetőségét (pl: hosszú internetes hivatkozás).

Rövidítések:

- Kerülendők az általánosan nem ismert rövidítések. Amennyiben ez mégis szükséges, az első előforduláskor a teljes nevet fel kell tüntetni.

Idézetek:

- A tartalmi és a szószerinti idézetek jól különüljenek el a saját gondolatoktól!
- A szó szerinti idézeteket „idézőjelbe” tesszük.
 - Három sornál nem hosszabb idézetek a főszövegben folyamatosan szerepelnek idézőjelek között, utána zárójelben a pontos hivatkozás.

- Legalább négy megkezdett sornyi idézetet külön bekezdésbe tördelünk, formailag is elkülönítve a főszövegtől (beljebb). A főszövegben egy idézet hossza legfeljebb fél oldal lehet.
- A bővebb, két bekezdésnél / fél oldalnál hosszabb idézeteket (pl. jogszabályok, okiratok, statisztikai jelentések), amennyiben mégis szükségesek, mellékletbe tesszük, a főszövegben csak utalunk rá.

Parafrázis:

- Amennyiben nem idézünk szó szerint, hanem más szerző gondolatát, véleményét, elméletét, vagy más által kidolgozott fogalmakat saját szavainkkal foglaljuk össze, ekkor is szükséges a forrás (Szerző, Évszám) megadása.
- A szövegben bármiféle adatot használunk fel, annak pontos forrását jelölni kell (pl.: oldalszám, link).
- A hivatkozott szakaszok egyértelműsége értelmében, ha egy bekezdésnél hosszabb parafrázisról van szó, szükséges jelezni, hogy hol kezdődik a hivatkozás (pl: A következőkben Andorka munkája alapján mutatom be a társadalmi struktúra mérési lehetőségeit...).
- Közvetett hivatkozás esetén mindkét forrást meg kell adni (lásd alább).

A szövegben jelölt hivatkozások és az irodalomjegyzékben szereplő tételek teljes mértékben megfeleltethetők egymásnak.

Felhívjuk a figyelmet a plágium szabályzat betartásának szükségességére. Ennek megsértése a plágiumszabályzatban meghatározott következményekkel jár. A mindenkor aktuális plágiumszabályzat elérhető az intézet honlapján: <https://semmelweis.hu/mental/tanulmanyi-ugyek/szakdolgozat/>

Hivatkozások

- Szerző-évszám rendszer a főszövegben
- A hivatkozások a főszövegben közvetlenül az utalás után állnak zárójelben.
- Szó szerinti idézet esetén meg kell adni a pontos oldalszámot is. Pl.: (Szalai, 2002: 40).
- Parafrázis esetén elegendő csak a műre (Szalai, 2002) utalni.
- Többszerzős művek:
 - Két szerző esetén a második vezetéknevet kötőjellel kapcsoljuk az elsőhöz. Ha a nevek a főszöveg részét képezik, természetesen marad közöttük a kiírt kötőszó. Pl.: (Albert és Dávid, 2001)
 - Három vagy több szerző esetén az első szerző nevét már az első előfordulásakor is *és mtsai* kifejezés követi, majd az évszám. Pl.: (Zombori és mtsai, 1997)
- Testületi szerzőre ugyanúgy hivatkozunk, mint személyre, de nagyon hosszú és bonyolult testületi nevek értelemszerűen rövidíthetők. Pl.: (Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, 2012) vagy (NCSSZI, 2012)
- A hivatkozásnak csak azt az információt kell tartalmaznia, amely a főszövegből nem derül ki. Előfordul, hogy csak az oldalszám megadása kell.

- ... „, a cigányok között kevesen vannak azok, akiknek munkahelyük van, még kevesebben azok, akiknek stabil, teljes állásuk van” (Kemény, 2004: 117).
- ... ahogy Kemény és munkatársai rámutattak, „, a cigányok között kevesen vannak azok, akiknek munkahelyük van, még kevesebben azok, akiknek stabil, teljes állásuk van” (2004: 117).
- ... ahogy Kemény és munkatársai 2004-ben rámutattak, „, a cigányok között kevesen vannak azok, akiknek munkahelyük van, még kevesebben azok, akiknek stabil, teljes állásuk van” (117).
- Évszámnélküli forrás esetén a zárójelben é.n. rövidítést használjuk (Tóth, é.n.). Ugyanezt alkalmazzuk az irodalomjegyzékben is.

Irodalomjegyzék:

- A hivatkozott művek teljes bibliográfiai leírása a tanulmány végén álló irodalomjegyzékben szerepel. Az irodalomjegyzékben felsorolt összes közleményre hivatkozni kell a dolgozatban.
- **Azonos szerző és évszám** esetén az egyes tételeket az ábécé kisbetűivel kell megkülönböztetni, és a hivatkozásokban is így szerepeltetni. (Pl: Török, 2003b)
- Az irodalomjegyzékben a közlemények valamennyi szerzőjét fel kell tüntetni.
- **Betűrend:** a szerző vezetéknéve szerint. Azonos szerző több műve esetén a megjelenés évszáma szerint rendezzük sorba a tételeket.

Nevek:

A magyar és külföldi nevek esetében is a vezetéknévet írjuk előre, a keresztnévet kezdőbetűvel rövidítjük, utána pont. Több keresztnév esetén kezdőbetűk között nincs szóköz, de az esetleges kötőjelet megtartjuk.

Példák a különböző források feltüntetésére:

- Könyv:
 - Kemény, I., Janky, B. és Lengyel, G. (2004). *A magyarországi cigányság 1971-2003*. Budapest: Gondolat Kiadó.
- Könyvfejezet:
 - Teleki, B. (1990). Család támaszrendszere. In Benkő, Á. (szerk.), *Egészséges család, egészséges nemzet Családkongresszus 1990*. Budapest: Nagycsaládosok Országos Egyesülete. 85-99.
- Folyóirat cikk:
 - Szalai, J. (2002). A társadalmi kirekesztődés egyes kérdései az ezredforduló Magyarországon. *Szociológiai Szemle*, 4, 34-50.
- Szakdolgozat, disszertáció:
 - Szél, B. (2011). *A párkapcsolati összetartást segítő minták elemzése*. Budapesti Corvinus Egyetem.
- Internetes források:
 - Vajda, A. *Utcán, betegen - A hajléktalanok egészségügyi ellátásáról*. <http://www.kazalkolos.lapok.hu/keret.cgi?/utcanbetegen.htm> Letöltve: 2017. március 22.

- Nem szakirodalmi hivatkozások:
 - A jogszabályra való hivatkozás nem számít szakirodalmi hivatkozásnak. Példa a **jogszabályokra való hivatkozás** helyes módjára:
 - Törvényre: 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
 - Rendeletre: 9/2001. (XII. 20.) SzCsM rendelet a szociális szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról
 - Határozatra: 22/2003. (IV. 28.) AB határozat az eutanáziáról

Titkosítás

A dolgozat készítésénél ügyeljünk a személyiségi jogok betartására, a beazonosíthatóság elkerülésére (anonimizálás, alapadatok módosítása)!

Ha az anonimizálás nem bizonyul elégségesnek az adatok védelmére, titkosítási kérelemmel lehet fordulni az Intézet igazgatójához. Így az opponens és a záróvizsgabizottság tagjai esetében alapkövetelmény a diszkréció. A dolgozat 5 évig megőrizendő, „Titkosított” felirattal tárolandó, ki nem adható.

A kérelem sablonja letölthető az intézeti honlapról: <https://semmelweis.hu/mental/tanulmanyi-ugyek/formanyomtatvanyok/kerelmek/>

Időbeli ütemezés

Az Intézet által biztosított **konzulensi óraszám maximum 4 óra**, ezzel kell a hallgatónak gazdálkodnia.

A **hallgatónak minimum 3 alkalommal kell jelentkezni a konzulensnél** (legalább egyszer a 3. félévben, amelynek kimenete egy egyeztetett témavázlat és egy hozzávetőleges szakirodalmi lista). A végzés félévében az utolsó konzultációs alkalom legkésőbb a szakdolgozat leadását megelőző 2. hét: A Szakdolgozati szeminárium II. című tanegység teljesítésének a feltétele a szorgalmi időszak utolsó tanítási napjáig egy minimum 10 oldalas, érdemi munkát tükröző dokumentum leadása a konzulensnek.

A konzulensek személye

A szakdolgozat elkészítésénél a konzulens szakmai segítséget nyújt a hallgatónak azokban a kérdésekben, amelyek a hallgató önálló munkája során felmerülnek; alternatívát vázol fel, nem dönt a hallgató helyett.

A témakeresést a III. félév képzési blokkban, a szakdolgozati szemináriumi óra keretében kiscsoportos konzultáció segíti. A tématervet a III. félév első hónapjának utolsó napjáig kell leadni, illetve elküldeni a szakcsoporti központi e-mail címre. Témavezető a kar oktatója és kutatója, illetve dékáni engedéllyel külső szakember lehet. A konzulens a munkát segítő egyetemi oktató, kutató vagy külső szakember. Külső témavezető csak belső konzulenssel együtt kérhető fel. Amennyiben a témavezető külső szakember, a tantárgy félév végi aláírását és értékelését a kari oktató, kutató témavezető adja. A hallgató a belső konzulensek közül szabadon választhat a konzulens szabad kapacitásának függvényében. A témaválasztás a kiírt témától eltérő is lehet, ha ehhez a téma szerint illetékes oktatási-kutatási szervezeti egység vezetője hozzájárult.

Módosítás

A szakdolgozat készítésekor a választott témával, vagy a választott típussal kapcsolatban felmerülhet a változtatás igénye.

Módosítást a szakcsoportvezetőnek címzett levélben lehet megtenni legkésőbb a III. félév szorgalmi időszakának végéig.

A szakdolgozat leadása

A szakdolgozat pontos leadási határidejéről minden tanév elején a kar honlapján értesítjük a hallgatókat.

A szakdolgozatot az alábbi formában kérjük beadni:

- szakdolgozatot dossziéba befűzve vagy bekötve, 2 példányban (ebből az egyik példányt a záróvizsga után visszakapja a hallgató),
- valamint elektronikus úton, pdf és word formátumban kell benyújtani a képzésért felelős oktatási-kutatási szervezeti egységhez. A beadásról a hallgató igazolást kap.
- A borítón fel kell tüntetni a dolgozat címét, a hallgató nevét, évfolyamát és csoportját, a beadás évét és a konzulens nevét és munkahelyét.

A szakdolgozat késedelmes, a leadási időpont után történő beadására csak késedelmi díj ellenében van lehetőség. A téli államvizsgán való részvétel különjárási díjjal jár (ld. a mindenkor érvényes Térítési és Juttatási Rendben).

A szakdolgozat értékelése

A dolgozatot a konzulens és az opponens értékeli. Mind a két bírálat a védés előtt legkésőbb 10 nappal kerül feltöltésre a Neptun rendszerbe, egy szakdolgozati érdemjegy kíséretében.

A szakdolgozat komplex érdemjegye (SZ) a következő szabályok szerint kerül kiszámolásra:

- A konzulens és az opponens is ajánl egy-egy érdemjegyet.
- Amennyiben ez egybevág, ez az érdemjegy lesz az adott modul értékelése (SZ).
- Amennyiben a két vélemény eltér egymástól, és a véleményező (a konzulens és a felkért opponens) nem tudnak konszenzusos véleményt alkotni a végső érdemjegyről, az Intézet oktatóiból álló 3 fős bizottság dönt az érdemjegy kérdésében.
- Amennyiben az egyik értékelés elégtelen, egy harmadik bíráló elé kerül a dolgozat.
- Ha a harmadik bíráló is elégtelent ad a dolgozatra, a szakdolgozat érdemjegye elégtelen.
- Amennyiben ennél jobb jegyre értékeli a hallgató munkáját, az átlag alapján az intézet oktatóiból álló 3 fős bizottság dönt a végső érdemjegyről.

Amennyiben a hallgató számára nem elfogadható az értékelés, fellebbezést nyújthat be a megadott határidőn belül, **különjárási díj** (ld. a mindenkor érvényes Térítési és Juttatási Rendben) fejében.

Azoknak, akik új opponensi véleményt kérnek, számolniuk kell azzal, hogy záróvizsgájuk időpontja, így tanulmányaik befejezése időben kitolódik, mert az újabb opponensi vélemény elkészítése időt vesz igénybe. A fellebbezést benyújtó hallgatóknak pót-záróvizsga alkalmon kell megjelenniük.

Amennyiben a hallgató egy későbbi időpontban új szakdolgozatot nyújt be, a már legalább elégségesre értékelt modulját frissítés és felülvizsgálat után újra beépítheti szakdolgozatába. A bírálati eljárás azonban újra indul.

Ha a szakdolgozatot etikai vétség miatt utasította el bármelyik bíráló, akkor új diplomamunkát kell beadnia a hallgatónak legkorábban a következő záróvizsga időszakban.

A bírálathoz elkészültéig a hallgató előtt nem ismert az opponens neve.

Abszolutórium

Mindazok, akik az I., II., III. és IV. félév követelményeit maradéktalanul teljesítik, a IV. félév végén abszolutóriumot (végbizonyítvány) kapnak, és az indexükbe bekerül a „tanulmányi kötelezettségeinek eleget tett” bejegyzés. Erről, azaz az abszolutórium megszerzéséről, igény szerint, hallgatói kérésre, külön igazolást is kiállít az Egyetem. Ez az igazolás jelzi a tanulmányok elvégzését, de nem minősül végzettségnek. A végzettséget igazoló oklevél a sikeres záróvizsga után a végzés egyéb feltételeinek teljesítésével kerül kiállításra.

VII. A ZÁRÓVIZSGÁRA BOCSÁTÁS FELTÉTELEI

A Záróvizsgával kapcsolatos általános eligazítást a TVSZ. 25. §-a tartalmazza.

A záróvizsgára bocsátás feltétele:

- a szakon előírt tanulmányi kötelezettségek teljesítése (abszolutórium megszerzése a képzés lezárulta után: TVSZ. 46.§);
- legalább elégséges (2) érdemjegyű szakdolgozat (SZ)

A záróvizsga tartalma:

A záróvizsga két főrészből (tárgyból) áll, minimum 3 fős bizottság(ok) előtt zajlik:

- Elméleti záróvizsga rész (E):
 - a vizsgázó beszámol egy komplex tételről (tétel lista kézhez vétele III. félév novemberéig).
- Szakdolgozatvédelem (V):
 - a hallgató röviden bemutatja szakdolgozatának főbb téziseit, előadásában reagál az opponensi kérdésekre, majd a bizottság által feltett kérdésekre.

A záróvizsga minősítésének folyamata:

- A záróvizsga minősítését a szakdolgozatra kapott jegy (SZ), a szakdolgozat megvédésére kapott jegy (V) és az elméleti záróvizsgán a vizsgatételekről való beszámolóra adott jegy (E) átlagából számoljuk.
- Amennyiben vagy az elméleti záróvizsga (E) vagy a szakdolgozatvédelem (V) elégtelen, a hallgató nem tett sikeres záróvizsgát, diplomaátvételt nem jogosult. A sikeres záróvizsga rész megtartásának jogával egy következő záróvizsga időszakban jelentkezhet a sikertelen rész teljesítésére.

A záróvizsga eredményét az egyes záróvizsga-részekben elért érdemjegyek egyszerű számtani átlaga adja. A záróvizsga eredményét a záróvizsga-bizottság elnöke hirdeti ki.

A záróvizsga minősítése: 2,00 – 2,90: elégséges, 2,91 – 3,50: közepes, 3,51 – 4,50: jó, 4,51 – 4,99: jeles, ha minden részjegy jeles: kiváló.

VIII. AZ OKLEVÉL MINŐSÍTÉSE

Záróvizsga eredményének (szakdolgozat opponensi jegy + védelem + szóbeli záróvizsgatárgy egyszerű átlaga) és az összes érdemjegy kreditekkel súlyozott átlagának egyszerű átlaga.

A minősítés:

- 4,51 – 5,00: kiváló
- 3,51 – 4,50: jó
- 2,51 – 3,50: közepes
- 2,00 – 2,50: elégséges

IX. A SZAKDOLGOZATHOZ KAPCSOLÓDÓ MELLÉKLETEK

1. számú melléklet

A szakdolgozat fedelének (borítójának) formája

SZAKDOLGOZAT

HALLGATÓ TELJES NEVE
(személyi igazolvány szerint)

SZAKDOLGOZAT CÍME
SZAKDOLGOZAT ALCÍME

beadás éve

Konzulens neve és munkahelye:

2. számú melléklet
A belső címoldal formája

Hallgató teljes neve:
Szakdolgozat címe, alcíme

SEMMELWEIS EGYETEM

Interdiszciplináris családtudományi mesterképzés

Intézetigazgató:
Dr. Pethesné Dávid Beáta Judit
egyetemi tanár

BUDAPEST

beadás éve

3. számú melléklet

SZERZŐI NYILATKOZAT

a szakdolgozat készítésére vonatkozó szabályok betartásáról

Alulírott (Név, Neptun kód:), mint a szakdolgozat szerzője nyilatkozom arról, hogy
dolgozatom elkészítésénél (melynek címe:

.....
.....)

a megadott jegyzéken túl, a bibliográfiában felsorolt nyomtatott és online szakirodalmon kívül más
irodalmat nem használtam fel. A dolgozatom önálló, saját munkám. A dolgozat készítésére
vonatkozó szabályokat, különösen a hivatkozások és idézések tekintetében, betartottam.

Jelen nyilatkozat aláírásával tudomásul veszem, hogy amennyiben bizonyítható, hogy a dolgozatot
nem magam készítettem, vagy a dolgozattal kapcsolatban szerzői jogsértés ténye merül fel, az
Egyetem ellenem fegyelmi eljárást indíthat.

.....
Hallgató

Budapest, dátum